

X. KERÜLET KŐBÁNYA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Felülvizsgálat 2016.

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002 „Közép-Magyarországi Operatív Program – Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

c. projekt keretében

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Budapest Főváros Városepítési Tervező Kft.
Cím: 1061 Budapest, Andrásy út 10.
Tel: +36 1 317-5318
Fax: +36 1 317-3296
E-mail: www.bfvt.hu
Honlap: www.bfvt.hu

PRO REGIO Nonprofit Közhasznú Kft.
Cím: 1146 BUDAPEST, Hermina út 17.
Tel: +36 1 471-8959
Fax: +36 1 471 8975
E-mail: proregi@proregio.hu
Honlap: www.proregio.hu

Felelős tervező	Balla Mariann	É 01-4620
Projektmenedzser	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
Településtervezés	Albrecht Ute	TT/1É 01-0517
	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
	Gutai Berta	TT/1 01-4858
Gazdaság	Bezerédy-H. Balázs	közgazdász
	Pásztor Endre	városfejlesztési szakértő
Társadalom	Somogyi Eszter	szociológus
Antiszegregáció	Varga András	szociológus
	Somogyi Eszter	szociológus
Közművek	Jordán Péter	TV – 01-2129
	Orosz István	TE, TH 05-1585
	Horváth Adrienn	
Műemlék	András István	TT/1É 01-0517
Közlekedés	Pető Zoltán	Tk01-2321
	Becsák Péter	Tk0 01-10856
Zöldfelületek és Tájérendezés	Pogány Aurél	TK 01-5060
	Niedetzky Andrea	K/2 01-5152
Szakértő	Dr Gordos Tamás	

TARTALOMJEGYZÉK

ÁBRÁK JEGYZÉKE.....	4
TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE	4
Rövidítések jegyzéke	5
ELŐZMÉNYEK.....	6
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	9
1.1 Jövőkép.....	9
1.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	9
1.3 A tematikus és a területi célok, valamint a városrészek közötti összefüggések bemutatása.....	15
1.4 Városrészi célok.....	15
1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok.....	16
1.6 A funkcionális várostérség	16
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	17
2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	18
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	21
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése.....	39
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához	41
2.4.1. Beruházási jellegű hálózatos projektek	41
2.4.2. Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások	42
2.4.2. Nem beruházási jellegű projektek	44
2.4.3 Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek valamint a városrészek kapcsolat.....	45
2.4.4 Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek pénzügyi terve	45
2.5 Piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztések kiaknázása, a magán befektetőkkel való együttműködés	47
2.6 A Indikátorok.....	49
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	50
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	74
4.1. A stratégia külső összefüggései.....	74
4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása	74
4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása.....	81
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	84
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	88
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	88
Városmarketing.....	88
Szabályozó tevékenységek, eszközök	88
Gazdasági partnerség eszközei	89
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása..	90
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	92
6.4. Monitoring rendszer kialakítása.....	94
6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana	94
6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása	94
6.4.3. A hosszú távú célok teljesülését mérő javasolt eredmény és hatásindikátorok	95
6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok.....	95
MELLÉKLETEK.....	96

ÁBRÁK JEGYZÉKE

1. ábra: A célrendszer hierarchiája	8
2. ábra: Városrészi adatok (Forrás: KSH Népszámlálás)	14
3. ábra: Kőbánya fejlesztési akcióterületei 2014-2020	20
4. ábra: Kőbánya városközpont akcióterület – övezeti tervlap kivágat	23
5. ábra: Népliget akcióterület – övezeti tervlap kivágat.....	27
6. ábra: Újhegyi akcióterület – övezeti tervlap kivágat.....	30
7. ábra: Pilisi út és térsége akcióterület – szabályozási tervlap kivágat.....	32
8. ábra: Maláta utca és környéke akcióterület – szabályozási tervlap kivágat	34
9. ábra: KSH által meghatározott szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek és az akcióterület elhelyezkedése	35
10. ábra: A TFP-ben meghatározott krízistömbök és az akcióterület elhelyezkedése	36
11. ábra: Gyömrői út és környéke akcióterület – övezeti tervlap kivágat	37
12. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok, a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett. KSH által készített kartogram.....	52
13. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok és veszélyeztetett területek, a szegregációs mutató 15%-os határértéke mellett. KSH által készített kartogram.....	53
14. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított lakónépesség korcsoportos megoszlása az akcióterületen.	66
15. ábra: Iskolázottság a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	66
16. ábra: Alacsony komfort fokozatú lakások aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	67
17. ábra: Egyszobás lakások aránya lakott lakásokon belül a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	68
18. ábra: Munkanélküliek aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	68
19. ábra: Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	68
20. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	69
21. ábra: Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.	69

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: A koncepció és az ITS célrendszere	13
2. táblázat: Tematikus és területi célok, valamint városrészek összefüggése.....	15
3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok.....	16
4. táblázat: Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata.....	19
5. táblázat: AT1 (Kőbánya városközpont akcióterület) pénzügyi terve.....	40
6. táblázat: AT2 (Népliget akcióterület) pénzügyi terve.....	40
7. táblázat: AT3 (Újhegyi akcióterület) pénzügyi terve	40
8. táblázat: AT4 (Pilisi út és térsége akcióterület) pénzügyi terve	40
9. táblázat: AT5 (Maláta utca és környéke - szociális városrehabilitációs - akcióterület) pénzügyi terve	41
10. táblázat: AT6 (Gyömrői út és környezete – szociális városrehabilitációs – akcióterület) pénzügyi terve.	41
11. táblázat: Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek valamint városrészek kapcsolata.....	45
12. táblázat: Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek pénzügyi terve	46
13. táblázat: ITS fejlesztések potenciális forrásai.....	46
14. táblázat: Magánberuházók szempontjából releváns fejlesztések.....	48
15. táblázat: Kőbánya ITS szempontjából releváns VEKOP eredményindikátorok	49
16. táblázat: A szegregátumok és a hozzájuk kapcsolódó veszélyeztetett területek legfontosabb adatai. Forrás: KSH adatszolgáltatás, Népszámlálás 2011.	54
17. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során	87

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ÁROP	Államreform Operatív Program
BATrT	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény
BKK	Budapesti Közlekedési Központ
BKSZTT	Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telepre
BKV	Budapesti Közlekedési Zrt.
BP ITS 2020	ITS Budapest stratégia 2020
BTFK	Budapest Területfejlesztési Konceptiója
Budapest 2030	Budapest 2030 Hosszú távú fejlesztési koncepció
ELMÚ Nyrt.	Budapesti Elektromos Művek Nyrt.
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA	Európai Szociális Alap
Étv.	Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
EU	Európai Unió
EU 2020	Európa 2020 stratégia – az Európai Tanács 2010. június 17-i ülésén elfogadott 10évre szóló stratégia
FKF	Fővárosi Közterület-fenntartó Nonprofit Zrt.
FGSZ	FGSZ Földgázszállító Zrt.
FŐGÁZ	Fővárosi Gázművek Zrt.
FŐTÁV	Budapesti Távhőszolgáltató Zrt.
FŐTEP	Fővárosi Területfejlesztési Program
Főv. Kgy.	Fővárosi Közgyűlés
FRSZ	Fővárosi rendezési szabályzat
GDP	Gross Domestic Product - bruttó hazai termék
HH	Hátrányos helyzet
HHH	Halmozottan hátrányos helyzet
IKT	Információs és Kommunikációs Technológiák
ITS	Integrált településfejlesztési stratégia
IVS	Integrált városfejlesztési stratégia
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
KÉSZ	Kerületi építési szabályzat
KLIK	Klebelsberg Intézményfenntartó Központ
KMOP	Közép-Magyarországi Operatív Program
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KVSZ	Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat
MÁV	Magyar Államvasutak
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OFTK	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
OTÉK	Országos Településrendezési és Építési Követelmények
OTrT	Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény
P+R	Park and ride – parkolj le és utazz
PMTFK	Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió
SNI	sajátos nevelési igény
SZT	Szabályozási terv
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TFP	Tematikus fejlesztési Programok
Tftv.	A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény
TSZT 2015	Budapest főváros településszerkezeti terve
TT	természetvédelmi terület

ELŐZMÉNYEK

A szakpolitikai környezet és a szabályozás változásaira - különös tekintettel az EU kohéziós politika alakulására, valamint a 314/2012 (IX. 8.) Kormányrendeletre (a Kormány 314/2012. (XI. 8.) rendelete a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről) - Budapest Főváros X. kerület, Integrált Városfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata szükségessé vált.

A fent nevezett kormányrendelet összefüggő, három elemből álló dokumentum-rendszert hozott létre: Megalapozó vizsgálat (helyzetfeltárás, helyzetelemzés, helyzetértékelés), Településfejlesztési koncepció (TK), Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS). Mivel a Kerület hosszútávra szóló hatályos Településfejlesztési Koncepcióval rendelkezik, így a jelen időszakban ennek megújítására nem került sor.

2015 áprilisában elkészült Kőbánya Integrált Városfejlesztési Stratégiájának teljes felülvizsgálatához szükséges volt a *Megalapozó vizsgálatok* munkarész kidolgozása. A helyzetfeltáró, helyzetelemző munkarész megállapításaira támaszkodva készült el a helyzetértékelő munkarész. A megalapozó vizsgálat jelenti a háttérét jelen Stratégiának.

A tervezési folyamat széleskörű partnerséggel valósult meg, az államigazgatási szervek, a szomszédos kerületek önkormányzatai, a kulturális, gazdasági és civil szervezetek, valamint a lakosság tervezési folyamatba való bevonásával. A partnerségben történő tervezés keretrendszerét az Önkormányzat által elfogadott *partnerségi terv* határozta meg. Ennek célja, hogy a stratégia által érintettek teljes körűen részt vegyenek a tervezési és végrehajtási folyamatokban, és a megfogalmazott vélemények a város társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális életét illetően a lehető legnagyobb mértékben megjelenjenek a tanulmányok tartalmában. A munkacsoport ülések, partnerségi fórumok és a megalapozó vizsgálat eredményeire építve került megfogalmazásra Kőbánya célrendszere a 2014 – 2020 közötti időszakra.

Az ITS 2016-os felülvizsgálata, annak indokoltsága:

2016. márciusában megjelent a *VEKOP-6.2.1-15 A leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten* című felhívás. A felhívás és az elnyerhető támogatás célja, hogy a leszakadó vagy leszakadással veszélyeztetett városrészekben koncentráltan megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémákat komplex módon kezelje. Az ITS 2015-ös felülvizsgálatának időpontjában a szociális városrehabilitációs projektekkel kapcsolatos elvárások, a támogatható tevékenységek pontos köre, a projekt műszaki-szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások nem volt ismertek. A szociális problémák azonosítása az ITS-ben elsősorban a 314/2012 (IX. 8.) Kormányrendeletben meghatározott KSH adatok alapján (a KSH által megadott szegregátumok alapján) történt.

A felhívás értelmében a szociális városrehabilitációs programok alapvetően a Tematikus Fejlesztési Programok (TFP) Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési Program alapján, annak mellékletében, a „Krizisterületek lehatárolása” c. dokumentumban meghatározott módszertannal lehatárolt, és a 10%-os küszöb alapján kijelölt krízis és/vagy veszélyeztetett tömbökre fókuszálhatnak.

A kerület indulni kíván a *VEKOP-6.2.1-15 A leromlott településrészekben élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten* című pályázaton. Elvárás, hogy a pályázatban ismertetett programnak összhangban kell lennie a kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájával és ezen belül is annak Anti-szegregációs Programjával. A felhívás rögzíti, hogy a támogatási kérelemben szereplő akcióterületnek - legkésőbb a projekt tartalmi-műszaki előkészítés végéig - szerepelnie kell a kerület hatályos Integrált Településfejlesztési Stratégiájában (ITS).

Fentiek ismeretében szükségessé vált a kerület 2015-ben készített ITS felülvizsgálata, azonosításra került a felhívásban meghatározott szempontok szerint egy új szociális városrehabilitációs akcióterület, - az AT6: Gyömrői út és környéke (szociális városrehabilitációs) akcióterület - valamint kiegészítésre került az antiszegregációs terv.

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér

Az EU 2020-as céljai

*energiahatékonyság és megújuló energiaforrások arányának növelése;
CO₂-kibocsátás csökkentése;
foglalkoztatás növelése;
szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, felzárkózás lehetősége.*

A kohéziós politika 11 tematikus célja:

*Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése;
Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztés;
Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása;
Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban;
A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése és kockázat-megelőzés és –kezelés;
Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése;
A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása;
A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása
A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc;
Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba
Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.*

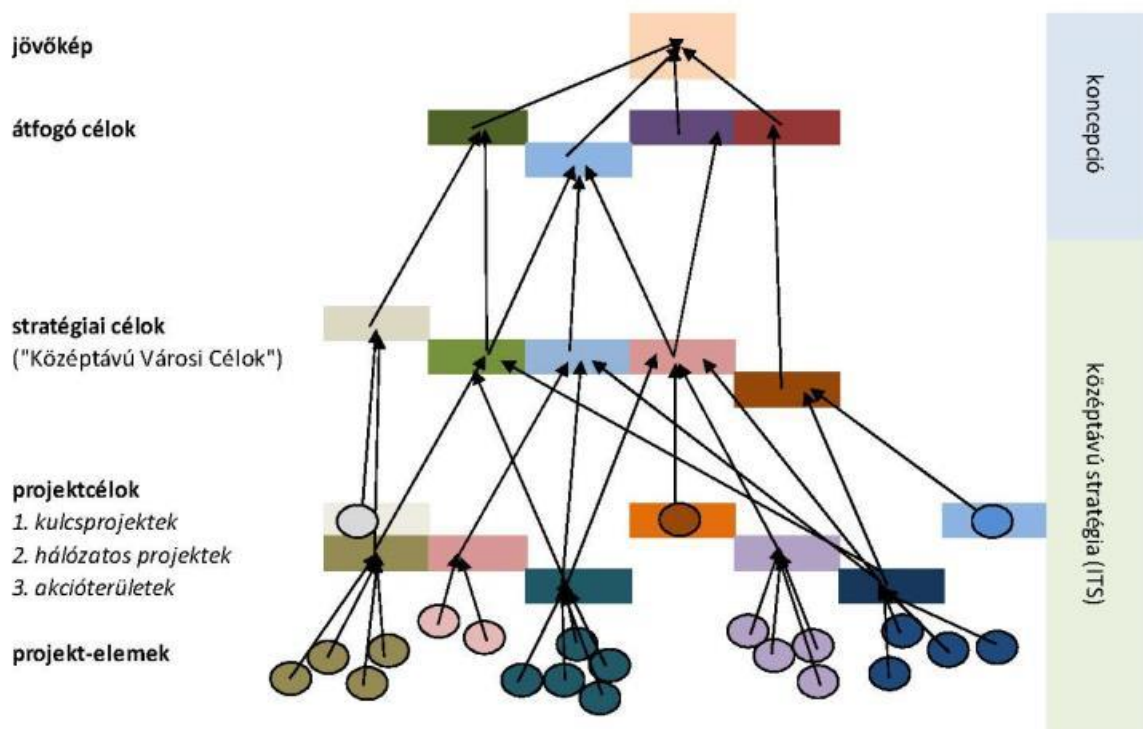
Jogszabályi és tervi háttér:

*314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet;
Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez (BM);
Városfejlesztési Kézikönyv, Második, javított kiadás (NGM);
a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, következő támogatási időszak operatív programjai;
Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (elfogadva az 1/2014 OGy. határozattal);
Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosítása;
Budapest Területfejlesztési Konceptiója (BTFK) (2014. június 30-i közgyűlésén elfogadott);
Fővárosi Területfejlesztési Program (FŐTEP) (elfogadva a 215/2015.(02.25.) Fővárosi KGY. határozattal);
Budapest 2030 Hosszú távú fejlesztési koncepció;
Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégiája;
Tematikus Fejlesztési Programok (TFP).*

Az integrált településfejlesztési stratégia elkészítésének módszertana

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését.

A célrendszer hierarchiája

1. ábra: A célrendszer hierarchiája

Forrás: Útmutató a kis- és középvárosok számára az ITS 2014 – 2020 elkészítéséhez

A tervezés folyamatában (tervezés, kidolgozás, ellenőrzés, végrehajtás) kiemelten fontos szempont a partnerség és az együttműködés. A tervezési folyamat elindításakor az önkormányzat meghatározta:

*a partnerségi együttműködés céljait,
tervezési folyamatok legfontosabb mérföldköveit,
a tervezési folyamatba bevonandók körét,
a partnerség szervezésének módját,
az egyeztetések módszereit, eszközeit, szervezeti keretét,
az egyeztetések folyamatát, módszerét, ütemezését,
a széles helyi nyilvánosságot biztosító eszközöket, eseményeket,
funkcionális várostársági partnereket.*

A partnerségi tervben meghatározott szereplőkkel kezdődött meg az együttműködés, megalakult a tervezés szempontjából legfontosabb partneri szervezet, a Stratégiai Munkacsoport (SMCS). A munkacsoport tagjai a kőbányai közélet fontosabb szereplői, véleményformálói, a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetői. Az SMCS tagjainak feladata a tervezési munka segítése volt, a tagok speciális nézőpontja, helyismerete segítségével. Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál (pl. SWOT analízis, célok kialakítása) ülésezett.

A közösen meghatározott erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek beazonosítását követően az okozati összefüggések keresésével folytatódott a munka. A probléma hierarchia felállítása, kapcsolatok rendszerének értelmezése után rajzolódott ki a célrendszer váza, és a fejlesztési irányok. A célok meghatározásakor a partnerek által tett javaslatok is beépültek a célrendszerbe. A célok prioritizálása szintén a Stratégiai Munkacsoport keretein belül történt. A koncepcióban meghatározott hosszú távú fejlesztési célok eléréséhez szükséges középtávú (7 év) beavatkozásokat az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmazza. Az ITS a koncepcióra épülve határozza meg a város középtávon megvalósítandó projektjeit.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1 Jövőkép

A középtávú stratégiai illetve a hosszútávra szóló átfogó célok meghatározását alapvetően befolyásolja a Kerület jövőképe, amely a *Területfejlesztési Koncepcióban* került meghatározásra. Ez 7 tématerületre bontva határozza meg az elérni kívánt jövőképet, és tömören az alábbiakban foglalható össze:

I. Kőbánya társadalma: a Kerület növelni fogja népességmegtartó erejét:

- munkaerő keresleti oldal: magasabb képzettséget igénylő munkahelyek létrejötte;
- munkaerő kínálati oldal: magasan képzett helyi munkaerő;
- minőségi lakásépítés, valamint a szabadidő szolgáltatások bővítése.

II. Kőbánya, mint élhető város

- a forgalom csillapodása, a közállapotok javulása, a szabadidő szolgáltatások, sportolási lehetőségek; bővülése, valamint a környezet fokozottabb védelme javítani fogja a kerület általános imázsát;
- Kőbánya a népességének lassú fiatalodásával, valamint megújuló munkahelyi és szolgáltatási kínálatával a régión belül vonzerejét növeli.

III. Kőbánya, mint lakóhely

- a lakóterületeket „kertvárosias jelleggel” kell fejleszteni;
- a történeti városmag illetve a szociális rehabilitáció továbbra is a kerület egyik fontos célkitűzése.

IV. Kőbánya, mint munkahelyi központ

- nehézipar háttérbe szorulása, a tudásalapú gazdaság megerősödése, a szolgáltató jellegű tevékenységek irányába való elmozdulás;
- Kőbánya a jövőben Budapest egyik jelentős, korszerű, környezetbarát munkahelyi központja lesz.

V. Kőbánya, mint parkváros

- Közterületek általános fejlesztése (felszíni bányaterületek rekultivációja, Népliget és Rákos patak völgyének átfogó, komplex rehabilitációja).
- A zöldterületi fejlesztések, a sport- és szabadidő tevékenységek gazdag kínálata felértékelheti a kerületet, így az agglomeráció egyik rekreációs központjává válhat.

VI. Kőbánya közlekedése

- A tranzitforgalom levezetése, a kerület belső úthálózatának tehermentesítése
- Közösségi közlekedési alágazatok integrációja (vasút, metró, villamos, autóbusz)
- Környezetbarát, fenntartható közlekedési formák (alternatív üzemanyag-meghajtású járművek)
- Forgalomcsillapítás

VII. Kőbánya, mint szolgáltató központ

Kőbánya városközponti valamint a kereskedelmi-szolgáltató funkciójának megerősítése.

1.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

A stratégiai célok az átfogó célok elérését szolgáló középtávú (7–10 év) városi célok, amelyek az épített- és természeti környezet, a gazdaság, valamint a társadalom tématerületekhez kapcsolódóan kerültek meghatározásra. Ezek egy része tematikus, másik része területi, azaz Kőbánya egy konkrét területi egységére fókuszál.

Az átfogó célok: a kívánt jövő elérését szolgáló, átfogó hosszú távra (15-20 évre) szóló célok ágazonkénti csoportosításban. Mind a jövőkép, mind pedig az átfogó célok kijelölése a Koncepció feladata. Tekintettel arra, hogy Kőbánya hatályos településfejlesztési koncepciója nem a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet által előírt struktúra szerint készült, jelen fejezet feladata az átfogó célok meghatározása is. A három átfogó cél meghatározásakor teljes mértékben figyelembe vettük a Koncepcióban megfogalmazott fejlesztési irányokat, továbbá mind a három hozzájárul a koncepcióban megfogalmazott jövőkép eléréséhez. Az átfogó célok elérését összesen 19 középtávra szóló stratégia cél segíti.

Társadalmi célok

A megalapozó vizsgálatból kiderül, hogy a helyi társadalom státusza alacsony, ez az alacsonyabb képzettségben és rosszabb jövedelmi viszonyokban jelenik meg. A társadalmi egyenlőtlenségek területileg is koncentrálódnak. A hátrányos helyzetű népesség elsősorban a kerület perifériális területein, az ipari zónák közelségében koncentrálódik. Az érintett lakosság jellemzően rosszabb minőségű lakásokban él. A KSH számos szegregátumként definiálható¹ és leszakadással veszélyeztetett területet jelölt ki a kerületben, azonban a súlyosbodó szociális problémák (pl. eladósodottság mértéke növekszik, hajléktalanprobléma stb.) egyre szélesebb rétegeket érintenek. E társadalmi problémákra az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra:

Á1: Kőbánya társadalmi státuszának emelkedése

A társadalom számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulásához 5 tematikus és egy területi cél járul hozzá. Ezek a lakosság munkaerőpiaci versenyképességének növelése, identitástudat és társadalmi összetartozás erősítése, akciók és programok segítségével, sportinfrastruktúra fejlesztése révén, helyi ügyintézés körülményeinek javításával, szociális bérlakás-állomány megújításával, valamint komplex városrehabilitációs programok segítségével járulnak hozzá a kerület társadalmi státuszának elemelkedéséhez, valamint a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásához.

Gazdasági célok

A megalapozó vizsgálatból kiderül, hogy Kőbánya erősségének számítanak az ipari termelési hagyományok és az ipari tradíciók, azonban ebből adódóan egyes területeken problémát jelent a környezetet terhelő súlyos ipari szennyezettség. A kerület gazdasági szerkezetét a kis- és középvállalatok határozzák meg. Pozitív tendencia, hogy a beruházók egyre több magasan kvalifikált munkaerőt igénylő munkahelyet teremtenek, ugyanakkor a kerület munkaerő-állománya nem bír ezzel lépést tartani: a szakképzett munkaerőből hiány mutatkozik. Számos beruházó kénytelen a kerülethatárokon túlról munkaerőt toborozni, mert helyben nem képes kielégíteni szakképzett munkaerőigényét. A kerület számára kiemelt fejlesztési lehetőségek rejlenek a rendelkezésre álló megújuló energia kapacitások intenzívebb hasznosításában (pl. a feltöltött területeken).

Á2: Az ipari hagyományokon alapuló fenntartható erős versenyképes helyi gazdaság

A gazdaság területén megfogalmazott átfogó cél elérését hat db tematikus és egy területi típusú cél segíti. Ezek barnamezős területek „helyzetbe hozásával”, K+F+I tevékenységek fejlesztésével, Kőbánya városközponti funkciójának megerősítésével, a megújuló energiakapacitásában rejlő lehetőségek intenzívebb kihasználásával, az ipari örökség újrapozicionálásával, valamint átfogó közlekedésfejlesztéssel járulnak hozzá az erős, versenyképes helyi gazdaság kialakulásához.

¹ a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül értéke az érintett területen 20% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Környezeti célok

A megalapozó vizsgálatból kiderül, hogy Kőbánya városszerkezete részben kialakult, azonban jelentős belső tartalékok, változással érintett területek állnak rendelkezésre. Az ipartelepek környezeti állapota széles skálán mozog az elavult technológiát felhagyó, gazdátlan, megújulásra váró üzemi területektől a kisvállalkozások ideiglenes telephelyein át az európai szintű gyárakig. Jelentős arányt képviselnek az erdők és a közlekedési területek. Különösen jelentős a Rákos-patak mentén kialakult összefüggő zöld-, erdő- és természetközeli területek alkotta zóna, amely komoly lehetőséget jelent, noha jelenleg elhanyagolt és kihasználatlan. A kerület jelentős mennyiségű (ipari) műemlékkel, fővárosi és kerületi védelem alatt álló épülettel, épületegyüttessel bír. A szlömösödéssel érintett területek a kerület középső részén koncentrálnak. Ezen kívül a Ligettelek városrész vasúttól délre fekvő részén van nagyobb, összefüggő krízisterület. A kerületben jelentős az alulhasznosított és használaton kívüli, egykori ipari vagy közlekedési funkcióval bíró, klasszikus barnamezős terület. Ezeknek a területeknek a funkcióváltása vagy a bennük rejlő területi tartalék kihasználása komoly lehetőség. Ugyanakkor nagy kihívás, hiszen nagy területen és a kerületben sokfelé elszórtan helyezkednek el.

A kerület közúthálózati rendszerét, szomszédos kerületekkel való kapcsolódási pontjait alapvetően meghatározza a XIX. században létrejött vasúthálózat vonalainak elvágó hatása. A közúthálózat a jelentős nagyságú átmenő forgalomnak köszönhetően túlterhelt. A kerület közösségi közlekedési ellátottsága megfelelő. A gyalogos és kerékpáros közlekedés a városrehabilitációval összefüggésben folyamatosan fejlődik. A parkolás – különösen a lakótelepek esetében – a gépjármű ellátottság szintjének emelkedésével összefüggésben fokozatosan növekvő problémát jelent. A fentiek alapján Kőbánya épített és természeti környezete vonatkozásában az alábbi átfogó célt jelöltük ki:

A3: Kőbánya épített és természeti környezetének fenntartható fejlesztése

A környezet számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulását hat tematikus és egy területi típusú stratégiai cél segíti. Ezek többek között a zöldfelületek rekreációs fejlesztésével, a környezeti ártalmak mérséklésével, az önkormányzati intézmények energiahatékonyságának növelésével, közlekedésfejlesztéssel, valamint a lakókörnyezet minőségi, kertvárosias jellegű fejlesztésével járulnak hozzá a kerület épített és természeti környezetének fenntartható fejlesztéséhez.

A célrendszer egyes elemeire a kerületnek több-kevesebb befolyása van: a célok eléréséhez egy-egy konkrét beruházás segítségével tud hozzájárulni akár önkormányzati, akár külső források bevonásával. Ezzel szemben – mint ahogy a megalapozó vizsgálatból is kiderül – a Kerület egy jelentős részét érinti egy olyan érzékeny környezeti probléma, amelyre nincs közvetlen (közvetett is csak nagyon korlátozottan) ráhatása. Ez pedig a Liszt Ferenc Repülőtér közelségéből adódó reptéri zajszennyezés. Sajnálatos módon a Kerület kompenzációra nem jogosult, mert nem tartozik a kijelölt zajgátló övezetbe (megj: Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér zajgátló védőövezetének hatósági eljárása - a közzétett információk szerint - jelenleg másodfokú szakaszban van, tehát nincs még hatályos kijelölt zajgátló védőövezet). A célrendszerben valamint a beavatkozásokban a fenti okok miatt megjelentetni nem lehet a reptéri zaj mérséklését, azonban továbbra is kiemelt megoldandó területként tartjuk számon. Az Önkormányzat lehetőségeihez mérten mindent megtesz, a probléma megnyugtató rendezése érdekében.

Területi célok

A tematikus stratégiai célok mellett kiemelt szerepe van a területi céloknak. Kőbánya számára egy területi típusú stratégiai célt fogalmaztunk meg, amely három kiemelt terület / területtípus fejlesztésére irányul. Ezek közül kettő jól körülhatárolható: a Rákos-patak menti a területekre, valamint a városközpontra koncentrálnak. A harmadik területi cél fókuszja a társadalmi hátrányok / KSH mutatók által determinált. Ezek a területek a kerület szegregátumai, valamint leszakadással veszélyeztetett területei, amelyek számára kitűzött stratégiai cél a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti rehabilitációjuk.

Horizontális célok

A fentiekől némiképp eltérnek az ún. horizontális célok. Ezek időtávja nem definiálható, mind a hosszú, mind pedig a középtávú célok teljesüléséhez szükséges, általános érvényű alapelveket fogalmaznak meg. Kőbánya számára három tématerületen – partnerség, fenntarthatóság, szociális szempontok – jelöltük ki a horizontális célokat.

Összefoglalva tehát elmondható, hogy Kőbánya jövőképeinek elérését három darab átfogó cél együttes megvalósulása segíti. A három hosszútávra szóló átfogó célhoz 15 darab stratégiai cél járul hozzá, amelyek részben tematikusak, részben pedig egy-egy konkrét területre koncentrálnak, azaz területi fókuszúak. A célrendszer minden elemét kiegészítik a horizontális célok. Az alábbi táblázatban összefoglaltuk Kőbánya célrendszerének hierarchiáját.

A KONCEPCIÓ ÉS AZ ITS CÉLRENDSZERE

Jövőkép	JÖVŐKÉP		
Átfogó célok	Á1: Kőbánya társadalmi státuszának emelkedése	Á2: Az ipari hagyományokon alapuló fenntartható erős versenyképes helyi gazdaság	Á3: Kőbánya épített és természeti környezetének fenntartható fejlesztése
Stratégiai célok	S1: A lakosság általános munkaerőpiaci versenyképességének növelése	S6: A gazdasági struktúra eltolódása a magas hozzáadott értékkel bíró szolgáltatási és K+F+I tevékenységek irányába	S12: A zöldfelületek rekreációs célú, valamint lakókörnyezet kertvárosias jellegű fejlesztése
	S2: A kőbányai identitástudat és társadalmi összetartozás erősítése, Kőbánya kulturális szerepkörének erősítése.	S7: Barnamezős területek „helyzetbe hozása” új befektetők letelepedése érdekében	S13: Az ipari tevékenység okozta környezeti ártalmak mérséklése a barnamezős és / vagy feltöltött területeken
	S3: Aktív, egészséges lakosság a sport infrastruktúra egészséges életmóddal kapcsolatos lehetőségek és fejlesztése révén	S8: Kőbánya ipari örökségének újrapozícionálása új városi funkciók befogadásával	S14: Az önkormányzati intézmények energiahatékonyságának növelése
	S4: A helyi ügyintézés körülményeinek javítása	S9: Az önkormányzati tulajdonú pincerendszer, valamint a védett ipari épületek funkcióihoz illeszkedő fejlesztése és hasznosítása	
	S5: A hátrányos helyzetű csoportok és szociálisan rászoruló felzárkóztatása infrastrukturális (pl. bérlakás-állomány) és ESZA típusú (komplex programok) beavatkozásokkal	S10: Kőbánya megújuló energiakapacitásában és ipari vízhálózatában rejlő lehetőségek kiaknázása	
	S11: Közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében (MÁV Körvasút új megállók, P+R építés)		
	S15: Kiemelt területek (Rákos-patak mente, Liget tér és környezete; szociális városrehabilitációs célterületek) területspecifikus fejlesztései		
Horizontális célok	H1: Közép- és hosszútávú stratégia mentén történő, tudatos városfejlesztés a Kerület lakosaival, civil, gazdasági és kulturális szereplőivel partnerségben, az Önkormányzat koordinálásával		
	H2: Klímabarát, környezettudatos, fenntartható városfejlesztés		
	H3: Szociális szempontokat érvényesítő városfejlesztés		

1. táblázat: A koncepció és az ITS célrendszere

Városrészenkénti adatok a 2011-es népszámlálás alapján

Az alábbi táblázat a KSH 2011-es városrészi adatait tartalmazza. Ezek részletes elemzését a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

		Népességszám					Iskolai végzettség		Lakásállomány				Foglalkoztatottság							
		Lakónépesség száma	Lakónépesség belüli 0-14 évesek aránya	Lakónépesség belüli 15-59 évesek aránya	Lakónépesség belüli 60-X évesek aránya	Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belüli	Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	Lakásállomány (db)	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	A komfort nélküli, félkomfortos és szükségjelások aránya a lakott lakásokon belüli	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belüli	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belüli	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belüli	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belüli	Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	Alacsony presztizsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességben belüli	Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)
1.	Laposdűlő	6894	13,5	67,3	19,1	n.a.	16,1	22,5	3488	14,4	14,1	22,4	35,4	9,2	61,3	33,6	26,5	49	11,1	6,4
2.	Ligettelek	7713	14,2	67	18,7	n.a.	13,9	24,6	3931	4,1	3,7	22,8	31,6	7,1	65,1	29,5	26,2	46,3	10,8	6,2
3.	Felsőrákos	8315	11	64,2	24,8	n.a.	7,2	27,3	4159	1,2	0,8	13,1	29,8	4	65,7	33,2	19,7	47,1	10,4	6,2
4.	Népliget	1396	19,3	74,7	5,9	n.a.	6,8	44,9	696	2,2	2,1	24,4	25	2,5	73,6	17,1	14	40,2	5,6	3
5.	Gyárdűlő	7108	12,1	66,5	21,4	n.a.	10,8	28	3846	3	2,8	32	30,1	5,9	65,2	32,8	24,2	46,1	9,2	5,1
6.	Óhegy	27155	12,7	62,2	25	n.a.	11,8	22,6	13764	3	2,6	16,9	32,5	6,6	63,1	36,2	26,6	50	11,6	7
7.	Téglagyár-dűlő	2103	3,5	90,5	6	n.a.	36,3	7,7	292	8,2	6,8	69,1	70,7	30,1	29	36,6	36,9	68,3	14,7	8,5
8.	Kőbánya-Kertváros	1988	9,8	72,7	17,5	n.a.	6,3	27,7	582	3,3	3,1	3,1	48,6	3,7	49,5	31,4	19,4	56,8	9,5	5,2
9.	Keresztúri-dűlő	2009	2,4	89,8	7,8	n.a.	48,3	4	275	13,5	8,7	47,7	73,3	40,5	26,2	46,4	75,3	73,7	7,4	4,2
10.	Újhegy	16106	14,4	62	23,6	n.a.	11,5	18,8	7391	1,1	0,9	13,1	30,3	5,9	64,6	31,3	26,9	49,4	10,6	5,9
11.	Kúttó	64	6,3	89,1	4,7	n.a.	28,1	1,9	8	0	0	14,3	10,5	5,3	88,1	71,4	92,5	9,4	8,6	1,7
Összesen		80978	12,6	65,6	21,9	71399	13,7	22,5	38432	3,7	3,3	18,9	34,9	8,3	61,3	33,3	26,1	49,9	10,8	6,3

2. ábra: Városrészi adatok (Forrás: KSH Népszámlálás)

1.3 A tematikus és a területi célok, valamint a városrészek közötti összefüggések bemutatása

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégiai célok valamint a városrészek kapcsolatát.

Városrészek/területi célok		Stratégiai célok														
		S1	S2	S3	S4	S5	S15	S6	S7	S10	S8	S11	S9	S12	S13	S14
1.	Laposdűlő															
2.	Ligettelek															
3.	Felsőrákos															
4.	Népliget															
5.	Gyárdűlő															
6.	Óhegy															
7.	Téglagyár-dűlő															
8.	Kőbánya-Kertváros															
9.	Keresztúri-dűlő															
10.	Újhegy															
11.	Kúttó															

- Általános kapcsolat
- Közepes kapcsolat
- Erős kapcsolat

2. táblázat: Tematikus és területi célok, valamint városrészek összefüggése

A táblázatban jól látható, hogy a tematikus típusú stratégiai célok egy része olyan általános célokat fogalmaz meg (pl. munkaerőpiaci versenyképesség javítása, identitástudat növelése, aktív egészséges lakosság stb.) amelyek egységesen vonatkoznak a teljes kerületre, területi diverzifikációjuk nem értelmezhető. A tematikus célok másik része viszont egy-egy tényező által determinált. Így például értelemszerűen a „barnamezős területek helyzetbe hozása” azokban a városrészekben értelmezhető, amelyekben van ilyen terület. A cél és a városrész kapcsolatának erőssége pedig attól függ, hogy milyen arányban fordulnak elő ezek a területek, illetve attól, hogy mennyire élvez prioritást a kerület stratégiájában. A stratégiai célok másik csoportja területi fókuszú. Ez azt jelenti, hogy egy-egy jól körülhatárolható területre vonatkozik, így jellemzően egy vagy csak kevés számú városrészre vonatkoznak.

1.4 Városrészi célok

Az egyes városrészek/kerületrészek számára meghatározott középtávú célokat a tematikus és a területi célok valamint a városrészek közötti összefüggések kapcsolata határozza meg. Az általános – egész kerületre vonatkozó célokon túl – az egyes kerületrészekre vonatkozó legfontosabb célkitűzések az alábbiak:

Laposdűlő: barnamezős területek „helyzetbe hozása”; ipari örökségének újrapozicionálása; az ipari tevékenység okozta környezeti ártalmak mérséklése;

Ligettelek: a leromlott területek szociális városrehabilitációja; a Liget tér és környezete városközponti funkciójának megerősítése; közlekedésfejlesztés; az önkormányzati intézmények energiahatékonyságának növelése;

Felsőrákos: a sportinfrastruktúra fejlesztése; a lakókörnyezet minőségi, kertvárosias jellegű fejlesztése; a Rákos-patak mente komplex revitalizációja;

Népliget: a zöldfelületeinek rekreációs célokat szem előtt tartó minőségi fejlesztése;

Gyárdűlő: a barna mezős területek helyzetbe hozása; a Mázsa tér rendezése és központi helyzetéből adódó lehetőségek intenzívebb kihasználása;

Óhegy: barnamezős területek „helyzetbe hozása”, közlekedésfejlesztés; az ipari tevékenység okozta környezeti ártalmak mérséklése;

Téglagyár-dűlő: barnamezős területek „helyzetbe hozása”; az energiakapacitásában és ipari vízhálózatában rejlő lehetőségek kiaknázása; az ipari tevékenység okozta környezeti ártalmak mérséklése;

Kőbánya-Kertváros: a lakókörnyezet minőségi, kertvárosias jellegű fejlesztése;

Keresztúri-dűlő: közlekedésfejlesztés;

Újhegy: lakóterületek minőségi fejlesztése; a zöldfelületek rekreációs célokat szem előtt tartó minőségi és mennyiségi fejlesztése;

Kúttó: aktív, egészséges lakosság Kőbánya sportinfrastruktúrájának fejlesztése révén.

1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS célrendszeréhez kapcsolódó indikátorokat. Az indikátor célértékek meghatározása csak indikatív módon lehetséges, hiszen a tervezés jelenlegi szakaszában nem áll rendelkezésre pontos információ a rendelkezésre álló (európai uniós) források nagyságáról.

Stratégiai célok			Indikátor	mérték-egység	Bázis érték	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
Társadalom (S1-S5; S15)	Gazdaság (S6-S11; S15)	Természeti és épített környezet (S9-14; S15)						
x	x	x	Szociális városrehabilitációval érintett, szegregált lakóterületen élők száma	fő	0	63	2020	FAIR
x	x	x	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók	db	0	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
		x	Rekreációs céllal fejlesztett zöldfelületek látogatottsága	%	-	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
x			A fejlesztések eredményeképpen megemelt szintű lakossági szolgáltatásokkal elért lakosság létszáma	fő	0	71 000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	x	x	A fejlesztések eredményeként megtakarított energia aránya az önkormányzati épületekben	%	-	növekedés	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	x		Regisztrált társas vállalkozások száma	db	9 472	növekedés	2023	KSH
x			Közösségi programokban, akciókban, résztvevők száma	fő	0	2000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
x	x	x	Lakossági elégedettség	%	-	növekedés	2023	primer lakossági felmérés

3. táblázat: Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok

1.6 A funkcionális várostérség

A funkcionális várostérségi, valamint a kerület központi szerepköréből adódó problémákra, lehetőségekre, feladatokra Kőbánya Önkormányzata funkcionális várostérségi találkozót szervezett a szomszédos kerületek főépítészeinek bevonásával (a jelenléti ívet az ITS melléklete tartalmazza). A felmerült problémák beépítésre kerültek a *megalapozó vizsgálat*ba. E problémák megoldására az ITS célrendszere ad válaszokat. A célok elérését szolgáló beavatkozásokat a „2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása” fejezet tartalmazza. Ezek közül is kiemelendő a Rákospatak partjának fejlesztési elképzelései, amely egy kerülethatáron átnyúló, több önkormányzat (köztük a Fővárosi Önkormányzat) együttműködését igénylő komplex beruházás.

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

A megvalósítást szolgáló beavatkozásokat három csoportba sorolhatjuk: akcióterületi projektek, akcióterületen kívüli, valamint hálózatos projektek.

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű** projekteket nevezünk. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentrálttság azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül – legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. A komplex jelleg pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen többféle, de egymással szorosan összehangolt beavatkozások valósulnak meg. Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések:

az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Akcióterületen kívüli projektek

Nem minden – a város területén megvalósuló – projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése, közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján, új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben, hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnak az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projekteket nevezünk. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll, a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki, a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

2.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A fejlesztési akcióterületek kijelölése az alábbi – Városfejlesztési Kézikönyv 2.3-as fejezetében leírtakkal összhangban álló – alapelvek figyelembevételével történt:

- az akcióterületek teljesítsék legalább a minimálisan előírt követelményeket a szociális mutatók, illetve az ellátandó funkciók tekintetében;
- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok az utcák kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magánérintés miatt valóban indokoltak;
- az akcióterületek megjelenésében minél homogénebb, térben pedig koncentrált legyen;
- funkcionális szempontból az akcióterületek egy egységet alkossanak úgy, hogy a funkcióváltásra és bővítésre megfelelő helyszínt kínáljanak;
- az akcióterület lehet egy városrésszel azonos, lehet egy városrészen belüli terület, vagy érinthet több városrészt is. Nagyságát a fejlesztési szükségletek – és a majdani pályázati jogosultsági kritériumoknak való megfelelés – határozza meg;
- a stratégiában indikatív jelleggel jelölendők ki az akcióterületek, azaz határai később módosulhatnak;
- az akcióterületek a városfejlesztés gócpontjai, kiemelt fejlesztési célterületei, ahol több, egymással összefüggő beavatkozás, projekt valósul meg. Természetesen ez nem zárja ki az akcióterületen kívüli fejlesztések szükségességét, létjogosultságát („kisléptékű”, pontszerű beavatkozások).

A Kézikönyv iránymutatásain túlmenően az Útmutató az alábbiakat fogalmazza meg: „még nem célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, de azok jellege és elhelyezkedése már tervezhető (pl. egyes városi alközpontok fejlesztése, szabadidős övezetek fejlesztései, szegregált lakóterületek felszámolása, stb.)”

A fenti alapelveknek megfelelően Kőbányán a következő fejlesztési akcióterületeket határoltuk le a 2014–2020 közötti időszakra annak tudatában, hogy mindezek megvalósítására a potenciálisan rendelkezésre álló fejlesztési források nem lesznek elegendők:

AT1: Kőbánya városközpont akcióterület

AT2: Népliget akcióterület

AT3: Újhegyi akcióterület

AT4: Pilisi út és térsége akcióterület

AT5: Maláta utca és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület

AT6: Gyömrői út és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület

Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a városrészek és a kijelölt akcióterületek kapcsolatát. A kapcsolat erősségét elsősorban az befolyásolja, hogy melyik városrészekben került kijelölésre az akcióterület, azaz a tervezett akcióterületi fejlesztések hol fognak megvalósulni. Azonban a fejlesztések jellegétől függően a hatások nemcsak az adott városrészben érzékelhetőek, hanem a szomszédos városrészekben, vagy akár a teljes kerületben. Tipikus példája ennek a városközponti akcióterület, ahol – városközponti / vonzaskörzet-központi szerepéből adódóan a legkisebb beavatkozás is jelentős hatást gyakorol a többi kerületrészre. Példa: új ügyfélközpont kialakításának a teljes kerületre hatása van, hiszen a célcsoport Kőbánya teljes lakossága. Ezzel szemben például Kőbánya-Kertvárosban tervezett bármilyen léptékű fejlesztés csak korlátozott hatásokkal bír a többi kerületrészre.

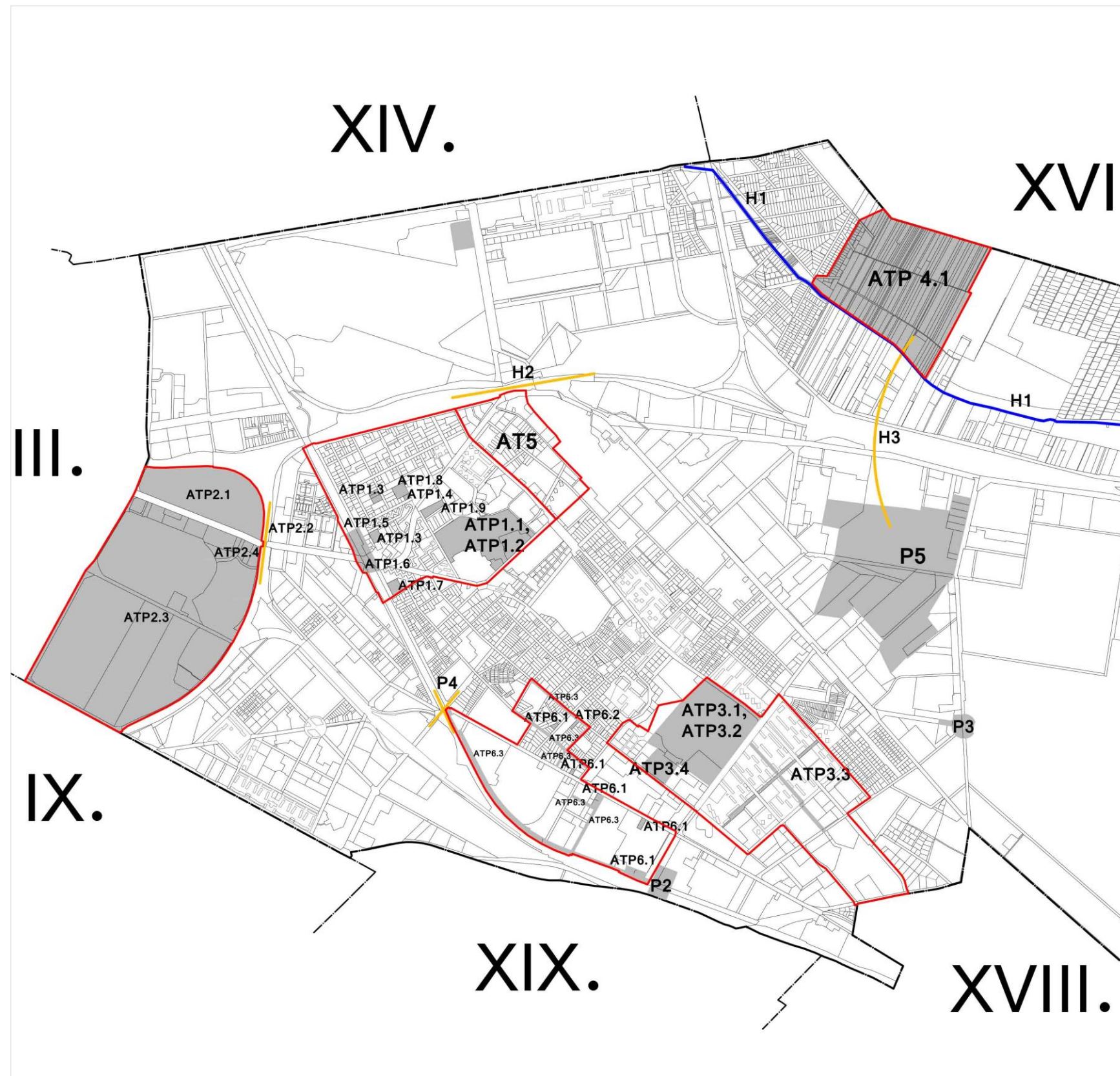
Városrészek:	Akcióterületek					
	AT1	AT2	AT3	AT4	AT5	AT6
Laposdűlő						
Ligettelek						
Felsőrákos						
Népliget						
Gyárdűlő						
Óhegy						
Téglagyár-dűlő						
Kőbánya-Kertváros						
Keresztúri-dűlő						
Újhegy						
Kúttó						

Jelmagyarázat:

gyenge szinergia	
közepes szinergia	
erős szinergia	

4. táblázat: Fejlesztési akcióterületek és városrészek kapcsolata

Kőbánya fejlesztési akcióterületei 2014-2020

Kőbánya Akcióterületei 2014-2020

Jelmagyarázat

- AT1: Kőbánya városközpont akcióterület
 - ATP1.1 S1 projekt - tervezési szakasz
 - ATP1.2 S1 projekt - előkészítés
 - ATP1.3 Szociális városrehabilitáció
 - ATP1.4 A Kőbányai Polgármesteri Hivatal új ügyfélközpontjának kialakítása
 - ATP1.5 Liget téri buszvégállomás fejlesztése
 - ATP1.6 Kőbánya alsó felújítás (MÁV)
 - ATP1.7 Bölcsődefejlesztés
 - ATP1.8 Városközpont funkcionális bővítése
 - ATP1.9 Körösi Csoma Sándor Kulturális Központ energetikai korszerűsítése

- AT2: Népliget akcióterület
 - ATP2.1 Opera Műhelyház bővítése a MÁV Északi Járműjavító területén
 - ATP2.2 MÁV körvasút fejlesztése
 - ATP2.3 A Népliget komplex zöldterületi fejlesztése
 - ATP2.4 Egészség ház felújítása

- AT3: Újhegyi akcióterület
 - ATP3.1 Gergely-bánya - kármentés előkészítése
 - ATP3.2 Gergely-bánya - kármentés I. ütem
 - ATP3.3 Újhegy Sétány komplex megújítása II. ütem
 - ATP3.4 Ipartörténeti múzeum kialakítása

- AT4: Pilisi út és térsége akcióterület
 - ATP4.1 Pilisi út és térsége lakóterületi fejlesztés előkészítése

- AT5: Maláta utca és környéke (szociális városrehabilitáció) akcióterület

- AT6: Gyömrői út és környéke (szociális városrehabilitáció) akcióterület
 - ATP6.1 Lakófunkciót erősítő fejlesztések
 - ATP6.2 Közösségi funkciót erősítő tevékenység
 - ATP6.3 Közterület fejlesztések

- Hálózatos projektek
 - H1 Rákospatak kőbányai szakaszának revitalizációja
 - H2 Keleti pu. csatlakozó vonalszakaszának elővárosi célú fejlesztése I/a ütem, Éles sarok és környezetének komplex fejlesztése
 - H3 Tárna utcai, kerületek közötti közúti átkötés előkészítése

- Akcióterületen kívül eső pontszerű beavatkozások
 - P1 P+R (Kerepesi út Fehérvári út)
 - P2 P+R (Sibrik Miklós út)
 - P3 Új köztemető előtti virágcsarnok építése, és körforgalmi rend II. ütem
 - P4 Kőer utca Vaspálya utca csomópont átépítés
 - P5 Aknabánya átmeneti hasznosítása

3. ábra: Kőbánya fejlesztési akcióterületei 2014-2020

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

A fejezet célja bemutatni, hogy melyek azok a beavatkozások, amelyek megvalósításával az adott akcióterületre vonatkozó célok elérhetők, és amelyeket az önkormányzat és partnerei az akcióterületen az elkövetkezendő években terveznek elvégezni az akcióterület fizikai, társadalmi-gazdasági és környezeti megújítása érdekében. A beavatkozások projektek/projektcsomagok megvalósítását jelentik, de az ITS-ben megjelenítendő projektek listája egyelőre csak indikatív jellegű. Ennek oka, hogy az önkormányzati források szűkössége miatt a projektek többsége nem megvalósítható külső (európai uniós, hazai) források bevonása nélkül. Ezek rendelkezésre állása (időpontja, forrásmennyiség), azonban a tervezés aktuális időszakában még nem ismert. Az ITS felülvizsgálata megengedett, és ennek keretében az egyes fejlesztések mind tartalmukban, mind forrásaik tekintetében megváltoztathatóak.

Akcióterületek prioritási sorrendje, projektek egymásra épülése

Az akcióterületek közül az 1. sz. akcióterület élvez prioritást. Az egyes projektek közötti prioritást, ill. azok egymásra épülését az alábbi tényezők befolyásolják.

Az egyes akcióterületen belüli projektek egymással szinergiában állnak, az ITS végrehajtásának időszakában „szerencsés esetben” egytől egyig megvalósulnak, így erősítve egymást, illetve az akcióterületi célok elérését. Ebből adódóan nincsenek prioritások közöttük, bármelyik projekt meg nem valósulásával sérülnek az akcióterületi célok.

A fent vázolt ideális állapothoz (minden projekt megvalósul) képest azonban feltételezhető, hogy nem fog minden tervezett projekt megvalósulni, vagy nem a jelen ITS végrehajtási időszakában. Ebben az esetben a projektek egymásra épülését, megvalósulását az alábbi tényezők befolyásolják / befolyásolhatják:

- Az Önkormányzat számára a projektek közötti prioritást elsősorban az önkormányzati projektek jelentik. Értelemszerűen ezekre a projektekre van a legnagyobb ráhatása az önkormányzatnak. Az egyes projektleírásoknál minden esetben jeleztük, hogy melyek az önkormányzati projektek, és melyek az egyéb szereplők (Magyar Állam, MÁV, stb.) hatáskörébe tartozó projektek;
- A projektleírások között jeleztük továbbá, hogy melyek Kőbánya kulcsprojektjei. Ezek is a prioritási lista elején lévő projektek;
- Szintén prioritást élveznek azok a projektek, amelyek a célrendszerben kiemelt területként (szociális városrehabilitációs területek, Liget tér és környéke valamint a Rákos-patak mente) nevesített területeken kerülnek megvalósításra.
- A fenti kritériumokhoz képest azonban előreláthatóan, nem a prioritások, hanem a források rendelkezésre állása fogja meghatározni a projektek végrehajtási sorrendjét. Mivel a kőbányai projekteknek egy része kizárólag külső finanszírozással valósulhat csak meg – és e források rendelkezésre állásáról csak igen korlátozottan áll rendelkezésre információ – ez a tény önmagában is felboríthatja az ITS-ben felvázolt ütemezést.

AT1: Kőbánya városközpont akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Óhegy és Ligettelek városrészekben helyezkedik el a Kolozsvári utca – Harmat utca – Ihász utca – Kápolna utca – Román utca – Vaspálya utca – Korponai utca által határolt területen.

A terület rövid bemutatása

Az akcióterület betölti Kőbánya hagyományos városközponti funkcióit. A területen található a közigazgatási intézmények, valamint az oktatási, kulturális, és szociális intézmények nagy része. Az akcióterületi fejlesztések fő célja, hogy a történelmi értéket megőrizve egy olyan XXI. századi, multifunkcionális kerületközpont kerüljön kialakításra, amely megfelelő életminőséget biztosít az ott lakók számára.

Szintén az akcióterületen található 11,4 hektáron a volt sörgyár területe. A terület funkcióváltása régóta időszerű, a megvalósulás azonban a terület mérete és a műemléki védettségű értékes ipari épületek miatt gondos előkészítést igényel. Cél a kerületközpont funkciójához illeszkedő vegyes területfelhasználás, amelyben fenntartható módon működő korszerű gazdasági tevékenységek is helyet kaphatnak, illeszkedve Kőbánya hosszú távú stratégiájához, miszerint a kerület ipari, gazdasági múltjára építve annak építészeti örökségét is értéknövelő módon megőrizni és fejleszteni szükséges.

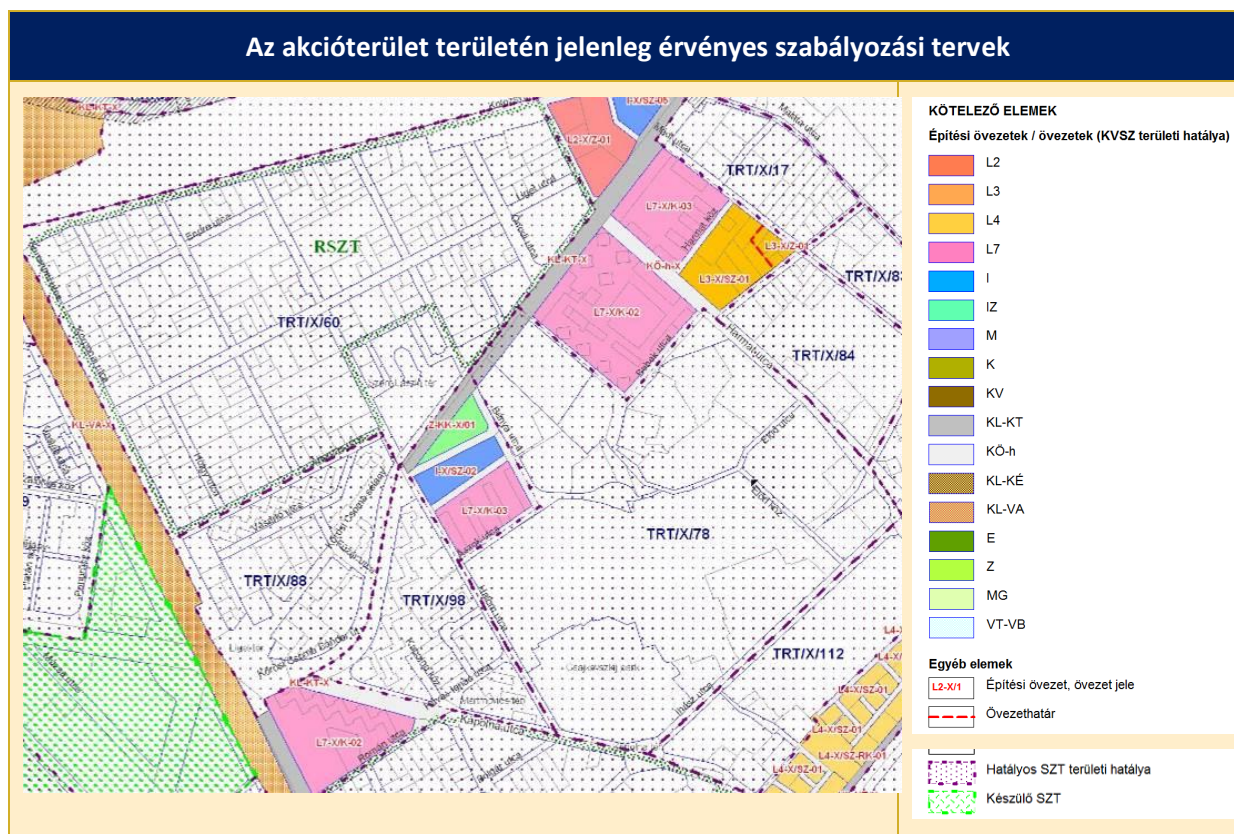
Az akcióterületi fejlesztések várható hatásai:

- Társadalmi: közszolgáltatások és egyéb lakossági szolgáltatások színvonala javul, a szabadidő eltöltésére kínáló lehetőségek köre bővül;
- Környezeti: a zöldfelületek minőségi fejlesztése, az értékes – részben műemléki – épületállomány megújulása, funkcióváltása;
- Gazdasági: a kerület központ gazdasági funkciója erősödik, a megújuló épületállomány új vállalkozások megtelepedését teszi lehetővé;
- Közlekedés: a terület élhetősége javul.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S15 stratégiai cél, közvetve az S4, S5, S6, S11 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása	Tulajdonviszonyok
<p>A TSZT 2015 szerint Kőbánya városközpont területe Vt-H – Kiemelt jelentőségű helyi központ területe, Vi-2 – Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület, Ln-T – Nagyvárosias telepszerű lakóterület, Lk-1 – Kisvárosias, jellemzően zártosú beépítésű lakóterület és Zkp – Közkert, közpark területfelhasználási egységbe sorolt. Az akcióterületen tervezett fejlesztések vonatkozásában kerületi szabályozási tervek vannak érvényben.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Önkormányzati ▪ Magán

4. ábra: Kőbánya városközpont akcióterület – övezeti tervlap kivágat

- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (V. 22.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról – 1. számú melléklete
- TRT/X/60 – Hatályon kívül helyezve (Kőbánya-Ligettelek: Kolozsvári u. - Harmat u. - Kőrösi Csoma Sándor út - Szent László tér - Állomás u. - Korponai u. által határolt terület)
- TRT/X/78 – 61/2005. (XII.21.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Kőrösi Csoma Sándor út - Előd utca - Bebek utca - Harmat utca - Ihász utca - Kápolna tér - Kápolna utca - Halom utca - Ászok utca - Bányai utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/98 – 14/2007. (III. 30.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Kőrösi Csoma Sándor út - Halom utca - Kápolna utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/88 – 23/2006. (V. 19.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Állomás utca - Szent László tér - Kőrösi Csoma Sándor út - MÁV vasútvonal által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP1.1	S1 projekt – tervezési szakasz	Az S1 terület műemlék épületeinek fenntartása, állagának megőrzése folyamatos költségfordítást igényel. Az eddigi pénzügyi lehetőségek az épületek állagának megőrzésére nem biztosítottak elegendő fedezetet, amely az épületek állagának romlásához vezetett. Szükséges egy széleskörű műszaki felújítási, karbantartási program kidolgozása, amely az épületek további állagromlását megállítja és a fejlesztési elképzelések megvalósításáig az átmeneti hasznosítás feltételeit biztosítja. Jelen projektjavaslat ennek a célnak az eléréséhez tesz javaslatot és jelöli meg költségbeccsés szintjén a szükséges ráfordítások összegét. Az összeállítást a korábbi feltáró tervezői vizsgálatok anyagainak felhasználásával, helyszíni szemlék, valamint az eddig végzett felújítások tapasztalatainak alapján készítette a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. Jelen projekt a terület funkcióváltásának első lépéseként a használaton kívüli, rossz állapotú nem műemléki épületek bontását, a megtartandó nem műemléki épületállomány valamint a műemléki épületállomány állagmegóvása illetve olyan felújítási munkáit tartalmazza, amely a majdani funkciótól függetlenül mindenképpen elvégzendő feladat.	530	-	-2012- műszaki felmérés - S1 fejlesztési terület "0." állapotának műszaki vizsgálata (CÉH Tervező, Beruházó és Fejlesztő Zrt.) -2014- Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. felmérése és műszaki beavatkozási terve
ATP1.2	S1 projekt - előkészítés	ERFA elemek: 1. Kisebb közösségi pontok rendszere: - Újhegyi 12 Községi Pont: az épületben lévő megüresedett irodák és üzlethelyiségek közösségi célú hasznosítása, civil szervezetek által megvalósított szoft programok helyszínékként. - Ligettelek Községi Pont: a Bánya utcai Baptista Alapítvány telephelyének fejlesztése. 2. Komplex szolgáltatást nyújtó közösségi szolgáltatóház: - Liget Községi Központ: a Liget téri szolgáltatóház felújítása, átalakítása, elérhető áru, kedvezményesen igénybe vehető szolgáltatásokkal, civil szervezetek, Baptista Alapítvány bázisának kialakítása a 0-24 órás jelenléttel. Sportolási lehetőség, gyermekfoglalkoztató kialakítása munkahelyteremtéssel (az Újhegyi sétány bölcsődéhez hasonló gyerekfelügyeleti rendszerben), ifjúsági foglalkoztató, prevenció központ. 3. Községi tér: - Helytörténeti Községi Tér kialakítása a Füzér utca 32. felújításával, a kert közösségi célú kialakításával.	1240	-	2012 - ötletpályázat a Liget téri szolgáltatóház felújítására, hasznosítására 2012 - Kerepesi úti orvosi rendelő felújítása tanulmányterv 2013-2014 - TÉR_KÖZ pályázat: Helytörténeti közösségi tér a Füzér utca 32-ben 2013 - Füzér. u. 32. épület felújításának engedélyezési terve (jogerős építési engedéllyel rendelkezik) 2014 - Füzér. u. 32. kert kialakításának kivitelei terve
ATP1.4	A Kőbányai Polgármesteri Hivatal új ügyfélközpontjának kialakítása	A projekt célja a lakosság helyzetének javítása az ügyintézés során. Beavatkozás: Állomás utca 26. szám alatti önkormányzati épület felújítása és bővítése.	350	-	-
ATP1.5	Liget téri buszvégállomás fejlesztése	A projekt célja Kőbánya városközpontjához méltó, korszerű autóbussz-állomás kialakítása, a végállomás szolgáltatási színvonalának emelése fedett várakozóhelyekkel, gyalogoskapcsolatokkal, kulturált várakozást biztosító közösségi terekkel. Akadálymentes átszállási kapcsolatok biztosítása a teret érintő egyéb közösségi közlekedési eszközökkel. A cél a Mázsza tér – Liget tér területén egy intermodális központ létrehozása, amely a helyi és helyközi autóbussz-közlekedés kiszolgálására alkalmas autóbussz-pályaudvar teljes infrastruktúráját tartalmazza, a közlekedési alrendszerekkel való kapcsolatok kiépítésével és a szükséges közlekedési kapacitások fejlesztésével, a gyalogos és kerékpáros közlekedés útvonalainak kiépítésénél az átszállási idő csökkentésére és az utazási komfort növelésére törekedve. A KÖZOP pályázat lehetőséget adott az intermodális csomópont megvalósíthatóságának vizsgálatára. A tanulmány alapján szükséges a Liget téri autóbussz-állomás és a kapcsolódó úthálózat átépítése engedélyezési és kivitelei terveinek elkészítése és a megvalósítás előkészítése.	640	-	Megvalósíthatósági tanulmány
ATP1.6	Kőbánya alsó felújítás (MÁV)	Az elővárosi személyvonatok utasforgalmának magas szintű kiszolgálása érdekében megújulnak a megállóhely utasforgalmi létesítményei, a váróteremmel, a pénztárral és az utastájékoztató rendszerrel együtt. A vasút és az egyéb közösségi közlekedési alágazatok közötti átszállási kapcsolatok kiépülnek. Az átszállási	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-

		kapcsolatok javításával az utazási idő csökken, ezáltal a közösségi közlekedés versenyképessége növekedhet.		a	
ATP1.7	Bölcsődefejlesztés	-	-	-	-
ATP1.8	Városközpont funkcionális bővítése	Kőbánya városközpont funkcionális fejlesztése	-	-	-
ATP1.9	A Kőrösi Kulturális Központ energetikai korszerűsítése	A projekt keretében a Kőrösi Kulturális Központ energetikai korszerűsítése tervezett.	-	-	-
ATP1.10	A lakó és kiszolgáló utak átmenő forgalmának csökkentése	Forgalomcsillapított övezetek (Tempo30, lakó-pihenő övezet) kijelölése	-	-	-

Kulcsprojekt: Kőbánya városközpont fejlesztése

A 2014-2020-as programozás egyik újítása, hogy a területi szereplőknek, önkormányzatoknak a fejlesztési dokumentumaik készítésekor kulcsprojekteket szükséges beazonosítaniuk. Ezek – egy ITS esetében – olyan projektek, amelyek nem teljesülése súlyosan veszélyeztetné a stratégiai célok elérését. Kőbánya Önkormányzata nem egy projektet, vagy projektelemet azonosított kulcsprojektként, hanem a teljes városközponti fejlesztéscsomagot. E programcsomag megvalósításának hiánya tehát, ami veszélyeztetné a középtávú célok megvalósulását.

AT2: Népliget akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

A kijelölt akcióterület a X. kerület dél-nyugati határán fekszik Népliget kerületrészében, nyugatról a Főváros VIII. kerülete által, délről pedig a IX. kerület által határolt területen. Az utcák szerinti lehatárolás a következő: Könyves Kálmán krt. – Üllői út – vasútvonal

A terület rövid bemutatása

A Népliget a barnamezős, rozsdáövezeti, alulhasznosított és szlömösödő lakóterületek által közrefogva helyezkedik el a VIII., IX., X. kerületek találkozásánál. A parkokban viszonylag szegény Pest egyik legnagyobb összefüggő zöldfelülete – 1867-ben létesült –, területe több mint egymillió négyzetméter (112 hektár), melynek mintegy fele parkosított. Jelenleg átalakulás alatt áll, a korábbi gazdasági funkciók helyére kereskedelmi-, szolgáltató-, és lakó funkciók telepsznek be. Helyzeténél és funkciójánál fogva a Népliget potenciálisan alkalmas arra, hogy mint közhasználatú szabadter, összvárosi jelentőségű zöldterület, összekapcsolja ezeket az eltérő funkciójú és háttérű, jelenleg elszeparált területeket, karakteres identitást és magas környezeti minőséget biztosítva számukra.

A Főváros beruházásaként megvalósuló akcióterületi fejlesztés fő célja, a Népliget rekreációs célokat kielégítő zöldterületi fejlesztése. A park jelenleg tömegrendezvényekre nem alkalmas, azonban a fejlesztések eredményeképpen a terület alkalmassá válik programok, akciók lebonyolítására. A fejlesztés során a közpark meglévő, értékes növényállományának, zöldfelületeinek védelme fontos prioritásként szerepel.

A Népligettől északra helyezkedik el az akcióterület másik nagy területi egysége, az Északi Járműjavító.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában álló területen bezárásra került a járműjavító üzem.

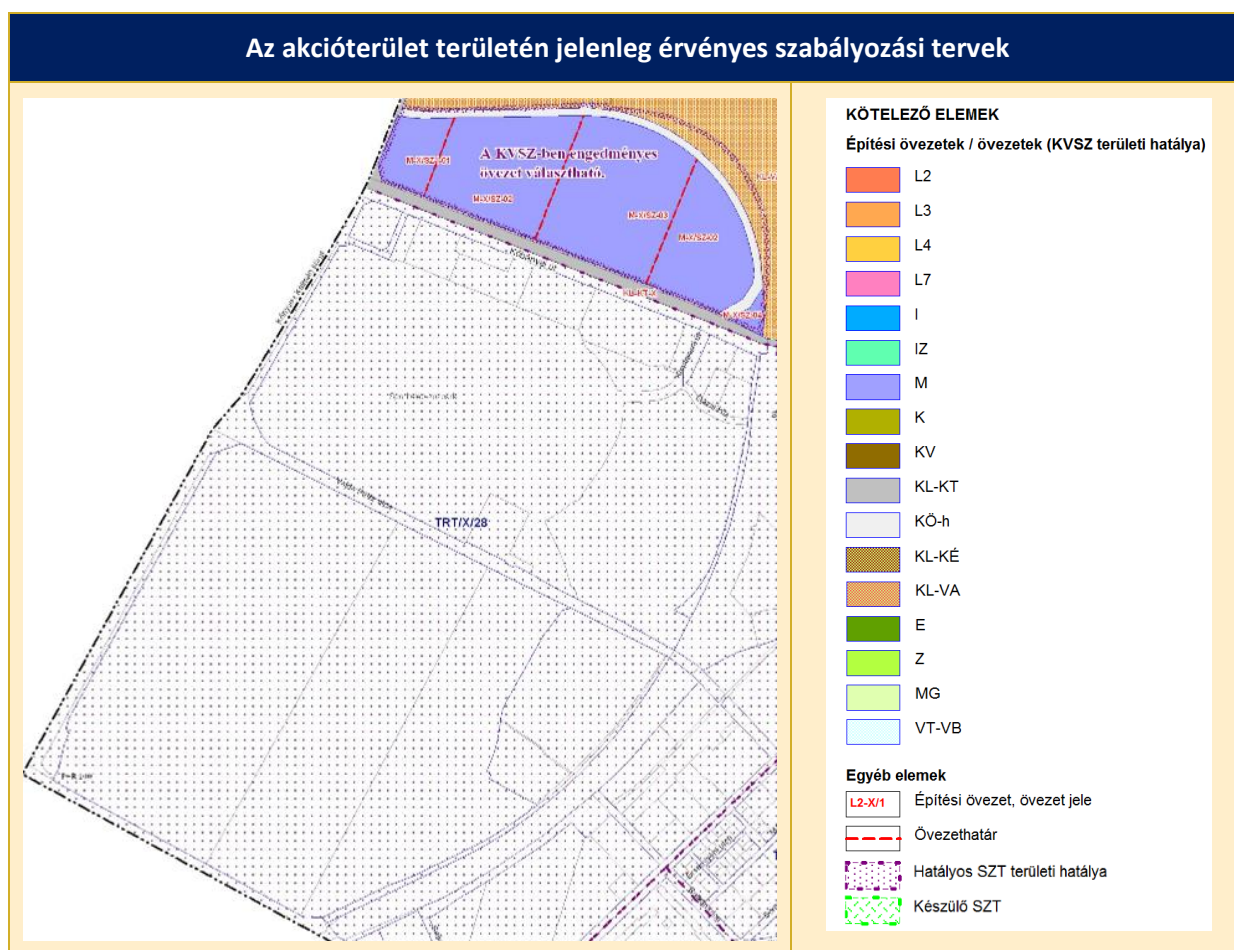
A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal az ingatlant 2011 augusztusában műemlékvédelem alá helyezte (53/2011. (VIII. 25.) NEFMI rendelet).

A tervezett fejlesztések az építésügyi és örökségvédelmi hatáskörben eljáró hatóság a Budapest Főváros Kormányhivatala V. Kerületi Hivatala engedélyezheti. A terület növényállományában több értékes faegyed található.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések az S2, S3, S5, S7, S9, S8, S11, S12 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása	Tulajdonviszonyok
<p>A TSZT 2015 szerint a Népliget területe Z-VP Városi park és K-SP különleges, nagykiterjedésű sportolási célú terület, a volt MÁV Északi járműjavító pedig gazdasági, jellemzően kereskedelmi, szolgáltató, terület (Gksz-1), a Taraliget lakópark nagyvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület (Ln3) és a Kőbányai út menti további területek intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület területfelhasználási egységbe sorolt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Népliget: Fővárosi tulajdonban; ▪ Az Északi járműjavító továbbra is nagy részben a MNV Zrt. tulajdonában áll, kis részben kerületi önkormányzati tulajdonban.

5. ábra: Népliget akcióterület – övezeti tervlap kivágat

- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (V. 22.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról – 6. számú melléklete
- TRT/X/28 – 25/2002. (IX. 17.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott, illetve módosított: 35/2003. (VII. 17.); 20/2004. (V. 20.); 6/2005. (II. 25.) Népliget és környéke; a Hungária körút - Üllői út - Ceglédi út - Bihari út - Horog utca - Kőbányai út által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP2.1	Opera Műhelyház bővítése a MÁV Északi Járműjavító területén	Cél: Kőbánya ipari örökségének újrapozícionálása új városi funkciók befogadásával. Kiemelt beruházás: a Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház új műhelyháza és próbacentruma létrehozásához szükséges beruházás előkészítéséről kormányhatározat rendelkezik. A Kormány 1. egyetért a Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház új műhelyháza és próbacentruma létrehozásával és azzal, hogy annak elhelyezése, valamint az ahhoz szükséges beruházási tevékenység a Budapest X. kerület, belterület	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	1829/2014. (XII. 23.) Korm. határozat

		38920 helyrajzi számú, természetben a Budapest X. kerület, Kőbányai út 30. szám alatt található ingatlan valósuljon meg, 2015 és 2018 között; 2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház új műhelyháza és próbacentruma létrehozásának előkészítéséhez és tervezéséhez továbbá a Magyar Állami Operaház akusztikája javításának tervezéséhez szükséges 63,5 millió forint biztosításáról gondoskodjon.			
ATP2.2	MÁV körvasút fejlesztése	Cél: Közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében: A Körvasút fejlesztése hosszútávon igen fontos és meghatározó eleme lehet Budapest városi szerkezetének, és új lehetőségekhez juttathatja az érintett kerületeket, köztük Kőbányát is. Ennek egyik fontos eleme lehet az új Kőbányai úti megálló a Körvasúton. Kiemelt beruházás: A Magyar Állami Operaház és az Erkel Színház új műhelyháza és próbacentruma és a Sport XXI. Létesítményfejlesztési Program keretén belül megvalósuló népligeti utánpótlásbázis folyamatos korszerűsítése két fontos fejlesztés. Mindkét projekthelyszín olyan lényeges, a Körvasúti fejlesztéssel összhangba hozható városi kapcsolódási pont, amely indokolja, hogy a jelen projekt által egyébként is tartalmazott Kőbányai út (Északi járműjavító) vasúti megállóhely szerepeljen a fejlesztés I. ütemében megvalósítandó új megállóhelyek között. Így nemcsak a kormányzati döntésekkel, valamint a rövidtávú kerületi és fővárosi fejlesztési elképzelésekkel lenne teljes az összhang, hanem e területek vasúti közlekedési kiszolgálásában, az utasszám becslési adatai tekintetében is, hatékony növekedés lenne prognosztizálható. A MÁV körvasút fejlesztése projekt hosszú távon a Kőbánya-Kispest vasútállomás felé csatlakozó Horog utcai deltavágány ütemezett kiépítésének vizsgálatára is kiterjed.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-
ATP2.3	A Népliget komplex zöldterületi fejlesztése	Cél: Kőbánya zöldfelületeinek rekreációs célokat szem előtt tartó minőségi és mennyiségi fejlesztése. A tervezett fejlesztések Budapest Környezeti Állapotértékelése 2014 c. dokumentumban foglaltakkal összhangban, valósulnak meg amely szerint: „A túlterhelt zöldterületek esetében az eddig alkalmazott funkciók újragondolása is kiemelten fontos, ugyanis a túl intenzíven használt zöldterületeken még a rendszeres fenntartási munkálatok mellett sem biztosítható a terület regenerálódása, az egymást érő rendezvények következtében”. A Népliget fejlesztése elsősorban zöldfelületi és rekreációs célokat szolgál, és kevésbé rendezvényhelyszínként funkcionál.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-
ATP2.4	Egészségház felújítása	A projekt célja a kőbányai lakosság egészségi helyzetének, egészségügyi ellátásának javítása. Beavatkozás: A Kőbányai út 45. szám alatti Egészségház felújítása, korszerűsítése.	400	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	előzetes tanulmányterv

AT3: Újhegyi akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

A kijelölt akcióterület nagyobb része Újhegy, kisebbik része Óhegy kerületrészben található Harmat utca – Sibrik Miklós utca – Mádi utca – Újhegyi út – Harmat utca – Hangár utca – Bányató utca – Újhegyi út – Gergely utca – Noszlopy utca – hrsz. 42137/38 által határolt terület által lehatárolt területen.

A terület rövid bemutatása

A terület délkeleti részén elsősorban (ipari technológiával épített) lakóterületek találhatóak. Ebből következően a tervezett fejlesztések is a lakossági célokat szolgálják. A 2007-2013-as időszakban megvalósult közterületi fejlesztések eredményeképpen megújult az Újhegy sétány egy szakasza. A terület komplex rehabilitációjának érdekében a megkezdett fejlesztéseket folytatni szükséges.

Az akcióterület északnyugati részén egy felhagyott bányaterület (Gergely bánya) helyezkedik el. Az egykori bányászati tevékenység eredményeképp a terület súlyosan szennyezett: vízszennyezés és rendszertelen gázképződés jellemzi a területet. Ezek alapvetően három okra vezethetők vissza:

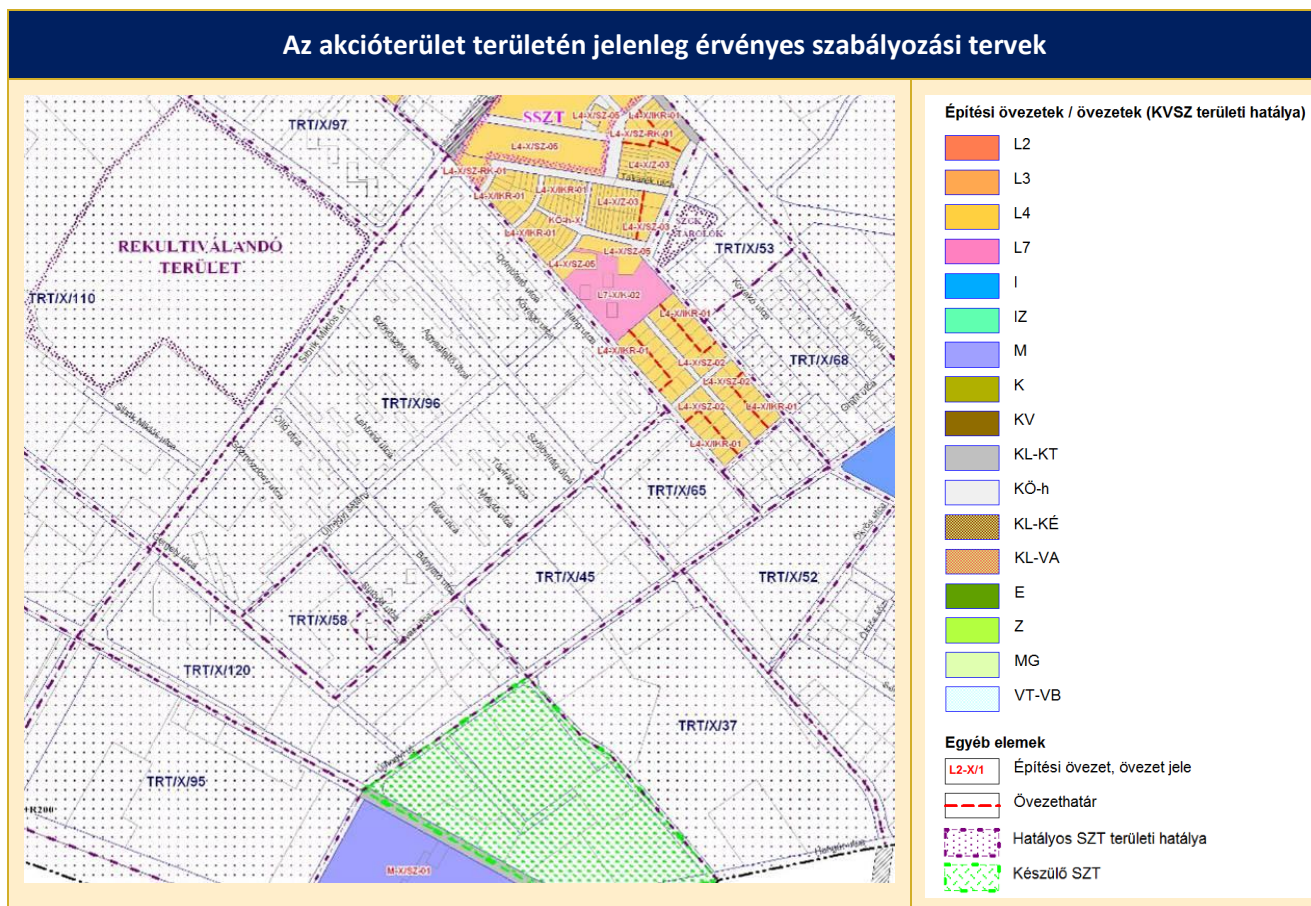
- az agyagbányászás során a kitermelés jelentős területeken a mészkőrétegig történt;
- a bányagödör feltöltéséhez jelentős mennyiségű kommunális- és ipari hulladék került felhasználásra;
- a rekultivációs záróréteg készítésekor nem kellő gondossággal lett kialakítva a vízzárást legalább részben biztosított agyagréteg.

A tervezett fejlesztések hosszútávú eredményeképpen a terület új funkciókkal bővíthet, azonban első lépésként szükséges elvégezni a terület korábbi kármentesítésének felülvizsgálatát. A potenciálisan rendelkezésre álló források függvényében a 2014-2020-as időszakban reálisan erre kerülhet csak sor. Azonban ezek a fejlesztések alapozhatják meg a terület funkcióváltását és további hasznosítását.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S3, S7, S10, S12, S13 stratégiai célok, megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása	Tulajdonviszonyok
<p>A TSZT 2015 szerint az Újhegyi akcióterület Ln-T – Nagyvárosias telepszerű lakóterület, Lk-2 – Kisvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület, Vi-2 – Intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület, K-Rek – Különleges, nagykiterjedésű rekreációs és szabadidős terület és Zkp – Közkert, közpark területfelhasználási egységbe sorolt. A Gergely-bánya területén átmeneti hasznosításként Kb-Ez –Beépítésre nem szánt különleges, kondicionáló célú, jelentős zöldfelületű terület területfelhasználás jelölt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A fejlesztéssel érintett közterületek önkormányzati tulajdonban vannak; ▪ Gergely-bánya: Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. (~önkormányzati) tulajdonban.

6. ábra: Újhegyi akcióterület – övezeti tervlap kivágat

- TRT/X/37 – 18/2002. (VII. 11.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Újhegyi út - Harmat utca - Hangár utca - Bányató utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/45 – 11/2003. (III. 20.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Harmat utca - Újhegyi út - Bányató utca - Tavasz utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/58 – 12/2004. (IV. 22.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Újhegyi sétány. - Sütöde utca - Tavasz utca - Gergely utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/65 – 7/2005. (II. 25.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Mádi utca - Újhegyi út - Harmat utca - Tavasz utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/96 – 29/2012. (VI. 25.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Sibrik Miklós út - Mádi út - Tavasz utca - Sütöde utca - Újhegyi sétány - Gergely utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/110 – 33/2008. (VI. 20.) Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzati rendeletével jóváhagyott Gergely utca - Sibrik Miklós út - Harmat utca - Csombor utca - Noszlopy utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP3.1	Gergely-bánya – kármentesítés előkészítés	A szennyezés megszüntetésére és továbbterjedésének megakadályozására a felügyeletet ellátó hatóság beavatkozási terv és környezetvédelmi monitoring terv elkészítésére határozatban kötelezte a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt-t. A gyakorlat szerint ezt követően várható az elkészített tervek megvalósításának végrehajtása.	79	-	1990-2004 között a bányászati tevékenységet befejező, nem teljes rekultiváció; - 1998-ban összefoglaló tanulmány; - 2006-ban tényfeltárási kiértékelése; - 2011-ben korábbi tanulmányok aktualizálása;
ATP3.2	Gergely-bánya – kármentesítés I. ütem	A fennálló helyzet teljes körű megoldása akár több milliárd Ft-ra becsülhető költségű és kb. 10 évet igénylő összetett feladat. A szükséges kármentesítési beavatkozásokat ütemezetten lehet végrehajtani, a barnamezős FTF projekt keretében az I. ütem kerülne végrehajtásra, bruttó 1 Mrd Ft értékben.	787	-	- 2006-ban KDV által előírt tényfeltárási vizsgálat; - 2007 óta félévenkénti kármentesítési monitoring; - 2013. évi monitoring adatok alapján KDV kötelezés „Beavatkozási terv és kármentesítési monitoring terv” készítésére.
ATP3.3	Újhegy Sétány komplex megújítása II. ütem	A projekt célja a kőbányai Újhegy sétány megújításának folytatása, az akadálymentesség biztosítása a sétány közterületeinek átstrukturálásával, a sétány közösség-összetartó erejének növelése a közterületi funkciók bővítésével. Beavatkozások: - akadálymentes rámparendszerek kialakítása a sétányra merőleges gyalogos kapcsolatok erősítése, a lakótelep és a sétány közötti kapcsolatok erősítése érdekében; - a sétány zöldfelületeinek megújítása az értékes fás növényállomány megtartásával, a cserjeszint átértelmezésével. - korosztályos játszóterek a gyerekeknek a nagycsaládosok igényeinek megfelelően; - játszó- és sportterület a fiataloknak a lakóterületek és a lehetséges zajforrások minimalizálásával; - kiülős beszélgetős helyek, rekreációs felületek, sportszerek az idősebbeknek.	580	-	A kőbányai Újhegy sétány komplex megújítása I. ütem tanulmányterv
ATP3.4	Ipartörténeti Múzeum kialakítása	Gergely utca 112. szám alatti ingatlanon a volt téglagyár területén, annak rehabilitációjával ipartörténeti park kialakítása.	-	-	előzetes tanulmányterv

AT4: Pilisi út és térsége akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület teljes egésze Felsőrákos városrészben található, a Sárgarózsa utca – Pesti határút – Dorogi út – Rákospatak – Nagycicce utca által határolt területen.

A terület rövid bemutatása

A mezőgazdasági használatú területek kihasználtsága alacsony, nagyrésztük a kárpótlás folyamán magántulajdonba került. A terület jelenleg beépítetlen, lakóterületi fejlesztés tervezett.

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

A fejlesztések elsősorban az S12, S15 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása

A TSZT 2015 szerint a Pilisi út és térsége Lk-2 – Kisvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület, mely területen belül a TSZT 2015 alapján biztosítani szükséges a kerületi terezköz készítésekor 5 % Vi-3 – intézményi, helyi lakosság alapellátását biztosító területet és 5 % Zkp – Közkert, közpark területfelhasználási egység előírásainak megfelelő övezetet.

Tulajdonviszonyok

- A kárpótlási telkek részben magán, részben önkormányzati tulajdonban vannak,
- A Rákospatak fővárosi tulajdonban.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

KÖTELEZŐ ÉRVÉNYŰ ELEMEK

	Szabályozási vonal
	Szabályozási elemekre vonatkozó méretek, szabályozási szélesség
	Építési övezet, övezet határa
	Építési övezet, övezet jele
	Kötelező megszüntető jel (telekhatáron)
	Kötelező megszüntető jel (belterülethaláron)
	Építési hely
	Eltéréssel szabályozott építési vonal
	Tervezett belterülethalár
	Gyalogos kapcsolat
	Meglévő/tervezett kerékpárút
	Megtartandó fa, fasor
	Teleptendő fasor
	Telek zöldfelületként fenntartandó része
	Be nem építhető terület
	Ivóvíz főnyomóvezeték védőárvóltsága
	Időbeni korlátozás nélküli közhasználat céljára átadandó terület helye

7. ábra: Pilisi út és térsége akcióterület – szabályozási tervlap kivágat

- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (V.

22.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról – 10/B. számú melléklete – Kerepesi út – Pilisi utca – 40907/7 telek ÉK-i határa – Rákos-patak vonala – Erdőterület NY-i határa - Pesti határút – Sárga rózsa utca által határolt terület Kerületi Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP4.1	Pilisi út és térsége lakóterületi fejlesztés előkészítése	A lakókörnyezet minőségi, kertvárosias jellegű fejlesztése	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-

AT5: Maláta utca és környéke (szociális városrehabilitációs) akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben	
Az akcióterület Ligettelek városrészben helyezkedik el a Kolozsvári utca – hrsz 41025/2 – Maláta utca – Ihász köz – Harmat utca által határolt területen.	
A terület rövid bemutatása	
Szociális városrehabilitációs akcióterületként lehet számításba venni, ennek legitimitását a 2011-es Népszámlálási adatok alapozzák meg: az akcióterületen szegregátum található. A szegregációs mutató definíciója szerint a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül értéke az érintett területen 20% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.	
AT illeszkedése a stratégiai célokhoz	
A fejlesztések elsősorban az S5, S15 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.	
Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása	Tulajdonviszonyok
<p>A TSZT 2015 szerint a Maláta utca és környéke Vi-2 – intézményi, jellemzően szabadonálló jellegű terület, Lk-1 –kertvárosias, intenzív beépítésű lakóterület területfelhasználási egységbe sorolt.</p> <p>Az akcióterületen található további területfelhasználási egységek:</p> <p>Lk-2 – Kisvárosias, jellemzően szabadonálló jellegű lakóterület</p> <p>Ln-2 – Nagyvárosias, jellemzően zártosú, keretes beépítésű lakóterület</p> <p>Ln-T – Kisvárosias, telepszerű lakóterület</p> <p>Gksz-2 – Gazdasági, jellemzően raktározást, termelést szolgáló terület</p> <p>Zkp – Közkert, közpark</p>	<ul style="list-style-type: none"> Részben magán, részben önkormányzati tulajdon

8. ábra: Maláta utca és környéke akcióterület – szabályozási tervlap kivágat

- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (V. 22.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról – 9/A. számú melléklete – Kőrösi Csoma Sándor út – Jászberényi út – Maglódi út – Sibrik Miklós út – Mádi utca – Téglavető utca – Dér utca – Harmat utca által határolt terület Kerületi Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (nettó, m Ft)	Megjegyzés	Előlkészítettség foka
ATP5.1	Szociális városrehabilitáció	Komplex, integrált projekt: források 2/3-a infrastruktúrafejlesztés, 1/3 un. szoft programok. Infrastrukturális beavatkozások: lakófunkció megerősítése, közösségi és városi funkciók fejlesztése, kapcsolódó környezetrendezés. Lehetséges ESZA elemek: - Családsegítés; - Komplex foglalkoztatási programok az AT lakossága számára; - Partnerségi szervezeti háttér megerősítése: önkormányzati, állami, civil és egyházi szervezetek között; - szociális munkalehetőség biztosítása a leghátrányosabb helyzetű rétegek számára; - közösségi terekben közösségi programok; - gyermekek, fiatalok számára szabadidős, integrációt segítő programok, sport programok; - szemléletformálás, identitástudat növelés.	1000 – 2000		-

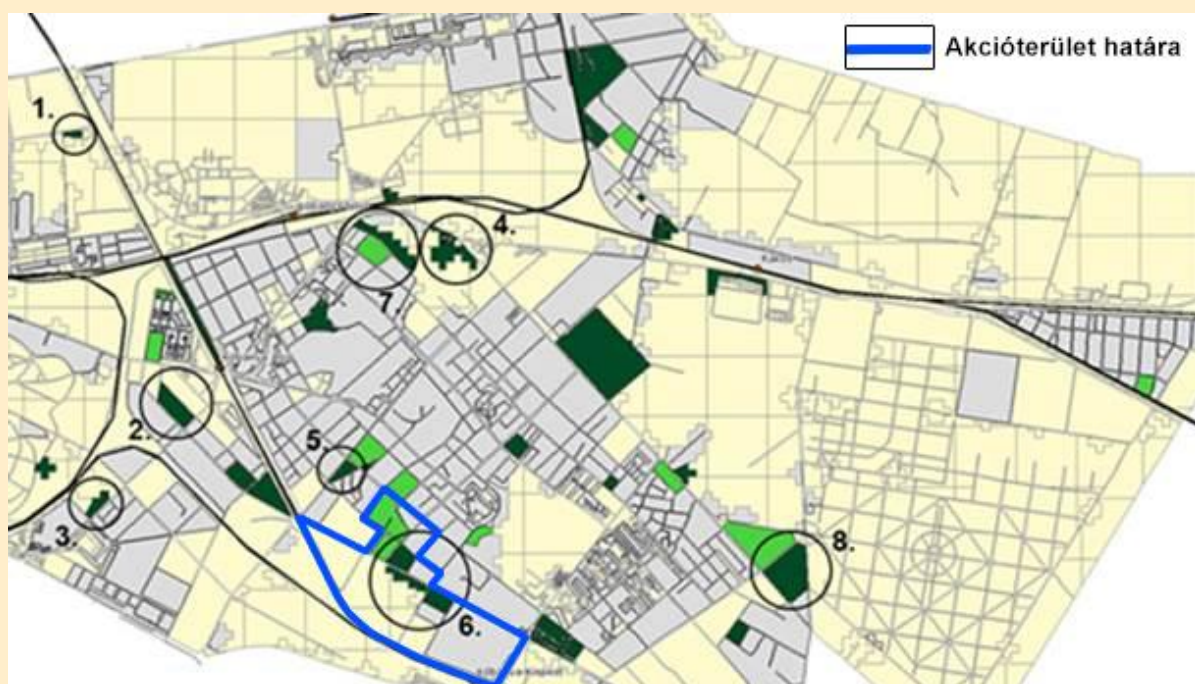
AT6: Gyömrői út és környéke (szociális városrehabilitációs) akcióterület

Az akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben

Az akcióterület Óhegy városrészben helyezkedik el, a Vaspálya utca – Szilágyi utca – Szacsavay utca – Gyömrői út – Alkér utca – Cserkesz utca – Szilágyi utca – Gergely utca – Diósgyőri utca – Cserkesz utca – Noszlopy utca – Gyömrői utca – Sibrik Miklós út –által határolt területen.

A terület rövid bemutatása

A kijelölt akcióterület a kerület olyan szociális városrehabilitációs akcióterülete ahol a 2011-es Népszámlálási adatok alapján 235 fős szegregátum, illetve a szegregátumhoz szorosan kapcsolódó szegregációval veszélyeztetett tömbök is találhatóak. Az akcióterületen a Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési programban (TFP)² meghatározott mutatók alapján 7 db krízis tömb található. Az akcióterület jellege kettős: míg a Gyömrői úttól északra, észak-keletre fekvő tömbök lakóövezetben vannak, ahol a lakófunkció erősítése, az itt élő marginalizált helyzetű csoportok életkörülményeinek javítása, a szegregációs folyamatok megállítása-visszafordítása a cél, addig az akcióterület Gyömrői úttól délre elhelyezkedő része iparterület, ahová beékelődött 1-1 lakóház. Ezeknél a tömböknél a lakófunkció megszüntetése, végső soron a krízistömbök felszámolása az elérni kívánt cél.

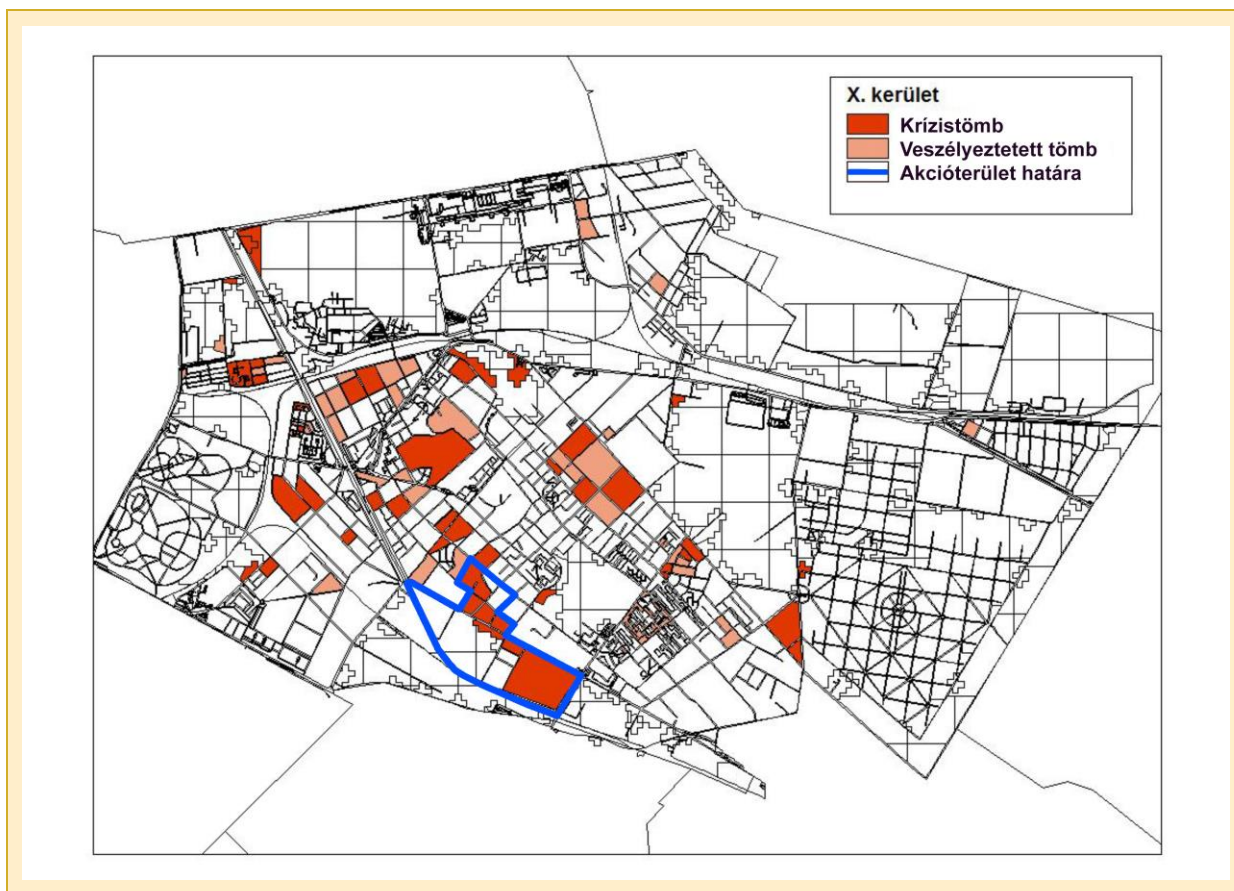

9. ábra: KSH által meghatározott szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek és az akcióterület elhelyezkedése³

² 1211/2014.(VI.30.) Főv. Kgy. határozatával jóváhagyott dokumentáció, 2014. jún.

A TFP meghatározza a szociális városrehabilitáció terén megvalósuló jövőbeni fejlesztések, beavatkozások irányait és lehatárolja a krízis és veszélyeztetett tömböket.

³ 2011-es népszámlálási adatokból előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok (sötét zöld)a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett.(KSH adatszolgáltatás)

10. ábra: A TFP-ben meghatározott krízistömbök és az akcióterület elhelyezkedése

AT illeszkedése a stratégiai célokhoz

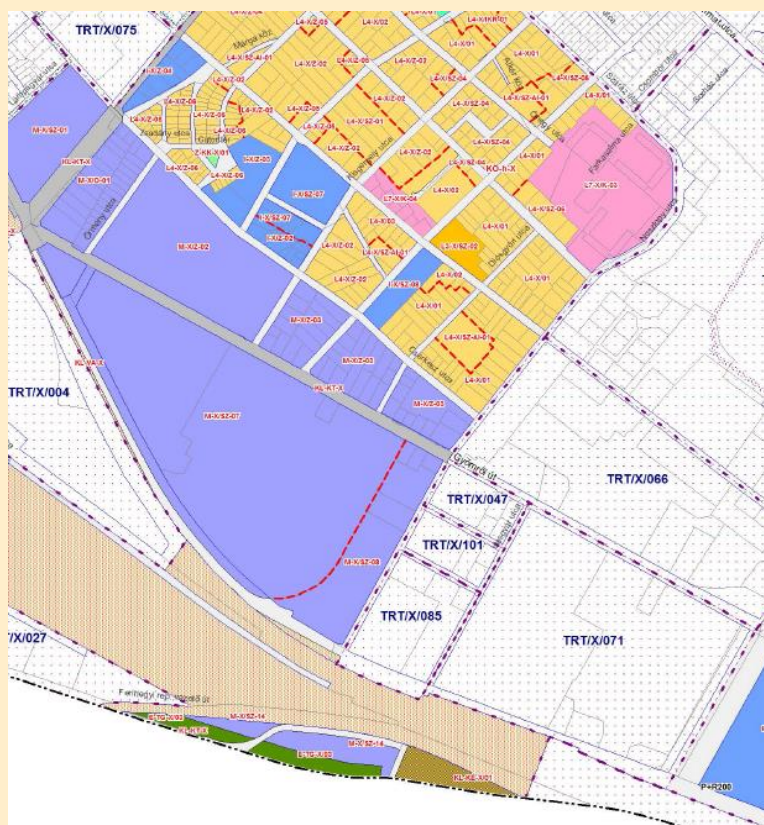
A fejlesztések elsősorban az S1, S2, S3, S5, S15 stratégiai célok megvalósulásához járulnak hozzá.

Az akcióterület jelenlegi területfelhasználása	Tulajdonviszonyok
<p>A TSZT 2015 szerint a Gyömrői utca és környéke M – keretövezet területe elsősorban nem jelentős zavaró hatású gazdasági, kereskedelmi és szolgáltató célú épületek elhelyezésére szolgál, jellemzően szabadon álló, zárt sorú beépítési mód szerint beépített vagy beépíthető területek.</p> <p>Az akcióterületen található további területfelhasználási egységek:</p> <p>I – Az I Intézményterület keretövezet területe több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, elsősorban igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató gazdasági épület elhelyezésére szolgál. Az I-X/SZ jelű építési övezet szabadon álló beépítési mód</p>	<p>Az akcióterületen a közterületeken kívül jelentős számú önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás található.</p>

szerint beépített vagy beépíthető terület

L4 – Az L4 keretövezet területe az intenzív beépítésű, jellemzően szabadon álló beépítési módú, 7,5 méteres építménymagasságot meg nem haladó lakóépületek elhelyezésére szolgál.

Az akcióterület területén jelenleg érvényes szabályozási tervek

Építési övezetek / övezetek (KVSZ területi hatálya)

	L2
	L3
	L4
	L7
	I
	IZ
	M
	K
	KV
	KL-KT
	KÖ-h
	KL-KÉ
	KL-VA
	E
	Z
	MG
	VT-VB

Egyéb elemek

	Építési övezet, övezet jele
	Övezethatár
	Hatályos SZT területi hatálya
	Készülő SZT

11. ábra: Gyömrői út és környéke akcióterület – övezeti tervlap kivágat

- TRT/X/47. – 29/2003. (VI. 19.) Budapest Főváros X. kerület Gyömrői út - Noszlopy utca – Szacsвай köz – Vasgyár utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/71. – 36/2005. (VII. 8.) Budapest Főváros X. kerület Gyömrői út – Sibrik Miklós út – Vaspálya utca – Vasgyár utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/85. – 19/2006. (IV. 14.) Budapest Főváros X. kerület Sárosi – Vasgyár – Vaspálya utca – Noszlopy utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- TRT/X/101. – 42/2007. (XII. 19.) Budapest Főváros X. kerület Szacsвай köz – Vasgyár utca – Sárosi utca – Noszlopy utca által határolt terület Kerületi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve

A településfejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT6)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg (bruttó, m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség foka
ATP6.1	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	<ul style="list-style-type: none"> • önkormányzati tulajdonban lévő, leromlott műszaki állapotú szociális bérlakások felújítása, energiahatékonyságának növelése; • önkormányzati tulajdonban lévő, elhelyezkedését tekintve, a kereskedelmi gazdasági környezetbe beékelődve található lakásokból a bérlők integrált környezetbe való költöztetése. Lakások bontása, vagy értékesítése, a lakófunkció megszüntetése; • a megszüntetendő önkormányzati tulajdonú lakásokból ún. beavatkozási területekre történő költöztetés. Az itt található lakások felújítása az új bérlők számára. • lakások vétele szociális bérlakás céljára 	605	A projektben konzorciumi partnerként, szoft elemek megvalósítójaként vesznek részt a BÁRKA Kőbányai Humányszolgáltató Központ, a Civil Ifjúsági Kör	Folyamatban van a leromlott településrészek en élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Budapesten / VEKOP-6.2.1-15 pályázat előkészítése.
ATP6.2	Közösségi funkciót erősítő tevékenység	A helyi közösség integrációjának erősítése érdekében a célcsoport számára rendelkezésre álló, közösségi célra hasznosítható épület, közösségi szolgáltató központ létrehozása.	140	Kőbányáért Közhasznú Egyesület és a Kőbányai Kerületgondnoksági és Településüzemeltetési Nonprofit Közhasznú Kft.	
ATP6.3	Közterület-fejlesztések	Az akcióterület belső, illetve határoló közlekedési felületeinek jelenleg hiányos vagy rossz állapotú felújítása.	245		
ATP6.4	Soft elemek+egyéb szolgáltatás +projekt-menedzsment	A fizikai beavatkozásokat megelőzően illetve azzal párhuzamosan és azt követően, zajlik a beavatkozással érintettek felkészítése, egyéni és csoportos fejlesztése, nyomon követése.	710+300		

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt vázlatos pénzügyi terve és ütemezése

Az alábbi táblázatokban összefoglaltuk a kijelölt akcióterületek vázlatos pénzügyi terveit. A fejlesztések jelentős része – a csak korlátozottan rendelkezésre álló önkormányzati források miatt – európai uniós, hazai és egyéb forrásokból valósulnak meg. E források rendelkezésre állásáról, a pályázati lehetőségekről, jelenleg csak nagyon pontatlan információk állnak rendelkezésre, ezért a táblázatban feltüntetett információk csak indikatív jellegűek.

Ütemezés indoklása

Az ütemezés kialakítását az alábbi alapelvek mentén végeztük el:

- A 2014-2020-as Európai uniós források rendelkezésre állása nagyban befolyásolja / befolyásolhatja az ütemezést. Ezért a jelenleg rendelkezésre álló igen pontatlan információk alapján megpróbáltuk megbecsülni, hogy az egyes akcióterületek / projektek mikor juthatnak külső forrásokhoz;
- A már megkezdett projektek esetében, értelemszerűen már 2014-től kezdtük az ütemezést;
- A már kormánydöntéssel és/vagy tervi előzményekkel (megvalósíthatósági tanulmány, előzetes-, engedélyes- kiviteli tervek stb.) rendelkező projektek ütemezése már az időszak elejére tervezhető, míg az előkészítetlen projektek (szükséges esetben, ahol még csak a projekt alapötlete merült csak fel), megvalósítása az időszak második felében tervezett;
- Az ütemezésnél kiemelt szerep hárul a helyi igényekre. A Kerület számára legfontosabb problémák kezelése, vagy a legtöbb lakos életét befolyásoló projektek kerülnek az stratégiai időszak elejére, míg a kevésbé jelentősek csúsznak hátrébb.
- A fentiekén túlmenően olyan kevésbé számszerűsíthető tényezők is befolyásolták az ütemezést, mind például az Önkormányzat, vagy az egyes kedvezményezett csoportok igényei, preferenciái.

A fenti tényezők együttesen alakították ki az ütemezést, azonban az egyes tényezők súlya projektenként / akcióterületenként változó.

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (m Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
AT1	ATP1.1	S1 projekt – tervezési szakasz	134	7								
	ATP1.2	S1 projekt - előkészítés	530									
	ATP1.3	Szociális városrehabilitáció	1 240									
	ATP1.4	A Kőbányai Polgármesteri Hivatal új ügyfélközpontjának kialakítása	350		350							
	ATP1.5	Liget téri buszvégállomás fejlesztése	640									
	ATP1.6	Kőbánya alsó felújítás (MÁV)	-									
	ATP1.7	Bölcsődefejlesztés	200									
	ATP1.8	Városközpont funkcionális bővítése	-									
	ATP1.9	A Kőrösi Kulturális Központ energetikai korszerűsítése	-									

Összesen	3 094	350
----------	-------	-----

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

5. táblázat: AT1 (Kőbánya városközpont akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (m Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013
AT2	ATP2.1	Opera Műhelyház bővítése a MÁV Északi Járműjavító területén	-									
	ATP2.2	MÁV körvasút fejlesztése	-									
	ATP2.3	A Népliget komplex zöldterületi fejlesztése	-									
	ATP2.4	Egészségház felújítása	400									
Összesen		400										

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

6. táblázat: AT2 (Népliget akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (m Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013
AT3	ATP3.1	Gergely-bánya kármentesítés előkészítés	79									
	ATP3.2	Gergely-bánya kármentesítés I. ütem	787									
	ATP3.3	Újhegy Sétány komplex megújítása II. ütem	580									
	ATP3.4	Ipartörténeti Múzeum kialakítása	-									
Összesen		1 446										

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

7. táblázat: AT3 (Újhegyi akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013
AT4	ATP4.1	Pilisi út és térsége lakóterületi fejlesztés előkészítése	-									
Összesen		-										

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

8. táblázat: AT4 (Pilisi út és térsége akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (m Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013
AT5	ATP5.1 Szociális városrehabilitáció	-										
Összesen		-										

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

9. táblázat: AT5 (Maláta utca és környéke - szociális városrehabilitációs - akcióterület) pénzügyi terve

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (Mrd Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013
AT6	ATP6.1 Lakófunkciót erősítő fejlesztések	0,605										
	ATP6.2 Közösségi funkciót erősítő tevékenység	0,14										
	ATP6.3 Közterület-fejlesztések	0,245										
	ATP6.4 Soft elemek+egyéb szolgáltatás+menedzsment	1,010										
Összesen		2										

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

10. táblázat: AT6 (Gyömrői út és környezete – szociális városrehabilitációs – akcióterület) pénzügyi terve

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához

Az akcióterületi projekteken kívül megkülönböztetünk hálózatos projekteket, pontszerű beavatkozásokat, és nem beruházás jellegű tevékenységeket (un. szoft projekteket). Az alábbiakban összefoglaltuk ezeket. Az alábbiakban összefoglaltuk-e három típusba tartozó fejlesztési elképzeléseket a 2014-2020-a időszakba.

2.4.1. Beruházási jellegű hálózatos projektek

A projekt megnevezése	Stratégiai célok	A projekt rövid tartalma	Nettó becsült költség (m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség
H1 Rákospatak kőbányai szakaszának revitalizációja	S12, S15	A projekt célja a Rákospatak kőbányai szakaszának revitalizációja. Előkészítési feladatok: Megvalósíthatósági tanulmány készítése, engedélyezési és kiviteli tervek készítése patak menti telkek rendezése Kivitelezési feladatok: Kerékpárút hálózat bővítése, rekreációs zöldterületek kialakítása. A revitalizáció vélhetően érinteni fogja a Felsőrákosi-rétek helyi jelentőségű természetvédelmi területet és fővárosi üzemeltetésbe tartozó területet is.	500	Nem kizárólag önkormányzati projekt. A X. kerület Önkormányzata a projekt későbbi véleményezési, egyeztetési fázisaiba Budapest Főváros Önkormányzatát is be kívánja vonni.	szabályozási tanulmánytervek (egyetemi együttműködés keretében)

H2	Keleti pu. csatlakozó vonalszakaszának elővárosi célú fejlesztése I/a ütem, Éles sarok és környezetének komplex fejlesztése	S11	Kiemelt stratégiai cél vált a városi- és elővárosi közösségi közlekedés kapcsolatainak, szolgáltatásainak, és azok színvonalának javítása, arányának növelése Budapest és agglomerációjának kapcsolatában. Annak ismeretében, hogy középtávon az utazási igények akár 30%-os növekedése is prognosztizálható, közérdek a közösségi közlekedés hatékony fejlesztése.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-
H3	Tárna utcai, kerületek közötti közúti átkötés előkészítése	S11	Cél: Közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében Beavatkozás: A tervezettek szerint a közlekedési rendszert érintő legjelentősebb változás a Sibrik Miklós út és a Tárna utca kapcsolatát a tervezési terület érintésével kialakítandó útátvezetés, mely a másik irányban a Kozma utca – Jászberényi út irányú kapcsolatot is fontos szerkezeti elemként kezeli. Az átvezetés a meglévő Venyige utca jelenleg zsákutcaszerű végpontjából az erdő besorolású terület határán két irányban elágazik, egyrészt a Gránátos utca – Tárna utca, másrészt a Kozma utca – Jászberényi út felé halad. Az utóbbihoz csatlakozik a Kozma utca felől a Vízművek és a volt Metalloglobus telephelye mögött egy szakaszon kiépített (de jelenleg lezárt) kiszolgáló út továbbvezetése. A javasolt úthálózati rendszer megoldja a tágabb térségi kapcsolatokat (Tárna utcai átvezetés), a lokális környezetben hiányzó összeköttetést (Sibrik Miklós út – Kozma utca, Jászberényi út), továbbá a tömbbelső területfelhasználásához szükséges feltárást. A korábbi közlekedési tengely részbeni elterelődése, valamelyest csökkentené a Maglódi út és Kozma utca érintett szakaszai, a Sírkert utca és Újhegyi út forgalmát, ezáltal csökkentve az út menti zajterhelést is.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-

2.4.2. Akcióterületen kívüli pontszerű beavatkozások

A projekt megnevezése		Stratégiai célok	A projekt rövid tartalma	Nettó Becsült költség (m Ft)	Megjegyzés	Előkészítettség
P1	P+R (Kerepesi út-Fehér út)	S11	Cél: közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében. Beavatkozás: Metrómegállókhöz tervezett P+R kialakításának tervezése, kivitelezése.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-
P2	P+R (Sibrik M út)	S9	Cél: közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési kapcsolatainak javítása érdekében. Beavatkozás: Metrómegállókhöz tervezett P+R kialakításának tervezése, kivitelezése.	-	Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	-
P3	Új köztemető előtti virágcsarnok	S11	Cél: Közlekedésfejlesztés Kőbánya gazdasági és lakóterületeinek jobb megközelíthetősége, közlekedési	500	-	A virágcsarnok építési engedélyezési

	építése, és körforgalmi rend II. ütem		kapcsolatainak javítása érdekében. Az Új köztemető főbejárata előtti térség komplex szemléletű beavatkozást igényel, hiszen a forgalmilag rendezetlen helyzet, az elavult, balesetveszélyes burkolatok, közterületi műtárgyak és a temetőhöz kapcsolódó virágárusító pavilonerdő régóta olyan helyzetet teremtett, amely nem méltó Budapest legnagyobb kegyeleti parkjához. A cél a temető funkciójához, jelentőségéhez méltó színvonalú közterület-megújítás és kulturált árusító funkciók kialakítása. Beavatkozás: A körforgalom kiépítése és a kapcsolódó közterületek megújítása 2012-ben megvalósult. A Kőbányai Önkormányzat fejlesztési terveiben szerepel egy, az Új köztemető megújult főbejárati közterületéhez méltó, a bejárati tér térfalait kiegészítő virágcsarnok építése is, amelyet a korábban itt árusító virágárusok aktív közreműködésével kíván megvalósítani.			és kiviteli tervei elkészültek, a projekt előkészítése folyamatban van.
P4	Kőér utca – Vaspálya utca csomópont átépítése	S11	A cél a rendkívül balesetveszélyes szintbeni csomópont veszélyforrásának megszüntetése. Beavatkozás: Kőér utca - Vaspálya utcai szintbeni vasúti-közúti kereszteződés átépítése külön szintű csomóponttá.		Nem a Kőbányai Önkormányzat finanszírozza	előzetes tanulmányterv
P5	Aknabánya átmeneti hasznosítás	S10, S13	Az Aknabánya terület egy részén, mintegy 38 hektáron olyan energiapark létrehozása tervezett, amely gyorsan növekvő energianövények telepítésével rövid idő alatt javítja a környék mikroklímáját, csökkenti a portterhelést. Ez annál is inkább fontos szempont, mivel a területet határoló Maglódi út túloldalán lakóterület található. A területen kitermelt energianövények feldolgozása helyben tervezett. Az Aknabánya terület másik részén, mintegy 10 hektáron energiaparkot hozunk létre napelemek telepítésével. Mivel a területtel szomszédos az ELMŰ elektromos nagyelosztó állomása, amely több MW energiát képes azonnal fogadni, tehát a megtermelt elektromos energia gazdaságosan betáplálható az elektromos hálózatba. A napelemes energiaparkot több ütemben kívánjuk kiépíteni: 1 MW napelem telepítése kb. 3ha területet igényel. 0,5 MW lépésekben gyorsan engedélyeztethető. Megtérülési idő kb. 6 év 65% támogatás mellett. További bővítési lehetőségek: Biomassza előállítás a főváros zöldhulladékának és a saját energiaforrások (napelem, energiafűz) felhasználásával, mely további munkahelyeket eredményez képzetlen betanított munkára.	645	-	22/2013. (V.22.) Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat Aknabányára vonatkozó szabályozási terve és alátámasztó munkarészei
P6	Ipari víz felhasználásának előmozdítása	S10	-	-	-	-
P7	Kőbányai pincerendszer fejlesztése	S9	Az önkormányzati tulajdonú pincerendszer, valamint a védett ipari épületek megfelelő hasznosítása, és a funkcióinak megfelelő fejlesztése			
P8	Önkormányzati szociális és köznevelési intézmények energetikai korszerűsítése	S1	A projekt célja a kőbányai önkormányzati szociális és köznevelési intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák) energiahatékonyságának növelése. Beavatkozás: Szükséges a kőbányai szociális	500	-	-

			és köznevelési intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák) energiafelhasználásának áttekintése, a leginkább rossz energiahatékonysággal üzemeltetett intézmények azonosítása, a szükséges beavatkozások meghatározása. Ennek alapján történhet meg a kiválasztott intézményekben az energetikai korszerűsítési kiviteli tervek elkészítése és a kivitelezés ütemezett megvalósítása.			
P9	Bölcsődei férőhelyek számának bővítése	S1	A projekt célja a kőbányai bölcsődei férőhelyek számának növelése. Beavatkozás: Új 80 férőhelyes bölcsőde építése.	480	-	Helyszínikiválasztási tanulmány előzetes tanulmánytervek
P10	Óvodai férőhelyek számának bővítése	S1	A projekt célja a kőbányai óvodai férőhelyek számának növelése.	530	-	Helyszínikiválasztási tanulmány előzetes tanulmánytervek
P11	Szociális bérlakás és társasház támogatási program	S5	A projekt célja a szociális bérlakásállomány megújítása, a társasházi lakóközösségek támogatása. Beavatkozás: - a leromlott állapotú bérlakások megszüntetése a lakóépületek bontásával, - új bérlakások kialakítása új lakóépületek építésével és meglévő épületek felújításával - visszatérítendő / vissza nem térítendő támogatás nyújtása társasházak lakóközössége részére műszakilag indokolt felújítási munkákhoz.	480	-	lakáskonceptió
P12	Kőbányai közbiztonsági program ERFA elemei	S2	A projekt célja a lakosság biztonságérzetének növelése, a bűncselekmények számának csökkentése. Beavatkozások: - térfigyelő kamerák telepítése és működtetése - közterületfelügyelők számának növelése - parkőri szolgálat kialakítása	110	-	-
P13	Rendelő felújítási program	S5	A projekt célja a kőbányai lakosság egészségi helyzetének, egészségügyi ellátásának javítása. - Kerepesi úti orvosi rendelő újjáépítése - Újhegyi rendelő felújítása, - Gergely utcai rendelő felújítása, - Pongrác úti rendelő felújítása, - Üllői úti rendelő felújítása.	740	-	-

2.4.2. Nem beruházási jellegű projektek

A projekt megnevezése		Stratégiai célok	A projekt rövid tartalma	Becsült költség (m Ft)
NB1	Szociális városrehabilitáció ESZA elemei, illetve egész kerületre kiterjedő ESZA programok	S15	Lehetséges ESZA elemek: - Családsegítés; - Komplex foglalkoztatási programok az AT lakossága számára; - Partnerségi szervezeti háttér megerősítése: önkormányzati, állami, civil és egyházi szervezetek között; - szociális munkalehetőség biztosítása a leghátrányosabb helyzetű rétegek számára; - közösségi terekben közösségi programok; - gyermekek, fiatalok számára szabadidős, integrációt segítő programok, sport programok; - szemléletformálás, identitástudat növelés.	300
NB2	Kőbányai Közbiztonsági program ESZA	S2	A projekt célja a lakosság biztonságérzetének növelése, a bűncselekmények számának csökkentése. Beavatkozások:	150

elemi	- térfigyelő kamerák telepítése és működtetése, - közterületfelügyelők számának növelése, - parkőri szolgálat kialakítása,
-------	--

2.4.3 Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek valamint a városrészek kapcsolata

Az alábbiakban összefoglaltuk a hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek és a városrészek kapcsolatát. A tervezett fejlesztések egy része térképen nem, vagy a tervezés jelenlegi fázisában még nem ábrázolható, így értelemszerűen a városrészenkénti elhelyezésük sem lehetséges. Ilyen például egy átfogó óvoda-bölcsődefejlesztési program, ahol a fejlesztési igényeket előzetesen szükséges felmérni. Amíg ez nem történik meg, addig nem lehet kijelölni a pontos fejlesztési helyszíneket. Ugyancsak nehezen ábrázolhatóak térképen a nem beruházás jellegű programok, így ez esetben is eltekintünk a városrészek beazonosításától.

Városrészek:	Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek																		
	H1	H2	H3	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	NB1	NB2	NB3
Laposdűlő																			
Ligettelek		x		x															
Felsőrákos	x	x	x																
Népliget																			
Gyárdűlő							x												
Óhegy							x												
Téglagyár-dűlő			x			x		x											
Kőbánya-Kertváros																			
Keresztúri-dűlő						x													
Újhegy					x														
Kúttó							x												

11. táblázat: Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek valamint városrészek kapcsolata

2.4.4 Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek pénzügyi terve

Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek		Becsült költség (M Ft)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
H1	Rákos-patak kőbányai szakaszának revitalizációja	500	15	15								
H2	Keleti pu. csatlakozó vonalszakaszának elővárosi célú fejlesztése I/a ütem, Éles sarok és környezetének komplex fejlesztése	-										
H3	Tárna utcai, kerületek közötti közúti átkötés előkészítése	-										
P1	P+R (Kerepesi út-Fehér út)	-										
P2	P+R (Sibrik M út)	-										
P3	Újköztemető előtti virágcsarnok építése, és körforgalmi rend II. ütem	500										
P4	Kőér utca – Vaspálya utca csomópont átépítése	-										
P5	Aknabánya átmeneti hasznosítás	645		4								
P6	Ipari víz felhasználásának előmozdítása	150										
P7	Kőbányai pincerendszer fejlesztése	150										
P8	Önkormányzati szociális és köznevelési intézmények energetikai korszerűsítése	500	9	13								
P9	Bölcsődei férőhelyek számának bővítése	480										

P10	Óvodai férőhelyek számának bővítése	530										
P11	Szociális bérlakás és társasház támogatási program	480										
P12	Kőbányai közbiztonsági program ERFA elemei	110	66	371								
P13	Rendelő felújítási program	740	107	535								
NB1	Szociális városrehabilitáció ESZA elemei, illetve egész kerületre kiterjedő ESZA programok	300										
NB2	Kőbányai Közbiztonsági program ESZA elemi	150										
Összesen		5 235	197	938								

Jelmagyarázat:

Előkészítés

Megvalósítás

122. táblázat: Hálózatos, pontszerű és nem beruházási projektek pénzügyi terve

2.4.5 Az integrált településfejlesztési stratégiákban megfogalmazott fejlesztések potenciális forráslehetőségei

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a tervezett fejlesztések potenciális forráslehetőségeit. A táblázat indikatív jelleggel került feltöltésre, hiszen jelenleg nem áll rendelkezésre elegendő információ, sem az egyes VEKOP intézkedések pontos tartalmáról, sem arról, hogy az ágazati programok milyen mértékben és milyen tartalommal kívánják finanszírozni KMR fejlesztéseit.

Fejlesztések	VEKOP	IKOP	KEHOP	Hazai	Önkormányzati	Magán	Egyéb	Nettó Összeg (M Ft)
Akcióterületi fejlesztések								
ATP1	x	x		x	x	x	x	3094
ATP2	x	x		x			x	400
ATP3	x		x	x	x		x	1446
ATP4	x			x	x	x		500
ATP5	x			x	x			-
ATP6	x							2000
Akcióterületi összesen								6 940
Hálózatos fejlesztések								
H1	x			x	x			500
H2		x		x				-
H3				x	x			-
Hálózatos összesen								500
Pontszerű fejlesztések								
P1	x	x						-
P2	x	x						-
P3	x			x	x			500
P4		x		x				-
P5			x	x	x			645
P6			x	x	x			150
P7				x	x			150
P8	x		x	x	x			500
P9	x			x	x			480
P10	x			x	x			530
P11				x	x			480
P12	x				x			110
P13				x	x			740
Pontszerű összesen								4 285
NB1	x				x			300
NB2	x				x			150
Nem beruházási összesen								450

133. táblázat: ITS fejlesztések potenciális forrásai

A budapesti kerületek 3 intézkedésre pályázhatnak (óvodák, bölcsődék, családi napközök fejlesztése; fenntartható közlekedésfejlesztés; szociális városrehabilitáció) VEKOP forrásaiból az un. TKR rendszer keretében. Mivel a tervezés aktuális állása szerint a pályázati felhívás tervezeteknek még a forráskerete sem ismert, így az esetleges forrásbecslés félrevezető lenne. A területi operatív programokhoz képest a rendelkezésre álló ágazati programok (KEHOP, IKOP) forrásainak megbecslése még ezeknél is esetlegesebb.

Mivel a 2014-2020-as programozási időszakban a Közép-Magyarországi Régió már a fejlett régiók közé került besorolásra, a korábbi időszakok „forrásbőségéhez” képest a Közép-Magyarországi Régiót a források szűkössége fogja jellemezni, így jóval kevesebb támogatásra (mind forrás, mind támogatási terület tekintetében) jogosult a Strukturális Alapokból. A 2007-2013-as időszak forrásfelhasználásaiból való következtetés ezért fals eredményre vezetne.

A fentiekre való tekintettel, és a korlátozottan rendelkezésre álló információk következtében, a beavatkozások forrásainak költségbecslését az ITS első felülvizsgálatakor lehetséges érdemben és felelősen elvégezni.

2.5 Piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztések kiaknázása, a magán befektetőkkel való együttműködés

A sokmilliárdos beruházások mellett eltörpülnek azoknak a tevékenységeknek forrásigénye, amelyeket az Önkormányzat közvetetten alkalmazhat a helyi gazdaság megerősítése érdekében. Bár sok forrást nem igényelnek, ugyanakkor hatásuk felbecsülhetetlen. Az alábbiakban összeszedtük ezeket a közvetett gazdaságfejlesztési, együttműködési lehetőségeket.

Vállalkozói kommunikáció

A vállalkozói kommunikáció célja, hogy minél több befektetőt vonzzon a városba mind belföldről, mind külföldről. Tájékoztatni kell a potenciális befektetőket a befektetési lehetőségekről, kereskedelmi kapcsolatok kialakításának lehetőségeiről illetve a befektetői környezetről. Az Önkormányzat folyamatos kapcsolatot tart az Ipari parkokkal, iparkamarával. A gazdasági szereplők véleményét minden fontos beruházás tekintetében kikéri. A kőbányai vállalkozások rendszeresen vállalkozói fórumokon mondhatják el véleményüket, valamint itt kaphatnak tájékoztatást a fejlesztési elképzelésekről, jogszabályi változásokról.

Városmarketing

A városmarketing többet jelent pusztán reklámtevékenységnél. A városmarketing tevékenysége a gazdaságfejlesztésben, a turisztikai vonzerő fejlesztésében, valamint a kommunikációban és a PR munkában jelenik meg. Jelenleg kevés olyan település van az országban, amelyik kihasználja az ebben rejlő lehetőségeket és a rendelkezésre álló eszközeit a sikeres városmarketing megvalósulása érdekében. A városmarketing azon túl, hogy vonzóvá teszi a várost a lakosság, civil szervezetek számára, eszközrendszerrel bír, hogy új befektetők telepedjenek meg a kerületben. A 2014-2020-as időszakban a Kerület városmarketingje jelentősen fejlesztésre szorul.

Kiszámítható és átlátható szabályozási környezet

A stratégia céljainak elérését biztosító fejlesztéseket alapvetően meghatározza a helyi önkormányzat és annak szabályozási gyakorlata. Ez ugyancsak igaz a helyi gazdaság fejlődésére. Elengedhetetlen az önkormányzat átlátható és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató szabályozási környezet biztosítása. A helyi gazdaságpolitika céljait világosan meg kell fogalmazni, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat. Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Adópolitika

Az Önkormányzat a piaci szereplők tevékenységét legközvetlenebb módon az adópolitikáján keresztül tudja befolyásolni. Az Önkormányzat befektetés ösztönző politikájának részét képezi az a cél, hogy az adófizetők körét bővítse és ne az adóterheket szélesítse a már meglévő adófizetőin. Az Önkormányzat ettől csak olyan esetekben kíván eltérni, hogyha az állami gazdasági helyzet vagy a negatív világgazdasági folyamatok olyan irányba tartanak, hogy a kerület költségvetési stabilitása veszélybe kerül.

Munkahelyteremtés

A Gazdasági Program vonatkozó fejezetben olyan célok és feladatok kerülnek megfogalmazásra, amelyek egyrészt az önkormányzatot, mint munkáltatót terhelik felelősséggel (pl. közmunkaprogram), másrészt az önkormányzatot, mint összekötő, köztes szereplőként veszik számításba a kerületi cégek és munkavállalók közötti kapcsolat kialakításában. Részletesebben erről a Megalapozó vizsgálat 1.6.4. Foglalkoztatáspolitikai fejezetben olvashatunk.

Magánbefektetők bevonása az ITS végrehajtásba

Az alábbi táblázatban összegyűjtöttük a magánbefektetők szempontjából releváns ITS projekteket. Magánbefektetők bevonása ez alapján háromféleképpen történhet: a projekt megvalósítás időszakában, a projekt fenntartásának időszakában, valamint továbbgyűrűző hatásként elképzelhető, a közsféra fejlesztései nyomán új befektetők jelennek meg a kerületben. Értelmszerűen azon projektek esetében, ahol a 2014-2023 időszakban még csak az előkészítési, tervezési, kármentesítési feladatok kivitelezése történik meg, középtávon nem várható, magánbefektetők részvétele, ugyanakkor hosszú távon lehetőségeket rejt. A táblázatban ezeket is megjelenítettük.

Magánberuházók szempontjából releváns projektek		Megvalósítás / kivitelezés	Fenntartás / Üzemeltetés	Közsféra fejlesztései nyomán	Megjegyzés
ATP1.1 ATP1.2	S1 projekt – tervezési szakasz S1 projekt – előkészítés	x	x		Nem ebben a programozási időszakban
ATP1.3	Szociális városrehabilitáció			x	
ATP1.8	Városközpont funkcionális bővítése			x	
ATP3.1 ATP3.2	Gergely-bánya – kármentesítés előkészítés Gergely-bánya – kármentesítés I. ütem	x	x		Nem ebben a programozási időszakban
ATP3.3	Újhegy Sétány komplex megújítása II. ütem		x	x	
ATP4.1	Pilisi út és térsége lakóterületi fejlesztés előkészítése	x			
ATP5.1	Szociális városrehabilitáció			x	
ATP6.1	Lakófunkciót erősítő fejlesztések	x		x	
ATP6.3	Közterület-fejlesztések			x	
P5	Aknabánya átmeneti hasznosítás	x	x		
P7	Kőbányai pincerendszer fejlesztése			x	

14. táblázat: Magánberuházók szempontjából releváns fejlesztések

2.6 A Indikátorok

2.6.1 A beruházási prioritásokhoz kapcsolódó eredményindikátorok

Az alábbiakban összefoglaltuk a VEKOP Kőbánya ITS szempontjából releváns eredményindikátorait. Ezek azok az eredménymutatók, amelyekhez a stratégia megvalósulása érdemben hozzájárulhat.

Beruházási Prioritás	Egyedi célkitűzés	Azonosító	Mutató	Mértékegység	Régiókatétegrória (adott esetben)	Bázisérték	Bázisév	Célérték (2023)	Adatforrás	A jelentéstétel gyakorisága
4b	5.2	PR511	A megújuló energiaforrásból előállított energi mennyiség a teljes bruttó energia-fogyasztáson belül	PJ/év	Fejlettebb	61,71	2012	82,57	MEKH (FAIR)	évente
4b	5.2	PR512	Primer energia felhasználás	PJ	Fejlettebb	1 349,00	2012	1 335,41	MEKH (FAIR)	évente
9b	6.2	PR621	Szociális településrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma a Közép-magyarországi régióban	fő	Fejlettebb	20 922,00	2014	23 250,00	monitoring	évente

15. táblázat: Kőbánya ITS szempontjából releváns VEKOP eredményindikátorok

4b - Az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban

9b - A városi területeken és vidéki térségekben élő rászoruló közösségek fizikai rehabilitációja, valamint gazdasági és társadalmi fellendülése érdekében támogatás nyújtása

5.2. - Lakóépületek energetikai korszerűsítése, valamint távhő- és hőellátórendszerek energiahatékony fejlesztése és a megújuló energiaforrások alkalmazásának növelése a Közép-magyarországi régióban

6.2 - A leromlott településrészen élő hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja

2.6.2 A stratégia output indikátorai

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a stratégia output indikátorait akcióterületenkénti bontásban.

Akcióterületek	Indikátor	mértékegység	bázisérték	Célérték	Célérték elérésének éve	Forrás
AT1	Komplex városrehabilitációs program	db	0	1	2020	FAIR
	A fejlesztések nyomán megerősített új városi funkciók	db	0	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Funkcióváltással érintett terület nagysága	ha	0	11,4	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Új ügyfélközpont	db	0	1	2020	
AT2	Fejlesztéssel érintett zöld terület nagysága	ha	0	21,4	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Funkcióváltással érintett terület nagysága	m2	0	76.000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT3	Kármentesített terület nagysága	m2	0	211.000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Fejlesztett zöldfelületek nagysága	m2	0	14.000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT4	A lakóterületi fejlesztéssel érintett terület nagysága	m2	0	451.000	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT5	Szociális városrehabilitációs program	db	0	1	2020	FAIR
	Szociális városrehabilitáció keretében megerősített funkciók száma	db	0	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Közösségi programok, akciók rendezvények száma	db	0	5	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
AT6	Szociális városrehabilitációs program	db	0	1	2020	FAIR
	Szociális városrehabilitáció keretében megerősített funkciók száma	db	0	2	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás
	Közösségi programok, akciók rendezvények száma	db	0	5	2020	Önkormányzati adatszolgáltatás

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

2010. évi Antiszegregációs Program megvalósulásának áttekintése

Az önkormányzat az Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) 2010-ben fogadta el, mely 2012-ben felülvizsgálatra került. A felülvizsgálat érintette az Antiszegregációs Terv megvalósításának monitoringját is.

A 2010-ben készült IVS három szegregátumot jelölt meg a KSH adatok és az önkormányzat helyzetelemzése alapján:

- Hős utca 15. a, b két pár lakóépület
- Bihari utca 8. C.
- Kis-Pongrác lakótelep.

A 2012-es felülvizsgálat során még egy új szegregátum került kijelölésre az önkormányzat által, még pedig a Újhegyi lakótelep területén. Fontos megjegyezni, hogy sem a Kis-Pongrác lakótelep, sem az Újhegyi lakótelep megjelölt része nem valódi szegregátum, vagyis nem felel meg a szegregációs mutató határértéki követelményének, hanem olyan alacsony státuszú lakóterület, mely a szociális városrehabilitáció akcióterülete lehet.

A 2010-es IVS területi beavatkozást a Kis-Pongrác lakótelep vonatkozásában fogalmazott meg: itt szociális városrehabilitációs projektet dolgozott ki és hajtott végre. A szociális városrehabilitációs projekt a fizikai beavatkozások terén a társasházi lakóépületek felújítását, a közterületek fejlesztését, közösségi funkcióra való alkalmassá tételét tartalmazta, a lakótelepen lévő önkormányzati intézmények energetikai felújítását, továbbá egy Közösségi Ház kialakítását tartalmazta. A projekt szoft program területén számos olyan elemet tartalmazott, mely a helyi lakosság közösségi célú fejlesztését célozta, erősítve ezzel az itt élők szociális szolgáltatásokban való részesülését. A programok egyik fő fókuszja a gyerekek és fiatalok voltak, számukra korrepetálást, közösségi programokat szerveztek. A program egyik legfontosabb eredménye a Közösségi Ház létrehozása, mely a program zárultával is tovább működik és egyre inkább szerves részévé válik a helyiek életének. A közelben lévő Hős utcai szegregátum lakói is, főként kisgyermekes anyák és a fiatalok is elkezdtek használni az itt lévő szolgáltatásokat, mely feszültséget szül a két terület lakói között. Ez a probléma tehát a két területen lakók vonatkozásában további konfliktuskezelői, közösségfejlesztési beavatkozásokat kíván.

A Bihari utca 8.c, Fővárosi Önkormányzat által támogatott szociális városrehabilitációs projektje 2009-ben fejeződött be. A lakóépületepár felújításra került, az itt lévő lakások összetétele átalakult, komfortos és jelentős arányban kétszobás lakások kerültek kialakításra. Az azóta eltelt időszak tapasztalatai és a legutóbbi Népszámlálás adatai is azt mutatják, hogy a felújítás és a program alatt működő szociális beavatkozások ellenére az itt élők társadalmi státusza nem javult, a szoft programok további fenntartására lett volna szükség.

Egyéb szegregátumokban komplex, területi alapú beavatkozás nem történt 2010 óta.

A 2010-es Antiszegregációs Terv (ASZT) felülvizsgálata sorra vette a 2010. évi ASZT intézkedéseit, és megvizsgálta az előrehaladást az egyes intézkedések tekintetében. Az alábbiak ezen felülvizsgálat alapján nézzük meg, hogy az egyes intézkedések teljesülését.

Antiszegregációs Terv célja (2010): Az anti-szegregációs terv általános célkitűzése, hogy az ezeken a területeken élők jelenlegi és jövőbeli életminősége javuljon. Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, az itt élők jövedelmi viszonyai, és ez utóbbihoz szorosan kapcsolódik a megfelelő képzés megszerzése, amely a jövedelemszerzést elősegítő tényező.

1. Munkaerőpiaci helyzet

A rossz munkaerőpiaci helyzet jelenti a legnagyobb veszélyt a szegregációs folyamatok elindulása szempontjából. Ezért az alábbi intézkedéseket látták szükségesnek az ASZT-ben:

- a közmunka, közhasznú és a közösségi munkavégzés eszköztrendszere fennmaradjon, és a jövedelemmel nem rendelkezők minél szélesebb körét – különösen a szegregátumok lakosságát – elérjék ezek a lehetőségek. A program megvalósult és azóta is folytatódik, a program keretében képzések is történtek.
- Az ún. Lépj Egyet Előre pályázati program megvalósítása, a hosszú távú munkanélküliek munkaerőpiaci kompetenciáinak fejlesztése érdekében. A program nem valósult meg.
- Önkormányzat vállalja, hogy 2009-től kezdve azokat a cégeket részesíti előnyben a városrehabilitációs beruházások során, melyek vállalják a hátrányos helyzetű, roma munkavállalókat foglalkoztatni. A program nem tudott megvalósulni a közbeszerzés jogi szabályozása miatt.

2. Szociális szféra intézkedései:

A szociális szféra intézkedései elsősorban a hátrányos helyzetű családok szocializációs képességeinek fejlesztésére irányulnak, elsősorban a közösségi szociális munka eszközeinek segítségével, melyek kiegészítik a családsegítő és gyerekjóléti alapszolgáltatásokat és hozzájárulnak azok eredményességéhez.

- Családsegítő Központ külső telephelyének létrehozása, működtetése szegregátumok közelében. Különösen például a Bihari u. 8c. közelében, ahol a főváros által működtetett családsegítő iroda, a program végeztével bezárásra került (2009 júniusában). Ez nem valósult meg.
- Családsegítő központ rendszeres családbarát programok megvalósításának szükségessége. Ahogy a felülvizsgálat megállapítja a programok kidolgozásra kerültek egy 5 éves időtartamra. Megvalósult, a programok azóta is működnek.
- Civilekkel együtt Házasság Hétvége program kidolgozása, adaptálása. Nem valósult meg.
- Felnőtt pszichológus alkalmazása. 2012-től megvalósult heti 3 órában. A program azóta is folytatódik.
- Elérhető szakemberek adatbázisának létrehozása: pszichológus, pszichiáter, mentálhigiénés szakember, egészségnevelő, családterapeuta, addiktológus szakemberek bevonása érdekében. Nem valósult meg.
- Neveléssel kapcsolatos képzés megszervezése szülőknek: nem valósult meg.
- Integratív–interaktív családi játéktár létrehozása, melynek célja, hogy szakemberek közreműködésével, a szülők és gyermekeik közös játéka során fejlesszék a hátrányos helyzetű családok szocializációs képességét, a szülők nevelési kompetenciáit. A program 2012-ig nem valósult meg, azóta viszont létrejött a játszóház.
- Máltai játszóterek létrehozása a szegregátumokhoz közeli játszótereken, ahol szociális szakember jelenléte biztosított. Nem valósult meg.

Közoktatás területén:

- A bölcsődei férőhelyek számának növelése pályázati forrásból annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek az ellátása biztosított legyen. A férőhely bővítés nem valósult meg.

- Teljes körű óvodáztatás és iskoláztatás. Azóta törvényi kötelezettsége biztosítani az önkormányzatoknak minden három év feletti gyermek számára az óvodáztatást 2015-től kezdve. Az óvodai férőhelyek száma biztosított a kerület gyermekei számára.
- Az integrált oktatás feltételeinek fenntartása valamint a megfelelő módszertani kultúra interiorizálás. Az integrált oktatás feltételei azóta is biztosítottak, melyben az iskolák állami fenntartásba vétele sem hozott változást. A Tanoda program folyamatosan működött 2012 óta pályázati forrásból, mely ez év júniusában fejeződik be. A BÁRKA keretében működő Prevenációs Csoport és KÁbítószér Egyeztető Fórum szervezi az iskolák részére a felvilágosító programokat, és különböző tevékenységeik révén igyekeznek erősíteni a prevenciót a gyermekvédelem terén.

Antiszegregációs Program a 2014-2020 közötti időszakra

Szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek

A 2011-es népszámlálási adat alapján előállított szegregációs mutató segítségével Kőbányán 8 db szegregátum került kijelölésre, melyek lakossága egyenként meghaladta az 50 főt. A kijelölt szegregátumok többsége ipari területekbe ékelődve vagy azok peremén, jellemzően munkahelyi övezetbe sorolt területeken helyezkednek el, többet közülük telepes, a maradékot pedig kisvárosias beépítés jellemzi. A területek zárvány jellegét fokozza, hogy nagy, forgalmas utakkal és vasútvonalakkal vannak elvágvá az összefüggő városszövegtől. Négy szegregátumhoz közvetlenül veszélyeztetett terület is kapcsolódik, önálló veszélyeztetett terület szintén 4 db került lehatárolásra.

122. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok, a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett. KSH által készített kartogram

Budapest X. ker. szegregátum áttekintő Szegregációs mutató 15% feletti

133. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított szegregációs mutató által lehatárolt szegregátumok és veszélyeztetett területek, a szegregációs mutató 15%-os határértéke mellett. KSH által készített kartogram.

A nyolc lehatárolt szegregátum közül a Hős utca és a Bihari utca telepek bírnak a legkimagaslóbb szegregációs mutatóval, 39 illetve 37%. Ez a két terület fővárosi szinten a legrosszabb szegregátumok közé tartozik. A két szegregátum kritikus helyzetét a helyi ellátórendszer is megerősíti, minden tekintetben a szociális problémák halmozódása jellemző, ami már gettósodási folyamatokhoz vezetett. A szegregátumok között ez a két terület bír a legmagasabb lakosságszámmal is, a Hős utcában 635 fő, míg a Bihari utcában 214 fő lakott 2011-ben.

A szegregáció előrehaladott foka mutatkozik még a Szállás utcai, a Maglódi-Jászberényi úti szegregátumok esetében is, melyeken valamivel több mint 100 fő élt a Népszámláláskor. Magas szegregációs mutatóval és magas lakosságszámmal rendelkezik még a Gyömrői úti szegregátum (6. Szegregátum), itt 235 fő élt 2011-ben. Ez utóbbi szegregátum helyzetét súlyosbítja, hogy hozzá egy jelentős kiterjedésű veszélyeztetett terület is kapcsolódik, mellyel együtt az össz lakosságszám már meghaladja a 800 főt.

Az 5.. szegregátum esetében, melyen viszonylag kevés ember él, felvetődik a lehetősége, hogy a tömbben lévő fővárosi tulajdonú állami gondozottak részére működő utógondozóház befolyásolja a szegregációs mutató magas értékét, ezt ellenőrizni szükséges. Mindenesetre a tömb alacsony státuszát megerősíti, hogy hozzá nagyobb kiterjedésű veszélyeztetett terület kapcsolódik, melyen együttesen több mint 400 fő él.

A Maláta utcai és a Maglódi-Újhegyi úti szegregátumok, illetve a hozzájuk kapcsolódó veszélyeztetett területek alacsonyabb szegregációs fokkal rendelkeznek.

Az alábbi táblázat a 8 db szegregátum és a hozzájuk tartozó veszélyeztetett területek legfontosabb adatait mutatja be.

Mutató megnevezése	1. Hős utca	2. Szállás utca	3. Bihari utca	4. Maglódi – Jászberényi út	5. Cserkesz – Kőér utca	6. Noszlopy utca - Gyömrői út	7. V+SZ	8. Maláta utca	9. V+SZ	10. V+SZ	11. Maglódi - Újhegyi út
Lakónépesség száma	635	113	214	106	72	445	235	829	63	264	205
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	23,6	30,1	24,8	22,6	16,7	13,7	20,9	20,1	22,2	18,2	12,2
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	10,6	7,1	13,1	15,1	15,3	18,7	17,0	16,4	19,0	15,2	19,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	54,5	40,8	54,1	36,4	46,9	32,9	34,9	28,9	29,7	25,0	31,2
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	3,6	9,0	3,8	6,6	5,9		4,7		0,0		3,5
Lakásállomány (db)	292	51	74	49	35	237	123	412	27	125	101
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	64,4	21,6	2,7	8,2	8,6	17,3	18,7	14,6	0,0	14,4	31,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	58,1	62,0	60,2	54,5	57,1	46,8	55,5	46,8	48,6	38,1	53,9
Szegregációs mutató	38,8	28,2	36,8	27,3	30,6	19,3	26,7	19,8	21,6	17,6	21,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	98,5	87,5	56,9	50,0	56,0	59,6	76,2	63,3	83,3	61,7	12,8

16. táblázat: A szegregátumok és a hozzájuk kapcsolódó veszélyeztetett területek legfontosabb adatai. Forrás: KSH adatszolgáltatás, Népszámlálás 2011.

A fenti területeken kívül még négy önálló veszélyeztetett terület került lehatárolásra:

9. Veszélyeztetett terület: Pongrácz út - Gép utca - Doba utca (lakosság szám: 272 fő)

10. Veszélyeztetett terület: Noszlopy utca keleti oldala a Gergely utcától a Székfűvirág utca meghosszabbított vonaláig (lakosság szám: 191 fő)

11. Veszélyeztetett terület: Magyarfalva utca - Bojtocska utca - Zöld pálya utca - Borsika utca (lakosság szám: 132 fő)

12. Veszélyeztetett terület: Maglódi út - Fagyal utca - Szegély utca - Sibrik Miklós út (lakosság szám: 191 fő)

A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

Kőbánya Önkormányzatának célja, hogy a társadalmi integráció és az esélyegyenlőség a leghátrányosabb helyzetű csoportok esetében is megvalósuljanak a kerületben. Ennek érdekében olyan komplex beavatkozási csomagok kerültek megfogalmazásra, melyek a lakhatás, a szociális ellátások, a képzés, foglalkoztatás, az oktatás területén fogalmazzák meg a szükséges intézkedéseket, és egyben biztosítják a szolgáltatásokhoz való hatékonyabb hozzáférést a rászorultak számára. A program célja az is, hogy a megfogalmazott intézkedések területileg fókuszáltan, az egyes szegregátumokban valósuljanak meg.

A fentiekből következően az Antiszegregációs Programnak horizontális és területi céljai vannak.

A program horizontális céljai:

- Lakhatási biztonság erősítése, a lakásvesztés megakadályozása komplex eszközökkel
- Foglalkoztatási helyzet javítása
- A fiatal generáció esetében a sikeres tanulás és megfelelő képzettség megszerzésének támogatása, annak érdekében, hogy a szélsőségesen hátrányos helyzet ne termelődjön újjá
- A meglévő sokrétű szociális és gyerekjóléti szolgáltatás kapacitásainak növelése, a leghátrányosabb helyzetűek tekintetében a szolgáltatások intenzitásának növelése
- Közösségfejlesztés, közösségi szociális munka erősítése
- A célcsoport érdekében működő civil és egyházi szervezetekkel az együttműködések erősítése, szoros partnerségi rendszer kiépítése
- Esélyegyenlőség biztosítása, antidiszkrimináció és szegregációmentesség biztosítása a kerületben, ehhez kapcsolódó érzékenyítő és felvilágosító az intézményrendszer és a lakosság körében.

Területi célok:

- A szegregáció lehetőség szerint oldódjon, de semmiképpen ne fokozódjon a meglévő szegregátumokban
- A spontán szegregációs folyamatok lehetőség szerinti megakadályozása
- Részletes, területi fókuszú antiszegregációs cselekvési terv kidolgozása: az egyes szegregátumok tekintetében hosszabb távú stratégia kidolgozása a szegregátumok adottságai szerint, a szükséges beavatkozások középtávú ütemezése.

Kőbányán a viszonylag nagyszámú szegregátum szórtan helyezkedik el, ipari övezetbe ágyazódva, vagy ipari területek peremén. A szétszórt elhelyezkedés megnehezíti a területileg nagyobb léptékű, koncentrált beavatkozások kialakítását, éppen ezért kiemelten fontos, hogy a fentebb megfogalmazott horizontális programok megvalósuljanak. A szétszórt elhelyezkedés másik következménye, hogy középtávon nem reális, hogy minden szegregátum esetében területi program kerüljön kialakításra, viszont lényeges, hogy az önkormányzat egy fontossági sorrendet határozzon meg a szegregátumok között. Egy részletes cselekvési terv kialakítása szükséges 2020-ig megvalósítandó beavatkozásokra.

Lakhatási feltételek és a lakhatási biztonság javítását célzó intézkedések

Mint a helyzetfeltárás bemutatta a szegregátumok nagy részében jelentős az elavult lakásállomány, magas az alacsony komfortfokozatú és kisméretű lakások aránya, továbbá magas az önkormányzati lakások aránya, melyekre a rossz minőség szintén jellemző. Lakások jelentős része vizesedés, penészedés miatt egészségre ártalmas, gyakran túlszűfolt. A lakhatás feltételek szempontjából még sem a lakhatás fizikai

körülményei jelentik sok esetben a legnagyobb problémát, hanem a lakhatás megfizethetősége. A hátrányos helyzetű háztartások alacsony és jellemzően rendszertelen jövedelme még a kisméretű és alacsony komfortú lakások költségeinek megfizetését sem teszi lehetővé. Ezért sok háztartásra jellemző a lakhatás bizonytalansága, és közülük többeket veszélyeztet a lakhatás elvesztése. A lakhatás elvesztésekor gyakori a hajléktalanná válás, vagy a még rosszabb lakhatási körülmények közé kerülés.

Az önkormányzati lakásállományban ezek a problémák fokozottan jelentkeznek. Az állomány rossz minősége miatt a fenntartás eleve jelentős kihívás elé állítja az önkormányzatot, mely évente több mint 200 milliót Forintot költ karbantartásra és 90 millió Ft-ot a lakások felújítására. A bérlők rossz anyagi helyzetét pedig mutatja, hogy lakbér és egyéb díjhátralékok évek óta növekednek, illetve, hogy az elmúlt években megemelkedett a kilakoltatások száma, 5 év alatt mintegy 300 bérlőt kellett az önkormányzatnak kilakoltatnia. Az önkormányzat az újonnan bevezetett települési segélyezési rendszerben is fenntartja a lakásfenntartási támogatást és az adósságkezelési szolgáltatást, melynek keretében a rászorulóknak pénzügyi és szociális munkát segítséget kapnak. Az adósságkezeléshez kapcsolódó szociális munkát továbbra is a családsegítő szolgálat végzi.

Az antiszegregációs program keretében tehát olyan lakhatás biztonságát támogató intézkedés kidolgozása szükséges, mely a meglévő beavatkozások hatékonyságát növelik. Ez elsősorban egy koncentrált és intenzív szociális munkát jelent, mely az érintetteket segíti a hatékonyabb háztartásgazdálkodásban, foglalkoztatási helyzetének javításában, ezen utóbbi kapcsán a közfoglalkoztatásba, képzésekbe, foglalkoztatási programokba való bekapcsolódásban. A kulcsfontosságú ebben a tekintetben az együttműködési készség és képesség fejlesztése, mely az érintettek rossz mentális állapota miatt akadályokba ütközhet. Ez a mentálhigiénés szakember bevonását és a közösségi programok erősítését teszi szükségessé.

A lakhatási fizikai feltételeinek javítása más források híján jelenleg önkormányzati önerőből történik. Az uniós források lehetővé teszik az állomány javítását egyrészt a szociális városrehabilitációs program keretében (VEKOP) és az önkormányzati lakóépületek energetikai felújítását is KEHOP forrásokból. A források hatékony felhasználása érdekében egy részletes terv kidolgozása szükséges, hogy mely területen, mely épületek esetében érdemes az önkormányzatnak az épületeit felújítania és hol szükséges a felszámolás.

A szociális ellátórendszer intézkedései

Mint ahogy már a lakhatási beavatkozásoknál is felmerült, a leghátrányosabb helyzetű csoportok esetében az intenzív egyéni szociális munka és a közösségi szociális munka fejlesztése szükséges, melyek a meglévő sokrétű és szakmailag magas szintű szolgáltatások kiegészítőjeként működnek, azok hatékonyságát növelik. A szolgáltatások segítik a családok életségvezető képességének, rendszeres életvitelének és együttműködő képességének kialakítását. A kialakítandó szolgáltatások elsődleges célcsoportja a leghátrányosabb helyzetű családok, köztük is azok, melyeket a lakhatás elvesztése fenyeget. A képzési, foglalkoztatási programokba való bevonása az érintett családoknak elsődleges fontosságú, hiszen biztosabb és magasabb jövedelemszintre csak ez úton tehetnek szert.

A családok elérésében fontos az önkormányzati intézményrendszeren belül a jelzőrendszer és az együttműködés megerősítése. Szükséges kidolgozni azokat a jelzési formákat, melyek biztosítják, hogy az rászorult családokkal kapcsolatban lévő szervezetek egymás felé a megfelelő információkat eljuttassák. Így különösen fontos a BÁRKA intézményei, a védőnők, a vagyonkezelő, a nevelési intézmények közötti hatékonyabb információáramlás megteremtése.

Az önkormányzati szociális ellátórendszer kapacitása a rászorultak magas száma miatt nagyon leterhelt, ezért a programok megvalósításához külső kapacitások bevonása szükséges, ami a civil és egyházi szervezetek bevonását teszi szükségessé.

Oktatás és gyermek-, ifjúságvédelem terén szükséges intézkedések

A fiatal generációt célzó intézkedések célja, hogy a gyerekek biztonságos közegben (családban és közösségben) nőjjenek fel, mely lehetővé teszi a képességeik megfelelő fejlődését és a zavartalan tanulási háttér megteremtését. Ennek érdekében a beavatkozásokat már a gyermekek legkisebb korától, illetve az édesanya várandóssági időszakában szükséges megkezdeni.

A legkisebb gyermekek és családjuk fejlesztésében a kora gyermekkori programoknak van döntő jelentősége. A Biztos Kezdet Gyerekház típusú program kialakítása szükségesnek mutatkozik a szegregátumok tekintetében, annak ellenére, hogy a BÁRKA működtet játszóház programot, azonban az nem célzottan a legkisebbeknek szól. A program kialakítása történhet több szegregátumot egyszerre megcélözva is, mivel az integráció szempontjából is előnyös, ha nem a szegregátum területén kerül kialakításra. Fontos szempont viszont, hogy a legrosszabb szegregátumokból könnyen megközelíthető legyen a program helyszíne.

A bölcsődei ellátás a hátrányos helyzetű családoknak jelenleg is biztosított, a hátrányos helyzetű gyermekeket soron kívül veszik fel a bölcsődékbe. Szükséges megvizsgálni azonban, hogy milyen mértékű a kimaradás a bölcsődei ellátásból és ez milyen okokra vezethető vissza. Gyakran a hátrányos helyzetű családok meggyőzése szükséges annak érdekében, hogy a szolgáltatást igénybe vegyék.

A kerületben az átlagos magasabb a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek száma, ezért szükséges, hogy már az óvodában is koncentráltan megkezdődjenek a célzott fejlesztések. Itt a kapacitások felmérése és ahol szükséges bővítése szükséges.

Az iskoláskorú gyermekek tekintetében az iskolákkal való fokozott együttműködés kialakítása szükséges. A tanoda program folytatása elengedhetetlennek mutatkozik, a források biztosítása várhatóan továbbra is pályázatokból lesz lehetséges. Jelenleg két iskolában működik iskolai szociális munkás, kedvező lenne ennek kiterjesztése a legmagasabb HH és HHH aránnyal rendelkező iskolákban is. Az állami fenntartású iskoláknak oktatási integrációs programokra elérhetőek lesznek források, szükségesnek mutatkozik, hogy a programok a szociális és gyerekjóléti rendszerrel, az önkormányzattal együttműködve kerüljenek kialakításra. A hátrányos helyzetű tanulók tekintetében kívánatos lehet egy iskolai mentorrendszer kialakítása, mely a tanulót segíti és problémák esetén a családdal is tartja a kapcsolatot. A családok és az iskolai közötti szorosabb kapcsolat kialakítását célzó programok is hatékonyak mutatkoznak.

A pályaválasztás segítése, és az iskolai drogprevenciós, bűnmegelőzési programok szintén döntő fontosságúak. Ebben a tekintetben a kerületben működő civil és egyházi szervezetek intenzívebb bevonása is szükséges. A Kábítószer Egyeztető Fórum már régóta, és kisebb nehézségek ellenére is példaértékűen működik a kerületben, azonban az iskolák fogadóképességének erősítése szükségesnek mutatkozik.

Az ifjúsági korosztály társadalmi integrációját és szocializációs képességeit erősítő programok kialakítását jelenleg a BÁRKA gyerekjóléti központja, illetve a CIKK Egyesület által fenntartott Radar Ifjúsági Iroda biztosítja. A BÁRKA a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok elérése érdekében ifjúsági utcai szociális munkát végez. A Kis-Pongrác Községi Ház egyik domináns profilja szintén az ifjúsági programok. Ennek ellenére az célcsoport hatékonyabb elérése, elsősorban a szegregátumban élő fiatalok tekintetében, továbbra is feladat, melynek érdekében mind a közösségi terek számát, mind pedig a kapacitásokat, programokat növelni szükséges.

Foglalkoztatási helyzet javítását célzó programok

A szegregátumban élő családok foglalkoztatási helyzete nagyon kedvezőtlen, az ott élő aktívkorúak többségének nincsen rendszeres munkajövedelme. Ezért a foglalkoztatási helyzet javítását célzó programok elsődleges fontosságúak.

A problémához hozzájárul az érintettek nagyon alacsony iskolai végzettsége, többségük csupán általános iskolai végzettséggel rendelkezik. A tapasztalatok szerint sok embert érint a rossz egészségi állapot, melynek a rossz mentális állapot is része. Ezeknek az embereknek a munkaerőpiacra való bevezetése eleve egy hosszabb rehabilitációs időszakot igényel. A rehabilitációs programoknak fontos eleme a képessé tevő programok (Első Lépes típusú programok) továbbá a közfoglalkoztatási programok is, melyek egyfajta védett munkahelyként is működnek. A közfoglalkoztatási programokban hasznos lehet a foglalkoztatási mentor alkalmazása, mely személyre szólóan segíti a rászorultakat és akik alkalmasak rá, segíti a képzésekbe való bejutásra benn maradásra, utána pedig a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésben. A komplex foglalkoztatási programok kialakításában a munkaügyi központtal való együttműködés és egyeztetés elengedhetetlen.

Az elhelyezkedést segítheti a helyi foglalkoztatókkal, cégekkel való intenzívebb együttműködése az önkormányzatnak. A személyes kapcsolattartás, közös programok kialakítása, nyílt napok szervezése a cégeknek hasznos eszközei lehetnek annak, hogy a munkaerőpiaci diszkrimináció, elsősorban a roma munkavállalókkal és a közfoglalkoztatottakkal, szemben oldódjon és nagyobb arányban vegyenek a fel a cégek helyi munkanélkülieket.

Partnerségi program

Mindegyik intézkedésnél felvetődött az együttműködési rendszer erősítésének szükségessége, és az, hogy az önkormányzat és intézményei önmagukban nem képesek megoldani a problémákat, a külső szereplők - állami intézmények, civil és egyházi szervezetek, helyi cégek, munkáltatók - bevonása elengedhetetlen. Ennek érdekében meg kell teremteni az együttműködés intézményesített formáját.

Területi programok

Az önkormányzat szociális városrehabilitációs programot kíván indítani a szegregátumban élők helyzetének javítása érdekében. A program keretében 2 akcióterületet jelölt ki: a Maláta utcai és a Gyömrői úti szegregátumot.

A Maláta utcai szegregátum viszonylag alacsony lakosságszámmal rendelkezik, ezért a probléma mértéke kezelhető a program keretén belül, illetve a terület lakóövezetben fekszik, ahol racionálisan végrehajthatók lakásberuházások is. A lakhatási feltételek javításán túl, a program szerves részét képezi, az akcióterületről elérhető távolságban lévő közösségi szolgáltató központ létrehozása a Mázsa tér közelében, mely a szegregátumokból (pl. Bihari utca, Hős utca) is jól megközelíthető helyen van. A közösségi tér több célcsoportra fókuszáló (gyermekes családok, fiatalok) integrációs programoknak kíván helyet adni.

A Gyömrői úti akcióterület jellege kettős: míg a Gyömrői úttól északra, észak-keletre fekvő tömbök lakóövezetben vannak, ahol a lakófunkció erősítése, az itt élő marginalizált helyzetű csoportok életkörülményeinek javítása, a szegregációs folyamatok megállítása-visszafordítása a cél, addig az akcióterület Gyömrői úttól délre elhelyezkedő része iparterület, ahová beékelődött 1-1 lakóház. Ezeknél a tömböknél a lakófunkció megszüntetése, végső soron a krízistömbök felszámolása az elérni kívánt cél.

A két legrosszabb helyzetű szegregátum – Hős utca, Bihari utca - tekintetében egy komplex szociális program kialakítása szükséges. A Hős utca tekintetében cél a terület felszámolása a zárvány helyzet, a rossz lakásállomány és az előrehaladott szegregáció következtében. A felszámolás időtávja egyelőre nem

látszik, mivel a szükséges források nem állnak rendelkezésre, éppen ezért jelenleg ez egy hosszabb folyamatnak tűnik, melynek során azonban az ott élők halmozott szociális problémáit kezelni szükséges és fel kell készíteni őket a mobilizációra. A területen megkezdte működését egy civil szervezet, a Kontúr Egyesület, és régóta dolgozik a helyszínen a Baptista Szeretetszolgálat (túcsere program). A komplex program csomagot, mely egyéni és közösségi szociális munkát tartalmaz, és hozzájárul a hátralekos probléma kezeléséhez, megakadályozva ezzel a kilakoltatások növekedését, a szervezeteknek és az önkormányzatnak szoros együttműködésben kívánatos kidolgoznia.

Intézkedési terv a 2014-2020 közötti időszakra a szegregátumok és veszélyeztetett területek vonatkozásában

Beavatkozási terület	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja (források elérhetőségének függvényében)
Antiszegregációs program intézményesített háttérének megteremtése a partnerségi kör bevonásával	Antiszegregációs program tervezéséért és megvalósításáért felelős koordinációs szervezet léltrehozása, melynek tagjai a témában érintett partnerségi kört jelentik, mint helyi szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi szervezetek (önkormányzati, állami és civil, egyházi szervezetek) és működtetése Koordinációs szervezet működési rendjének meghatározása Koordinációs szervezetet vezető szervezet kijelölése	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2	2015-2016
	Antiszegregációs program megvalósítását mérő monitoring rendszer részletes kidolgozása		Saját forrás, VEKOP 6.2	2015
	Koordinációs szervezet és éves monitoring rendszer működtetése		Saját forrás, VEKOP 6.2	2015-től folyamatos
Lakhatási feltételek és lakhatási biztonság javítása	Koncentrált és intenzív egyéni szociális munka az eladósodott, lakhatásukban veszélyeztetett (köztük különösen a jogcím nélküli és hátralekös bérlők) háztartások számára a lakhatási helyzetük/jogviszonyuk rendezése érdekében, támogatások (lakásfenntartási és adósságkezelési települési támogatások) elérésének növelése. Szükség esetén mentálhigiénés, pszichológusi program/ terápia biztosítása. Érintettek bekapcsolása képzési /foglalkoztatási programokba, egyéb közösségfejlesztési és integrációs programokba	Polgármester	Saját forrás, VEKOP 6.2 és 7. prioritás intézkedései	2015-től folyamatosan
	Jelenlegi települési támogatási rendszer értékelése az ASZP felülvizsgálata során (két év múlva) abból a szempontból, hogy mennyire elérhető és milyen mértékben segíti a lakhatási problémák megoldását a szegregátumban/veszélyeztetett területeken élőknek. Szükség és lehetőség szerinti korrekciók a támogatási rendszer vonatkozásában.		Saját forrás, VEKOP 6.2	2016. március-június
	Leromlott lakásállomány felújítása a szegregátumokban, veszélyeztetett területeken illetve további leromlott területeken: társasházak és önkormányzati tulajdonú lakóépületek felújítása		VEKOP 5.2; 6.2 és KEHOP 5.2	2015-ben tervezés, 2016-tól megvalósítás források elérhetősége szerint
	Leromlott lakásállomány szanálása: a nem felújítható önkormányzati lakóépületek, illetve önkormányzati többségi tulajdonú lakóépületek bontása, a bérlők integrált lakókörnyezetbe való elhelyezése szociális bérlakás biztosításával, a jogcím nélküli/hátralekös bérlők bevonása az intenzív szociális munkát biztosító lakhatásvesztést megelőző programba tulajdonosok kivásárlása, szükség szerint adósságkezelési programba való bevonása		Saját forrás, szegregátumban VEKOP 6.2	2015-ben tervezés, 2016-tól megvalósítás források elérhetősége szerint
Szociális ellátórendszer hatékonyságának növelése, addicionális kapacitások létrehozása	egyéni és közösségi szociális munka a szegregátumban és veszélyeztetett területeken élő háztartások számára civil szervezetek bevonása a szociális munka nyújtásába	Polgármester	VEKOP 6.2. és 7. prioritás, saját forrás	2015-ben tervezés, 2016-tól megvalósítás folyamatosan
	Jelzőrendszer és szakmaközi információáramlás, szakmai együttműködés megerősítése a komplex szociális problémák kezelése és az adósságkezelés sikeressége illetve az adósság felhalmozódás megelőzése érdekében (szociális egészségügyi és nevelési intézmények, vagyonkezelő, érintett területeken működő civil és egyházi szervezetek)			
Oktatás, gyermek- és ifjúságvédelem	Biztos Kezdet Gyerekház típusú program a szegregátumban, veszélyeztetett területeken és más leromlott területeken élő kisgyermekes családok részére a gyermekek lehető legkorábbi fejlesztésének megkezdése és a családok gyereknevelési kompetenciáinak fejlesztésének	Polgármester	VEKOP 6.2 és 7. prioritás, saját forrás	2015-2016 tervezés, 2016-tól megvalósítás

	<p>érdekében. Amennyiben szükséges a hátrányos helyzetű családok meggyőzése a bölcsődei ellátás igénybe vételére</p> <p>Óvodákban a hátrányos helyzetű gyerekek fejlesztésének megerősítése az iskolára való sikeres felkészülés érdekében: ezzel kapcsolatos szükségletfelmérés és ahol szükséges kapacitás- és módszertani fejlesztés és, óvónők módszertani képzése</p> <p>Iskolákkal való együttműködés erősítése, KLIK-kel a hátrányos helyzetű gyerekek sikeres tanulását és integrációját segítő szükséges beavatkozások/programok, egyeztetése és összehangolása. Az együttműködés erősítése különösen fontos a KEF működésének megerősítése tekintetében, illetve a gyerek- és ifjúságvédelem terén, mind az általános iskolák, mind a középiskolák esetében.</p> <p>Lehetőség szerint, az uniós források felhasználásával a gyermekvédelem megerősítése, iskolai szociális munka bevezetése legalább azokban az iskolákban, ahol a HH és HHH gyerekek aránya a legmagasabb</p> <p>Tanoda program folytatása (CIKK Egyesület), az esetleges uniós pályázati források szünetelésekor annak megvizsgálása, hogy a forrás hiányos időszakban milyen formában lehet fenntartani a szolgáltatást.</p> <p>Szegregátumokban, veszélyeztetett és leromlott területeken élő, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalokra fókuszálva ifjúsági szociális munka megerősítése a társadalmi integrációjuk érdekében a rendelkezésre álló közösségi terekben, illetve szükség szerint a közösségi terek bővítése. Az integrációt támogató kortárs segítő programok létrehozása, működtetése.</p>			folyamatosan
Foglalkoztatást segítő programok	<p>Komplex foglalkoztatási programok kidolgozása és megvalósítása, mely tartalmazza az Első Lépés típusú, munkaerőpiaci kompetenciafejlesztő programokat, illetve képzési és elhelyezkedést segítő és foglalkoztatási programokat.</p> <p>Közfoglalkoztatási programon belül foglalkoztatási mentor szolgáltatás működtetése, piacképes és egyéni igényekhez alkalmazkodó képzések működtetése, a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedést segítő tevékenységek kialakítása</p> <p>Munkaügyi Központtal szorosabb együttműködés kialakítása a komplex foglalkoztatási programok tekintetében (közös programok kialakítása, programok kapcsolódásának, egymásra épülésének biztosítása érdekében)</p> <p>Helyi cégekkel kapcsolatépítés, illetve bevonásuk közfoglalkoztatási és egyéb foglalkoztatási programokba, elsősorban azzal a céllal, hogy a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre alkalmassá tett közfoglalkoztatottakat alkalmazzák, képzés esetén gyakorlati helyet biztosítsanak számukra, esetleg tranzitfoglalkoztatási programokban részt vegyenek.</p> <p>Munkaerőpiaci diszkriminációt és előítéleteket csökkentő programok, különösen a roma népesség és a hosszú távú munkanélküliek tekintetében</p>	Polgármester	VEKOP 6.2 és 8. prioritástengely, hazai forrás (közfoglalkoztatási programok), saját forrás	2015-2016 tervezés, 2016-tól megvalósítás folyamatosan
Területi programok	<p>Egyes szegregátumok tekintetében a hosszú távú stratégia meghatározása a felszámolást illetve rehabilitációt illetően.</p> <p>Szociális városrehabilitáció program megvalósítása a Maláta utcai szegregátumban</p> <p>Komplex integrációs program kialakítása a két legrosszabb helyzetű szegregátum esetében: Hős utcai lakótelep: az önkormányzat felszámolását tervezi, ezért</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a felszámolás lehetséges ütemrendjének kialakítása, ▪ lakhatásvesztés megelőzését célzó koncentrált (egyéni és közösségi) szociális munka 	Polgármester	saját forrás, VEKOP 6.2 VEKOP 6.2 VEKOP 6.2, 7. és 8. prioritás	2015-2016 tervezés, 2016-tól megvalósítás folyamatosan

	<p>kialakítása (lásd Lakhatással kapcsolatos beavatkozások)</p> <ul style="list-style-type: none">▪ mobilizációs program kialakítása▪ ott élők bekapcsolása egyéb programokba (oktatási, ifjúsági programok, szociális programok, foglalkoztatási programok)▪ civil és egyházi szervezetek bekapcsolása a programok tervezésébe és megvalósításába (különösen már az ott működőek: Kontúr Egyesület és Baptista Szeretetszolgálat)▪ Bihari utcai lakótelep: lakásállomány felújításra került, ezért▪ lakhatásvesztés megelőzését célzó koncentrált (egyéni és közösségi) szociális munka kialakítása (lásd Lakhatással kapcsolatos beavatkozások)▪ ott élők bekapcsolása egyéb programokba (oktatási, ifjúsági programok, szociális programok, foglalkoztatási programok)▪ civil és egyházi szervezetek bekapcsolása a programok tervezésébe és megvalósításába			
--	---	--	--	--

Tervezett fejlesztések lehetséges szegregációs hatásának felmérése és szükséges intézkedések a szegregációs hatások megelőzése érdekében

A tervezett fejlesztések lehetséges szegregációs hatásának felmérése során azt szükséges vizsgálni, hogy a fejlesztések érintenek-e szegregátumokat illetve olyan alacsonyabb státuszú területeket, ahol kedvezőtlen hatások merülhetnek fel lakhatási, szolgáltatásokhoz való hozzáférés, illetve egyes közszolgáltatásokon belüli szegregáció szempontjából.

A fejlesztések során az önkormányzat horizontális szempontként érvényesíti, hogy a fejlesztések eredményeként a szegregátumokban, veszélyeztetett területeken, illetve az alacsony státuszú területeken élő hátrányos helyzetű lakosság nem kerül kedvezőtlenebb körülmények közé lakhatási helyzet illetve a közszolgáltatásokban való részesülése szempontjából. A lakhatás terén ez azt jelenti, hogy a beavatkozások során biztosítja a megfizethető lakhatási lehetőséget az érintettek számára, mobilizáció esetén pedig az integrált lakókörnyezetbe való költözést is.

Az ITS hat akcióterületi projektet tartalmaz:

1. Városmegye akcióterület: volt sörgyári terület funkcióváltásával vegyes funkciójú terület létrehozása, közösségi terek létrehozása szociális városrehabilitációhoz kapcsolódóan, polgármesteri hivatal új ügyfélközpontjának kialakítása, Liget téri buszvégállomás fejlesztése, vasútállomás fejlesztése, bölcsődefejlesztés, városmegye funkcionális fejlesztése, Kőrösi Kulturális Központ energetikai korszerűsítése tervezett.
2. Népliget akcióterület: Népliget rehabilitációja és a MÁV Északi Járműjavítójának funkcióváltó fejlesztése
3. Újhegyi akcióterület: közterületek (sétány) közösségi célú fejlesztése, iparterületek funkcióváltása
4. Pilisi út térsége akcióterület: jelenleg mezőgazdasági területen lakócélu fejlesztés tervezett (magánberuházás útján)
5. Maláta utca és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület: komplex, integrált projekt lakófunkció megerősítésével, közösségi és városi funkciók fejlesztésével, társadalmi integrációt célzó programokkal.
6. Gyömrői út és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület: komplex, integrált projekt lakófunkció megerősítésével, közösségi és városi funkciók fejlesztésével, társadalmi integrációt célzó programokkal.

A hat akcióterületi fejlesztéscsomag közül a három érinti a szegregátumok helyzetét, a 6. és 5. az 1. akcióterület:

6. akcióterületi fejlesztés: Gyömrői út és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület

Az akcióterület a Vaspálya utca – Szlávy utca – Szacsvay utca – Gyömrői út – Alkér utca – Cserkesz utca – Szlávy utca – Gergely utca – Diósgyőri utca – Cserkesz utca – Noszlopy utca – Gyömrői utca – Sibrik Miklós út – által határolt területen helyezkedik el. A kijelölt akcióterület a kerület olyan szociális városrehabilitációs akcióterülete ahol a 2011-es Népszámlálási adatok alapján 235 fős szegregátum, (Noszlopy utca-Gyömrői út szegregátumot) illetve a szegregátumhoz szorosan kapcsolódó szegregációval veszélyeztetett tömbök is találhatóak. Az akcióterületen a Szociális Városrehabilitáció Tematikus Fejlesztési programban (TFP) meghatározott mutatók alapján 7 db krízis tömb található.

A tervezett szociális városrehabilitációs projekt gerincét a **lakófunkciót érintő fejlesztések** jelentik. Ennek keretében a következő típusú beavatkozásokra kerül sor:

- önkormányzati tulajdonban lévő, leromlott műszaki állapotú szociális bérlakások felújítása, energiahatékonyságának növelése (Kada utca 34. számú ház teljes felújítása rekonstrukciója, energiahatékonyság javításával egybekötött korszerűsítése, melynek kapcsán a jelenlegi 10 lakásból álló, állagában leromlott ingatlanból a felújítás révén egy 6 lakásos, korszerű lakóház jön létre);
- önkormányzati tulajdonban lévő, elhelyezkedését tekintve, a kereskedelmi gazdasági környezetbe beékelődött lakásokból a bérlők integrált környezetbe való költöztetése, a kiürített lakások bontás nélküli értékesítése (Gyömrői út 88. A és B, továbbá a Vaspálya utca 57-58). Kiürített lakások bontása a Gyömrői út 57, 66, Vasgyár utca 12. helyszíneken történik, ahol a lakófunkció megszüntetését követően az övezeti besorolásnak megfelelő területhasználat jön létre.
- a megszüntetendő önkormányzati tulajdonú lakásokból ún. beavatkozási területekre (összesen 76 helyszínen) történő költöztetés. Ennek kapcsán a költözés előtt megtörténik a lakások belső felújítása. (Elsősorban: burkolatok, nyílászárók, parkettázás, gépészeti berendezések, vezetékek cseréje, elektromos hálózat korszerűsítése, sütésre alkalmas eszköz beszerelése és beépített konyhabútor kialakítása stb.).
- a komplex program eredményes végrehajtása a lakhatási feltételek folyamatos biztosítása érdekében 2-3 db lakás vétele kerül sor.

A szegregációt erősítő hatások kivédése érdekében a beavatkozások során biztosítani szükséges, hogy a szegregátum és veszélyeztetett területen élők lakhatási szegregációja ne növekedjen, a lakhatási körülményeik javuljanak, és a lakhatás a megvalósítást követően is megfizethető legyen számukra. A megfizethetőség érdekében előzetesen szükséges felmérni a beavatkozás eredményeképpen a lakhatási költségek milyen mértékben növekednek, ezt mennyiben tudják a háztartások fedezni és milyen támogatás szükséges a megfizethetőség biztosítása érdekében. Továbbá a projekt kezdetén szükséges felmérni, hogy a bérlők, tulajdonosok mekkora hányada rendelkezik hátralékkal, számukra intenzív szociális munka mellett adósságkezelés nyújtása szükséges. A jogcím nélküliek tekintetében a helyzetük rendezésére kell törekedni, többek között az intenzív szociális munka, adósságkezelés biztosítása és más szükséges szolgáltatásokba (pl. foglalkoztatás) való bekapcsolásuk révén.

A szociális városrehabilitáció program keretében, a helyi közösség integrációjának erősítése érdekében **közösségi célra** hasznosítható épület, közösségi szolgáltató központ létrehozása, energiahatékonyság javításával egybekötött akadálymentesítés, korszerűsítés valósul meg (Gergely utca 63.).

Az akcióterület egészének fejlesztését, jobb megközelíthetőségét szolgálják a projektben tervezett **közterület-fejlesztések**, melyek elsősorban a jelenleg hiányos vagy rossz állapotú járda- és közútszakaszok felújítását jelentik. Fejlesztésre kerülnek Gyömrői úttól délre található utcák, járdák is, melyek a Kőbánya-Kispest metróállomás, illetve a Kőbányai Vasútállomás megközelíthetőségét javítják az akcióterület lakossága számára.

A projekt kapcsán a megvalósítás során folyamatosan, az infrastrukturális beruházásokat megelőzően, azok alatt, illetve azokat követően is valósulnak meg úgynevezett **szoft elemek**, melyek kapcsán a bevont konzorciumi partnerek révén a célcsoportok célzott elérése is biztosított. A szoft elemek keretében tervezett folyamatos, settlement jellegű szociális munka. E munka során történik meg a lakosság felkészítése a tervezett beavatkozásokra, egyéni fejlesztési tervek elkészítése, a beavatkozási helyszíneken élők felkészítése az új családok befogadására különböző eszközök segítségével (mediáció, lakossági fórum, stb.), valamint a költözők utánkötése. Az alábbi típusú tevékenységek megvalósítása tervezett:

- az érintett lakosság bevonása, beilleszkedést segítő programok, akciók,
- az akcióterület lakosságának társadalmi integrációját segítő programok,
- mediációs és antidiszkriminációs és az interkulturális elfogadást segítő programok,
- munkaerő piaci beilleszkedést segítő tevékenységek, szükséges felzárkóztató képzés megszervezése, OKJ-s képzések,
- foglalkoztatók felkészítését célzó programok, az előítéletek csökkentése és a célcsoport elhelyezkedésének segítése érdekében,
- családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása,
- egészségügyi programok (beleértve a prevenció, mentálhigiénés programokat),
- hozzáférés biztosítása a preventív jellegű szolgáltatásokhoz,
- a gyerekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok,
- pénzügyi, családszervezési és életvezetési tanácsadások, adósságkezelési szolgáltatás,
- bűnmegelőzést elősegítő programok (bűnmegelőzés és közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési, szemléletformáló programok, helyi bűnmegelőzési stratégiák és cselekvési tervek elkészítése, kötelező partnerségben a területileg illetékes rendőrséggel (területi vagy helyi szervek).

Az akcióterület KSH adatszolgáltatása alapján történő bemutatása:

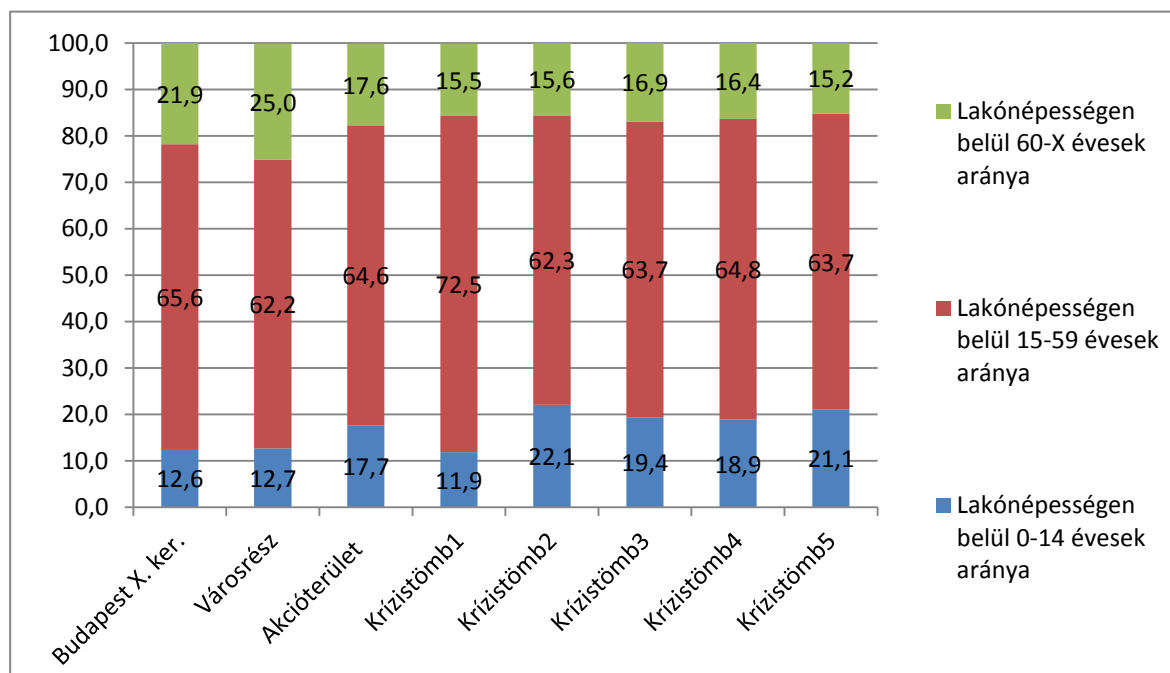
Az akcióterület: Sibrik Miklós út-Vaspálya utca - Gyömrői út – Alkér u. – Cserkesz u. – Szláv u. – Gergely u. – Diósgyőri u.- Cserkesz u. – Noszlopy u. – Gyömrői út

Városrész: Óhegy városrész

Krizistömbök lehatárolása

- *Krizistömb 1. Sibrik Miklós utca-Gyömrői út-Vasgyár utca-Vaspálya utca*
- *Krizistömb 2 Gyömrői út - Vasgyár u. - Szacsavay köz - Noszlopy u. - vasút (Vaspálya utca)*
- *Krizistömb 3 Gyömrői út-Alkér u. -Cserkesz u.- Kada u.*
- *Krizistömb 4 Cserkesz u. - Noszlopy u. - Gyömrői u. - Kada u.*
- *Krizistömb 5 Gergely u. - Alkér u. - Kisgergely u. - Kada u. - Cserkesz u. - Szláv u.*

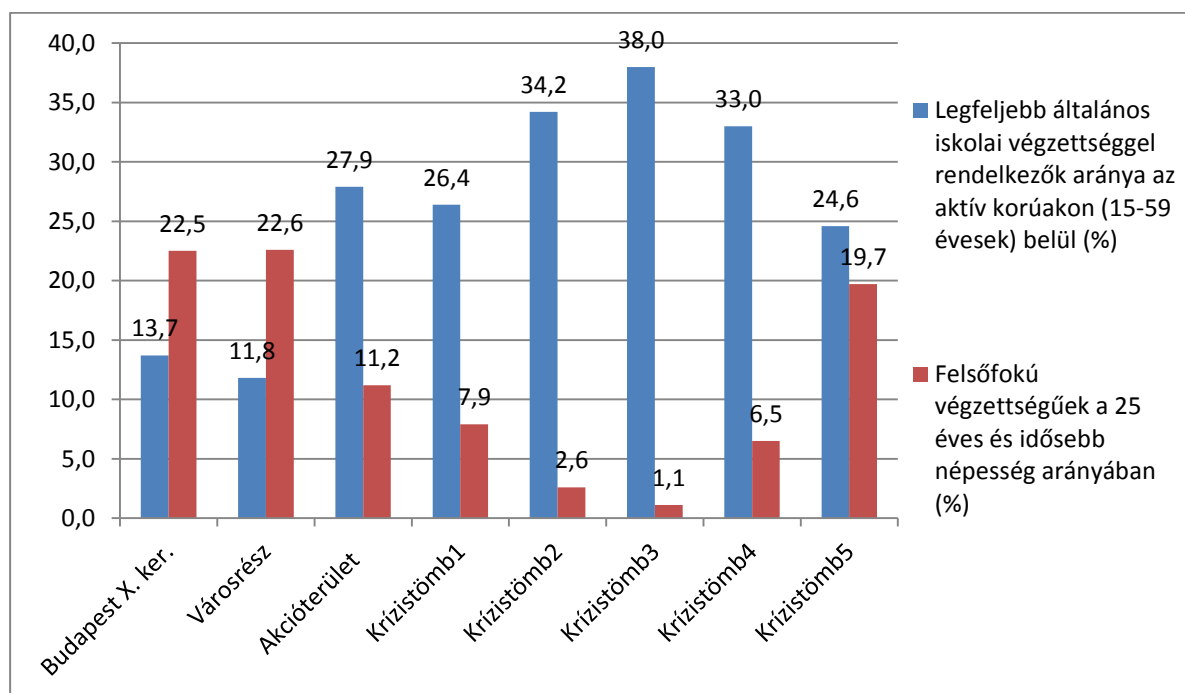
Demográfiai jellemzők:

144. ábra: A 2011-es népszámlálási adatokból előállított lakónépesség korcsoportos megoszlása az akcióterületen.

A lakónépesség korcsoportos megoszlása alapján elmondható, hogy a fiatalok aránya az akcióterületen meghaladja a kerületi és a városrészi arányt is, a legmagasabb érték a 2. és az 5. számú krízistömbben figyelhető meg. A 15-59 évesek lakónépességben belüli arányában jelentősebb eltérés az 1. krízistömbben található. Az „idősek” aránya a kerületi és a városrészi arányoknál is minden krízistömbben alacsonyabb.

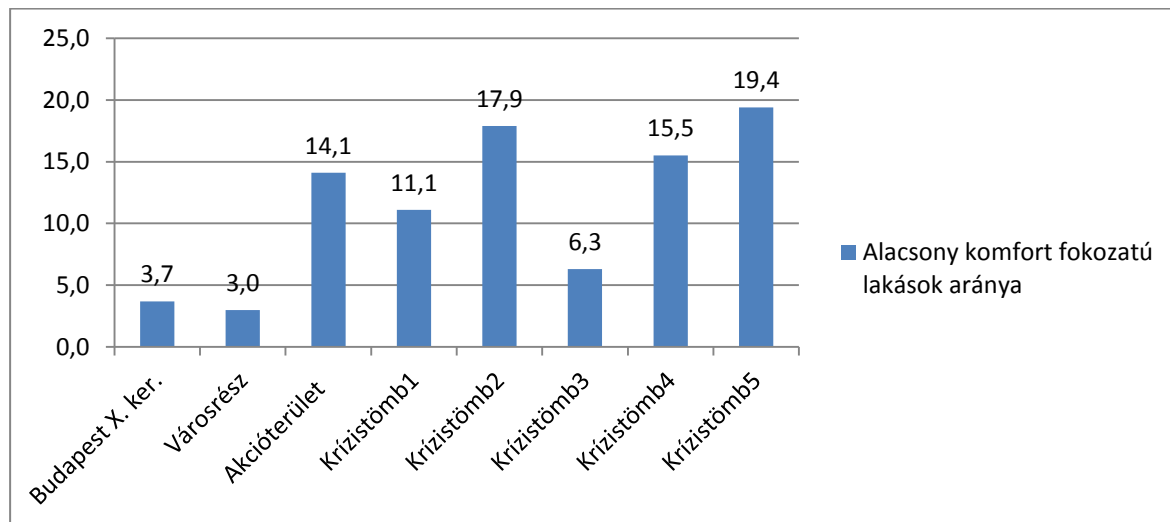
Iskolázottság

155. ábra: Iskolázottság a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

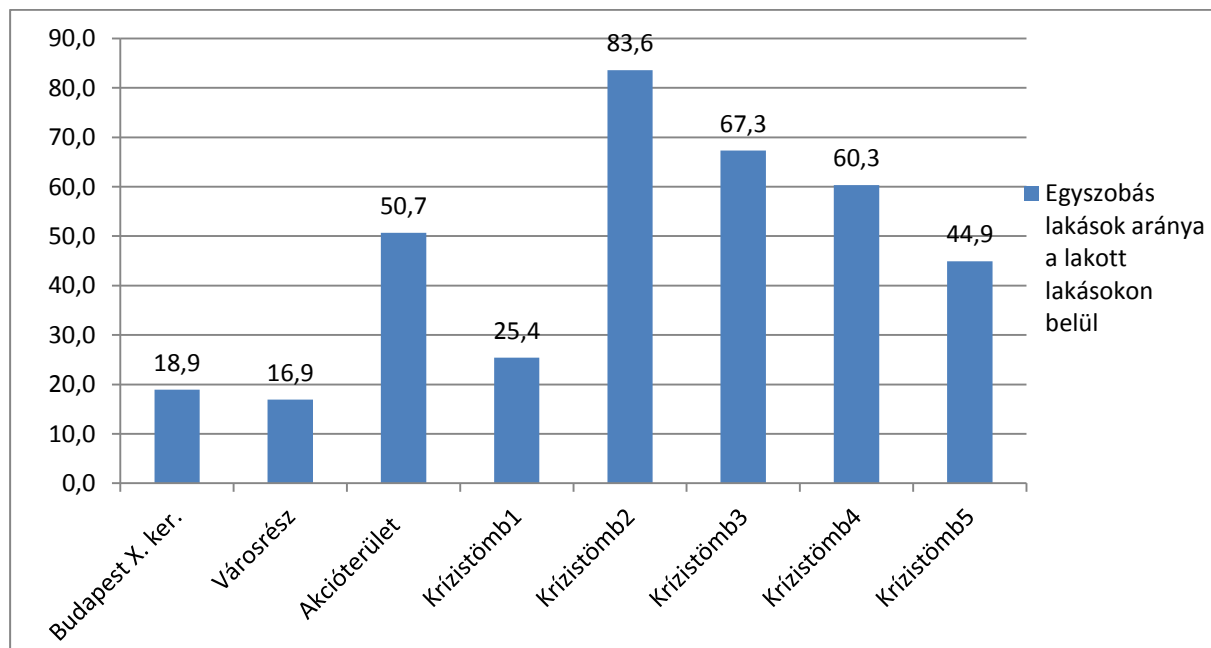
Iskolázottság tekintetében jelentős eltérések tapasztalhatóak a kerületi és a városrészi átlaghoz képest is. Rendkívül magas az akcióterületen a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (27,9%), az egyes krízistömbökben sokszor meghaladja a 30%-ot. A felsőfokú végzettségűek aránya az akcióterületen a kerületi és a városrészi arányoknak is kb. a fele. A legalacsonyabb a 2. és a 3. számú krízistömbben, ahol a 3%-ot sem éri el.

Lakásállomány jellemzői

166. ábra: Alacsony komfort fokozatú lakások aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

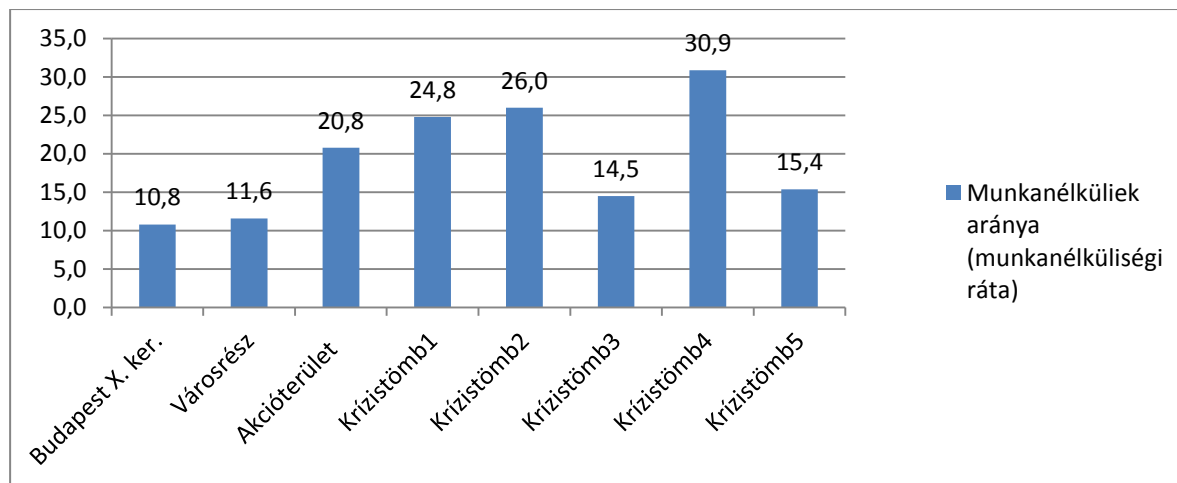
A lakások komfort fokozatának vizsgálatakor szembetűnő különbségek tapasztalhatóak az akcióterület és a városrész, kerületi arányok tekintetében. Az akcióterületen az alacsony komfortfokozatú lakások aránya több mint négyszerese a városrészi arálynak, de az egész kerületre vonatkozóan is több mint háromszoros az arány. A legmagasabb közel 20%-os arány az 5. számú krízistömbben figyelhető meg.

177. ábra: Egyszobás lakások aránya lakott lakásokon belül a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

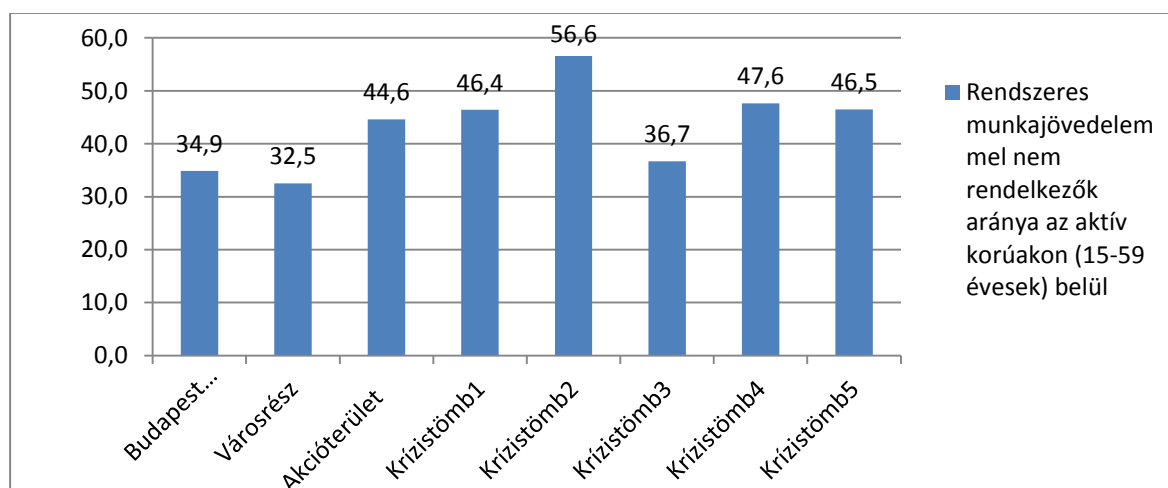
Az egyszobás lakások aránya lakott lakásokon belül a kerületi és Óhegy városrészben közel 20%. Ez az arány az akcióterületen belül egyedül a 1.sz. krízistömbnél hasonló, az akcióterület egészére nézve már 50%, míg a 2.,3., 4. számú krízistömbnél igen magas (83,6%, 67,3%, 60,3%) értéket mutat.

Foglalkoztatottsági jellemzők

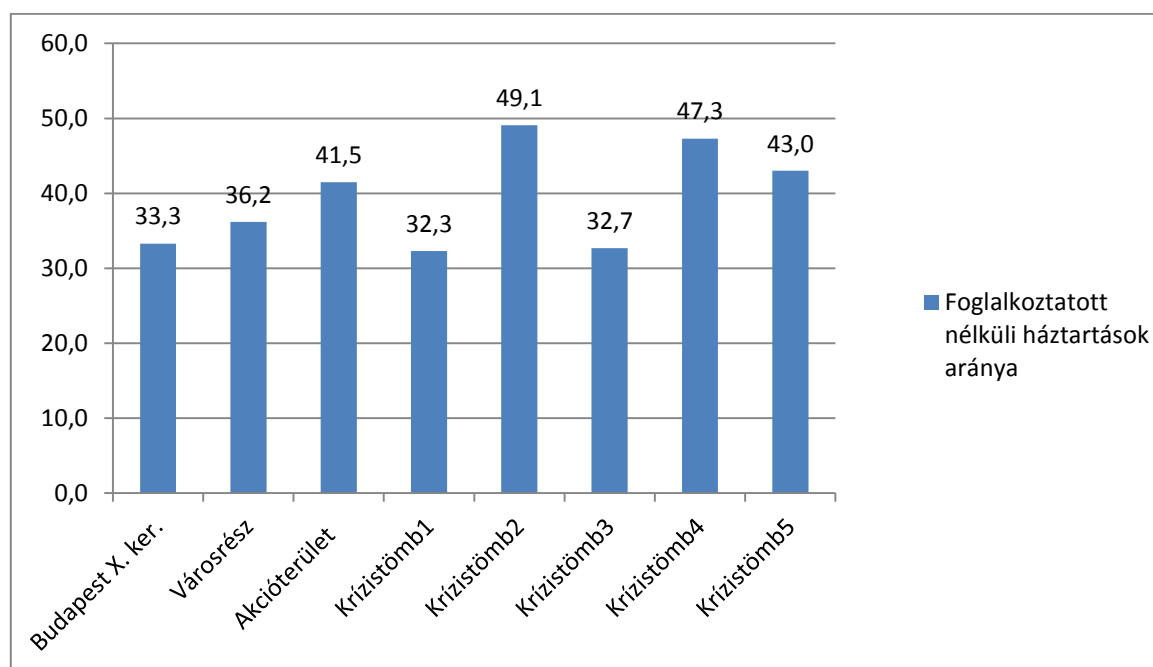
188. ábra: Munkanélküliek aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

Az egyik legfontosabb mutató a munkanélküliek aránya. Ez az arány az akcióterületen (20,8%) közel kétszeresen a kerületi és az Óhegyi városrész arányának. A négyes krízistömbben a kerületi átlag közel háromszorosa.

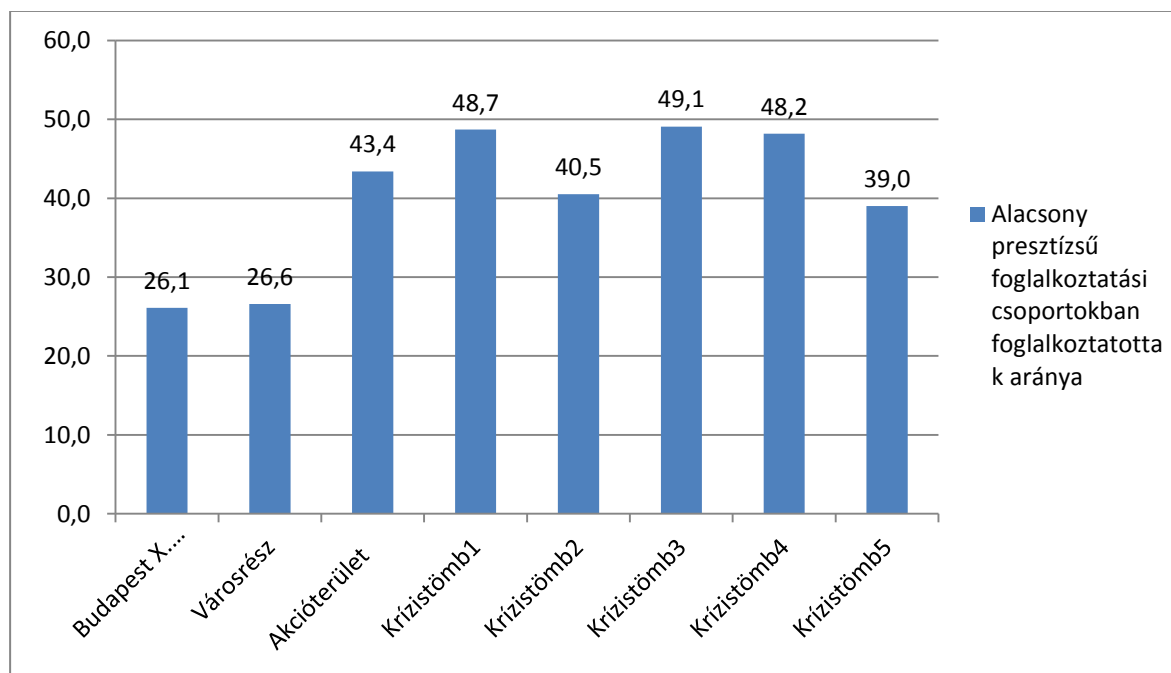
199. ábra: Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

Társadalmi különbségek meghatározása szempontjából fontos megvizsgálni az akcióterületen élők gazdasági aktivitásának alakulását. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül az akcióterületen jóval magasabb, mint a kerületben vagy az adott városrészben. Az öt krízistömbből négyben meghaladja a 40%-ot, a 2.sz. krízistömbben ez az érték 56,6%.

20. ábra: Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

A foglalkoztatott nélküli háztartások vizsgálata fontos szempont a szegény családok térbeli koncentrációjának vizsgálatakor. Ebben a tekintetben az akcióterületen a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya magasabb, mint a város és az adott városrész értékei, viszont az egyes krízistömbök eltérő mutatókkal szolgálnak. A 2.sz. krízistömb közel 50%-ban nincs foglalkoztatott a háztartásokban, míg az 1. sz-ú és a 3.számú krízistömbben ez az arány alacsonyabb, mint a kerületben és az Óhegy városrészen.

221. ábra: Alacsony presztízű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a 2011-es népszámlálási adatok alapján az akcióterületen.

Az akcióterületen és a krízistömbben is meghaladja az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a kerületi és az Óhegy városrészi arányt.

Összegzés:

A statisztikai elemzéseket tekintve elmondható, hogy az akcióterületen a kerületi adatokhoz képest magasabb a 0-14 évesek és alacsonyabb a 60-x évesek aránya, így viszonylag fiatalos kerületi területről beszélhetünk. Az iskolázottság tekintetében jelentős eltérés tapasztalható, magas az akcióterületen és hangsúlyosan a krízistömbökben élők között a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és alacsony a felsőfokú végzettségűek aránya. A lakásállományban kiugró az alacsony komfortú, illetve az egyszobás lakások aránya. Az akcióterületen krízistömböként változó, de általában magas munkanélküliség jellemzi. A foglalkoztatottak között az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya magas.

5. akcióterületi fejlesztés: Maláta utca és környéke szociális városrehabilitációs akcióterület

Az akcióterület a Kolozsvári utca – hrsz 41025/2 – Maláta utca – Ihász köz – Harmat utca által határolt területen helyezkedik el, vagyis a 1. Városcsoponti akcióterülethez közvetlenül kapcsolódik északi irányban. Az akcióterület mintegy 10 tömböt foglal magában, ebből egy tömbben található KSH által kijelölt szegregátum és egy tömb számít szegregációval veszélyeztetett területnek, szintén a KSH szegregációs térkép alapján.

- a szegregátum a Maláta utca Jászberényi út felé eső oldalán, iparterületekkel szomszédos tömbjében helyezkedik el, 27 lakásból 26 önkormányzati lakás, 2011-ben 63 fő élt a tömbben, 2015-ben 3 db üres lakás volt és 1 jogcím nélküli bérlő.
- a veszélyeztetett tömb a Maláta – Nyitra – Mádi utcák és a Maláta köz által közrezárt tömböt jelöli. Itt leromlott lakóépületnek tekinthető elsősorban a Maláta utca 21 (teljesen önkormányzati tulajdon, összesen 13 db lakás, ebből 2015-ben 7 db volt üres), a Maláta utca 17. és 13. szám alatti lakóépületek, melyek társasházak, 5-5 önkormányzati tulajdonú lakással, mely utóbbiakból 1 db lakás volt üres 2015 elején, illetve a Mádi utca 10, melyben nincs önkormányzati tulajdon.

Az akcióterület magában foglalja még a Kolozsvári u. - Kőrösi Csoma út találkozásánál álló ún. 100 lakásos önkormányzati bérházat, mely a 2000-es években épült.

A szegregációt erősítő hatások kivédése érdekében a beavatkozások során biztosítani szükséges, hogy a szegregátum és veszélyeztetett területen élők lakhatási szegregációja ne növekedjen, a lakhatási körülményeik javuljanak, és a lakhatás megfizethető legyen számukra. A megfizethetőség érdekében előzetesen szükséges felmérni a beavatkozás eredményeképpen a lakhatási költségek milyen mértékben növekednek, ezt mennyiben tudják a háztartások fedezni és milyen támogatás szükséges a megfizethetőség biztosítása érdekében. Továbbá a projekt kezdetén szükséges felmérni, hogy a bérlők, tulajdonosok mekkora hányada rendelkezik hátralékkal, számukra intenzív szociális munka mellett adósságkezelés nyújtása szükséges. A jogcím nélküliek tekintetében a helyzetük rendezésére kell törekedni, többek között az intenzív szociális munka, adósságkezelés biztosítása és más szükséges szolgáltatásokba (pl. foglalkoztatás) való bekapcsolásuk révén.

A szociális városrehabilitáció program keretében az intézkedési terv szerinti szolgáltatások létrehozása és működtetése szükséges, a hátrányos és marginalizált helyzetű csoportok integrációjának segítése érdekében. Így a közösségi és egyéni szociális munka mellett, képzési-foglalkoztatási, oktatási, gyermek- és ifjúságvédelmi, közösségfejlesztési, családfejlesztési, egészségvédelmi és mentálhigiénés programok kialakítása kívánatos.

1. Városközponti akcióterületi fejlesztés:

Az akcióterület határai: Kolozsvári utca – Harmat utca – Ihász utca – Kápolna utca – Román utca – Vaspálya utca – Korponai utca. Az akcióterület, nagy kiterjedésű, az Óhegy nyugati részét és a teljes Ligetelkeket foglalja magában, a tervezett projektelemek a közösségi és egyéb funkciók megerősítését szolgálják. A projekt egyik fókuszja az akcióterületen a közösségi terek fejlesztése a szociális városrehabilitáció keretében, többféle célcsoport számára, az alábbiak szerint:

ERFA elemek:

1. Kisebb közösségi pontok rendszere:

- - Újhegyi 12 Közösségi Pont: az épületben lévő megüresedett irodák és üzlethelyiségek közösségi célú hasznosítása, civil szervezetek által megvalósított szoft programok helyszíneként.
- - Ligettelek Közösségi Pont: a Bánya utcai Baptista Alapítvány telephelyének fejlesztése.

2. Komplex szolgáltatást nyújtó közösségi szolgáltatóház:

Liget Közösségi Központ: a Liget téri szolgáltatóház felújítása, átalakítása, elérhető áru, kedvezményesen igénybe vehető szolgáltatásokkal, civil szervezetek, Baptista Alapítvány bázisának kialakítása a 0-24 órás jelenléttel. Sportolási lehetőség, gyermekfoglalkoztató kialakítása munkahelyteremtéssel (az Újhegyi sétány bölcsődéhez hasonló gyerekfelügyeleti rendszerben), ifjúsági foglalkoztató, prevenciók központ.

3. Közösségi tér: Helytörténeti Közösségi Tér kialakítása a Füzér utca 32. felújításával, a kert közösségi célú kialakításával.

A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek szempontjából a komplex szolgáltatásokat nyújtó Liget Közösségi Központ kialakításának van fontos szerepe. A Központ a volt szolgáltató ház tervezett funkciókhoz illeszkedő átalakítását és a Liget téri aluljáró felújítását tartalmazza, mely utóbbiban a fiatalok számára sportolási lehetőség kerül kialakításra. A Központban a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű fiatalok, illetve a gyermekes családok számára történik közösségi tér létrehozása, továbbá egy foglalkoztatási központ létesül. A működtetésbe a releváns civil szervezetek is bevonásra kerülnek. A Központ nem csupán a szociális városrehabilitáció célterületét képező Maláta utcai szegregátum és veszélyeztetett terület lakosságát kell, hogy kiszolgálja, hanem más szegregátumokét és veszélyeztetett területekét, így a Bihari utcai, Hős utcai és Óhegyen található szegregátumokat is. A jelzett szegregátumokból a Központ megközelíthető tömegközlekedéssel. Ahhoz, hogy a jelzett területeken élők valóban használják a Központot, a területen dolgozó szociális munkásoknak, védőnőknek és egyéb szakembereknek aktív közvetítésére van szükség, illetve a Központban működő szakembereknek munkakapcsolatot szükséges kialakítaniuk a területi szakemberekkel.

A pontszerű, hálózatos és ESZA jellegű fejlesztések anitszegregációs hatásainak megelőzése

A tervezett **három hálózatos projekt**, melyek közterület- és közlekedésfejlesztést tartalmaznak, nem bírnak szegregációs hatással. A három projekt: Rákos-patak revitalizációja, MÁV elővárosi közlekedés fejlesztése és Éles sarok környezetének fejlesztése, Tárnok utcai kerületek közötti közlekedésfejlesztés (útfejlesztés).

A **pontszerű fejlesztések** közül a „**Szociális bérlakás állomány megújítása**” nevű projektnek lehetnek szegregációs hatásai. A fejlesztés a leromlott önkormányzati lakóépületek bontását és új bérlakásépítést, illetve önkormányzati lakóépületek felújítását tartalmazza. A beavatkozások során a már korábban megfogalmazott elveket szükséges követni:

- bontás esetén, illetve a felújítás során szükségessé váló költöztetések esetén cserelakás biztosítása integrált lakókörnyezetben
- megfizethetőségi vizsgálat és a megfizethetőség biztosítása a cserelakások, felújított lakások esetében
- szükség esetén intenzív szociális munkával kísért adósságkezelés
- jogcím nélküli bérlők helyzetének rendezését célzó beavatkozások.

Az intézkedés tartalmazza továbbá **társasházak felújításához** nyújtandó visszatérítendő és vissza nem térítendő támogatást is, mely részben a VEKOP 5.2-ből fedezhető. Az önkormányzatnak érdemes a hátrányos helyzetű lakóközösségek felújítási tevékenységének szervezését technikai segítségnyújtással támogatni.

A fenti intézkedések a szegregátumok és veszélyeztetett területek mellett a Fővárosi szociális városrehabilitáció TFP térképe által lehatárolt leromlott területein lévő önkormányzati lakóépületek és társasházak vonatkozásában érvényesítendőek különösen.

A pontszerű beavatkozások közül még a **Közbiztonsági programnak** van relevanciája, melynek ERFA eleme térfigyelő kamerák további telepítését tartalmazza. Itt meg kell vizsgálni, hogy mely szegregátumokban és veszélyeztetett területeken szükséges a kamerák telepítése.

A többi pontszerű beruházás közlekedés, intézményfelújítást és bővítést, illetve volt iparterületek fejlesztését tartalmazza, melyeknek állapítható meg szegregációs hatása.

A **nem beruházás jellegű projektek** két típusú beavatkozást tartalmaznak, a szociális városrehabilitációs program, illetve Közbiztonsági program ESZA elemeit.

A szociális városrehabilitáció ESZA elemei komplex beavatkozás kialakítását célozzák, melyeknél az Antiszegregációs Program intézkedési tervében és az akcióterületi programoknál megfogalmazott beavatkozások, szempontok figyelembe vétele szükséges.

A Közbiztonsági program ESZA elemei keretében a térfigyelő kamerarendszer működtetését, a közterületfelügyelők számának növelését és a parkőri szolgálat kialakítását tervezik, melyeknél a leromlott területek szükségleteit is figyelembe kell venni.

Monitoring

Az Antiszegregációs Program tervezéséért és koordinálásáért felelős szervezet kidolgozza a részletes monitoring rendszert, feltárja a megvalósítást biztosító, elérhető forrásokat, szükség esetén támogatja a partner szervezeteket a források elérésében/pályázásban, folyamatosan vizsgálja a tervezett intézkedések és célok megvalósulását, erről évente összefoglalót készít. Figyelemmel kíséri a szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek, illetve a kerületben élő legszegényebb családok helyzetét. Az ASZP elfogadását követő második év végén felülvizsgálja a megfogalmazott célok relevanciáját, a változó helyzetre reagálva felülvizsgálja eredeti célkitűzéseit. Ezt az eljárást össze kell kötni az ITS felülvizsgálatával annak érdekében, hogy a két dokumentumban rögzített célrendszer összehangoltsága biztosított legyen.

Az önkormányzat a hozzá tartozó valamennyi területen kötelezettséget vállal az Antiszegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére és megvalósítására. Az irányítása alatt lévő és felügyelete alá tartozó szervek és intézmények számára kötelezővé teszi, hogy döntéseik és tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregáció kialakulását és fennmaradását semmilyen formában nem segíthetik elő. Az önkormányzat az antiszegregációs elveket érvényesíti a rendeleteiben, területi és ágazati fejlesztési stratégiáiban, beavatkozásaiban.

Az **ASZP monitoring során az alábbi mutatók vizsgálata** különösen fontos (éves adatok alapján) az egyes szegregátumok és veszélyeztetett területek vonatkozásában:

- fejlesztéssel érintett lakások száma, ezen belül a szegregátumokban és a veszélyeztetett területeken bontott és felújított lakások száma
- cserelakást kapó bérlő száma
- pénzbeli térítést kapó bérlők száma, ebből kerületen belül költözők száma
- a felújított és cserelakások lakbérszintjének vizsgálata a megfizethetőség nyomon követése érdekében
- jogcím nélküli bérlők száma a felújításra/bontásra váró lakóépületekben, felújított lakóépületekben illetve azon jogcím nélküli bérlők száma, melyek helyzete rendezésre került
- adósságkezelésben részesített bérlők száma a felújításra/bontásra váró lakóépületekben, felújított lakóépületekben, illetve cserelakást kapó bérlők körében
- képzési és foglalkoztatási programba bevont személyek száma,
- nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedő személyek száma.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. A stratégia külső összefüggései

A fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégia (a stratégiai tematikus célok) hogyan illeszkedik a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákhoz és a területfejlesztési tervdokumentumokhoz. Ez az egyes tervdokumentumok tételes vizsgálatával történik, dokumentumonként.

A településrendezési eszközök különböző típusait, szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a terrendszerben az alábbi ábra mutatja be. Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

A stratégia illeszkedése az Európai Unió fejlesztéspolitikájához (Europa2020 és Széchenyi 2020)

2014. január 1-jével új uniós költségvetési időszak indult, ezzel egy időben új fejezet kezdődött Magyarországon az uniós források pályáztatása, kifizetése és felhasználása terén. Az Új Széchenyi Terv sikereinek folytatásaként a következő 7 évben az elmúlt költségvetési ciklus jó gyakorlatait megőrizve, de az esetleges hibákat kiküszöbölve még hatékonyabb pályázati rendszer jön létre, melynek következményeként – remények szerint – felpörögnek a fejlesztések. A korábbi időszakhoz hasonló intenzitással kívánja a kormány lehívni, de még nagyobb hatékonysággal felhasználni a 2014-2020-as időszakban is az ország számára rendelkezésre álló keretösszeget.

A Gróf Széchenyi István neve által fémjelzett fejlesztéspolitikai program, Széchenyi 2020 néven továbbra is Magyarország fejlődését és megújulását célozza meg. Az új fejlesztéspolitikai időszak kialakításakor a közös európai célkitűzést, irányelveket alapul véve határozták meg azokat a pontokat, amelyeket el kell érni ahhoz, hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon.

A korábbi hét éves periódushoz képest – melynek a legfőbb célja a leszakadt régiók felzárkóztatása volt – a most induló ciklusban az EU más célkitűzéseket vállalt, nevezetesen hogy Európa globálisan, Magyarország pedig EU-s összehasonlításban versenyképes maradjon. Az összes tagállamnak a 11 tematikus célhoz kell igazítania saját fejlesztési terveit, biztosítva a dokumentum számszerűsített céljainak elérését amelyek:

- 1) A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
- 2) Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.
- 3) A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.
- 4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.
- 5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.
- 6) A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.
- 7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.
- 8) A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.
- 9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.
- 10) Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.
- 11) Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.

A koncepció és az ITS a Széchenyi 2020 tematikus célkitűzéseire igazodva határozza meg lokálisan a hosszú- illetve középtávú célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat.

Széchenyi 2020 Tematikus célok	Stratégiai célok
A kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.	S6
Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés, a technológiák használatának minőségének javítása.	S4
A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági, a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének javítása.	–
Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban.	S10, S13, S14
Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és –kezelés előmozdítása.	S14
A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása.	S13
A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban.	S11
A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése.	S1
A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem.	S5, S15
Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás.	S1
Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás.	S4

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Koncepció a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze Kőbánya Integrált városfejlesztési stratégiájának stratégiai céljaival, amit az alábbi táblázatban SC néven rövidítettünk. A célok megnevezését az 1.1 fejezetben szereplő célrendszeri ábra tartalmazza.

A Koncepció megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak a X. kerület ITS specifikus céljai a makro-kapcsolati súlypontosság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A Koncepció az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

OFTK Prioritásai	Stratégiai célok
Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	S6
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	S1
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság illetve az energiafüggetlenség felé	S10, S14
Népesedési és közösségi fordulat	S3, S5
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	S7

OFTK Specifikus Céljai	Stratégiai célok
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	S6
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság	S3
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	S1
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	S5
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	S4

Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	S13
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	S12, S10
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	S7, S15
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	S11

A Konceptió megfogalmaz területepolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, Duna-térség fenntartható fejlesztése, melyekkel összhangban vannak a X. kerület ITS specifikus céljai a makro-kapcsolati súlypontosság kihasználásával, a területfelhasználási hierarchia fejlesztésével.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Pest megye az ország egyik legnépesebb és legnagyobb gazdasági teljesítményű megyéje. A Konceptió az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Pest megyére vonatkozóan:

- *gazdaság dinamizálása, befektetés-ösztönzés, innováció és versenyképesség javítása, KKV szektor támogatása*
- *társadalmi megújulás, közösség és bizalom erősítése, családi értékek előtérbe helyezése, a lakosság egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, területi és társadalmi kohézió, esélyegyenlőség javítása*
- *térszerkezet fejlesztése, metropolisz térség, belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzókörzeteik tekintetében, vonzó, kiemelkedő környezeti feltételek és életminőséget biztosító tér kialakítása.*

Összességében megállapítható, hogy a X. kerület ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiája 2014-2020

A régiók intelligens szakosodás alapú regionális innovációs stratégiája (a továbbiakban: RIS3 stratégia) szerinti ex ante feltétel kikötésével az EU tagállamainak és régióinak eszközeik és képességeik alapján meg kell határozniuk azokat a tudásspecializációkat, amelyek a leginkább illenek innovációs potenciáljukhoz. Ehhez egy „vállalkozói tényfeltárás” jellegű folyamatot kell megvalósítani, azaz be kell vonni az innovációban érintett feleket és a vállalkozásokat is. Az intelligens szakosodás így nem csupán egy felülről vezényelt (top-down) stratégiát jelent, hanem vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek együttműködését a tagállam vagy régió legígéretesebb specializációs területeinek, illetve az innovációt esetleg hátráltató gyenge tényezőknek a feltárását is.

A RIS3 stratégia a 2014-2020 közötti európai uniós költségvetési időszak tervezési időszakához igazodva készült, időtávja megegyezik az EU 2020 stratégiának, az EU 2014-2020 közötti kohéziós politikájának, valamint a hazai Befektetés a jövőbe, Nemzeti Kutatás-fejlesztési Stratégia 2020 időtávjával.

A X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban a gazdasági struktúra eltolódása a magas hozzáadott értékkel bíró szolgáltatási és K+F+I tevékenységek irányába tematikus célkitűzésein keresztül illeszkedik a Közép-Magyarország intelligens innovációs szakosodási stratégiájában foglalt prioritásokhoz:

Ezen felül az összes tervezett gazdaságösztönző beavatkozás gyakorlati megvalósítása során hangsúlyt kapnak az együttműködést mutató, innovatív és zöld megoldások.

Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Területrendezési Terv

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény célja, hogy meghatározza az ország egyes térségeinek területhasználati feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. Felsorolja a nemzetközi és országos szintű közlekedési hálózatokat, melyek a főváros és kerületeinek területét is érintik.

Az ITS specifikus céljai és beavatkozásai figyelembe veszik ezen országos jelentőségű területeket és fejlesztésükre kiemelt figyelmet fordít.

Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Magyar Növekedési Terv

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

A hazánkkal szembeni befektetői bizalom erősítése és a gazdasági környezet kiszámíthatóságának érdekében elkészült a Magyar Növekedési Terv a Nemzetgazdasági Minisztérium megbízásából 2011-ben. A Terv célja a hazai gazdaság nettó exportjának maximalizálása, emellett a külföldi közvetlen tőkebefektetések ösztönzése.

A X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája első sorban a gazdaságfejlesztéssel foglalkozó ágazati célon és stratégiai célkitűzéseken illeszkedik a Magyar Növekedési Tervben foglalt célkitűzésekhez:

Magyar Növekedési Terv Célrendszere	ITS Stratégiai célok
Hozzáadott érték növekedés	S6
Foglalkoztatás bővítés	S1
Import kiváltás	nem releváns
Határon átnyúló gazdasági kapcsolatok kiépítése	nem releváns
Fenntartható	S17, S11

Jelen ITS célrendszere, stratégiai alapfelvetései összhangban vannak a Növekedési Terv céljaival.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

Az Országgyűlés 2013. március 25-i ülésnapján elfogadta a 2012-2024 közötti időszakra szóló Keretstratégiát. A Stratégia célja, hogy hozzájáruljon a nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról.

„A fenntartható fejlődés az ember boldog és értelmes életvitelének előmozdítását és a közjó kiteljesedését célozza úgy, hogy az emberi tevékenységek a Föld környezeti eltartó-képessége szabta határokon belül maradnak, és a gyarapítható, fejleszthető emberi, társadalmi és gazdasági erőforrások terén gondoskodunk ezek megfelelő mennyiségi és minőségi állapotának fenntartásáról, bővítéséről, illetve javításáról.”

A Keretstratégia szerint biztosítani kell az emberi, társadalmi, természeti és gazdasági erőforrások fejlesztéseit. Ennek eszköze az egyéni, családi, vállalkozói, civil és kormányzati felelősség egyensúlyban tartása.

NFFK stratégia céljainak rendszere	ITS Stratégiai célok
Emberi erőforrások: demográfia, egészség, tudás, társadalmi kohézió	S1, S2, S3, S5
Társadalmi erőforrások: bizalom infrastruktúrájának erősítése, a munka társadalmi körülményei, családi értékek erősítése, múlt örökségének ápolása, kulturális fejlesztések	S8, S9
Természeti erőforrások: biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások, környezeti terhelések csökkentése, nem megújuló természeti erőforrások	S12, S15, S14, S10
Gazdasági erőforrások: a vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése, költségvetési politika, életpálya-finanszírozás	S6

Jelen ITS stratégiai céljai és az NFFK stratégiai céljainak rendszere közötti összhang biztosított.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

A Program a stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Kormányrendelet előírásai szerint szakpolitikai stratégia, az átfogó környezetügyi szakpolitikai területre vonatkozó jövőkép elérésének stratégiai tervdokumentuma. A környezetvédelmi törvénnyel összhangban az emberi egészség védelmét, a természeti erőforrások és értékek megőrzését, fenntartását tartja fontosnak és a környezettel, annak védelmével, veszélyeztető tényezőkkel foglalkozik. A Program 2014-2019 közötti időszakra szól, kitekintve 2020-ra.

Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai	ITS Stratégiai célok
Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása	S12
Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata	S12
Az erőforrás-takarékosság és a – hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése	S10, S14

A Nemzeti Környezetvédelmi Program céljai teljes mértékben megjelennek a X. kerületi ITS specifikus céljai között.

Nemzeti Energiastratégia

A globális környezeti hatások következtében az energia területén szemléletváltásra van szükség az energiaellátás hosszú távú biztosítása érdekében. A célok elérése érdekében öt fontos törekvést fogalmazott meg a Stratégia: az energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása, a megújuló energiák részarányának növelése, a közép-európai vezetékhálózat integrálása és az ehhez szükséges határkeresztező kapacitások kiépítése, az atomenergia jelenlegi kapacitásainak megőrzése, valamint a hazai szén- és lignitvagyon környezetbarát módon való felhasználása a villamosenergia-termelésben.

Nemzeti Energiastratégia céljai	ITS Stratégiai célok
Energiaellátás biztosítása, energiahatékonyság	S10, S14
Versenyképesség növelése	S10
Fenntarthatóság	S13

Az energiahatékonyság, a versenyképesség és fenntarthatóság megjelennek a X. kerületi ITS specifikus céljai között, tehát az illeszkedés teljes mértékben teljesül a Nemzeti Energiastratégia dokumentummal.

Nemzeti Közlekedési Stratégia

A Nemzeti Közlekedési Stratégia a magyar közlekedés hosszú távú nemzeti fejlesztési terve. Meghatározza a stratégiai irányt 2030-ig, távlati kitekintéssel 2050-ig, egy első ütemmel 2020-ig.

Nemzeti Közlekedési Stratégia céljai	ITS Stratégiai célok
Környezetre gyakorolt hatások javulása	S13
Egészség- és vagyonbiztonság javulása	S3
Gazdasági növekedés elősegítése	S6
Foglalkoztatás javulása	S1
Lakosság jólétének javulása	S5

Területi egyenlőtlenségek mérséklése		S15
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása		S5
Nemzetközi kapcsolatok erősítése		–
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	Hasznosabb közlekedési módok erősítése	S11
	Hasznosabb személy- és áruszállítás erősítése	S11
Szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	Szállítási szolgáltatások nyújtásának javítása	S11
	Közlekedés fizikai rendszerelemeinek javítása	S11

A Nemzeti Közlekedésfejlesztési Stratégia és Kőbánya kerület 2014-2020 időszakra szóló jelen ITS, azon belül is az 1.4. Közlekedésfejlesztés és 2.2. Makro-kapcsolati súlypontosság kihasználása, rátelepülő gazdasági és logisztikai tevékenységekkel specifikus részcélokhoz kapcsolódó fejlesztések közötti összhang biztosított.

Budapesti Agglomeráció Területfejlesztési Konceptiója és Stratégiai Programja

A Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács 2007-ben fogadta el az agglomerációt egységes metropolisz-térségként kezelő Területfejlesztési Konceptiót és Stratégiai Programot. A dokumentum célja, hogy a kiváló adottságokkal rendelkező térség megfelelően aknázza ki képességeit, és közép-európai vetélytársaival szemben is tudja erősíteni pozícióit. Az agglomeráció fejlődése alapvető befolyással bír az ország egészének helyzetére, így fejlesztése kiemelt jelentőségű, súlyponti kérdés.

A legnagyobb probléma a koordinálatlan fejlődés úgy a közlekedési hálózat, mint a településrendszer funkcionális térszerkezete, illetve az ökológiai értékek megőrzése tekintetében. Ezeknek a folyamatoknak az összehangolása a dokumentum fontos célja. A fejlesztések koordináltságának biztosítására megfelelő eszközökkel felruházott intézmények létrehozását sürgeti, ebben a folyamatban magának a Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanácsnak is kulcsszerepet szánt.

A fejlesztések átfogó céljaként a versenyképesség javítását határozza meg, illetve 3 stratégiai célt nevesít:

1. életminőség javítása (a várostérség koordinált, vonzó és harmonikus kiépítése)
2. „kapu” szerep (a tőke, információ, áru és munkaerő cserefolyamatainak irányításáért felelős intézmények, kapcsolatok, infrastruktúrák fejlesztése)
3. „híd” szerep (a térségből a nagyrégió felé vezető kapcsolatok kiépítése és fejlesztése)

A stratégiai, általános szempontokra építve kerültek meghatározásra a középtávú fejlesztési célok, amelyeket 3 fő prioritás mentén kíván megvalósítani:

1. Prioritás: A térszerkezet kiegyensúlyozása, élhető és hatékony várostérség feltételeinek megteremtése
2. Prioritás: Társadalmi innováció, térségi kohézió erősítése, a társadalmi tőke növelése
3. Prioritás: Gazdaságfejlesztés, piac- és hálózatépítés.

A dokumentum a prioritásokon belül további 9 konkrét programot is meghatároz. Az alábbiakban Kőbánya Integrált Településfejlesztési Stratégiájának a prioritásokhoz és a hozzájuk tartozó programokhoz való illeszkedését vizsgáljuk meg.

Prioritások	Programok	ITS Stratégiai célok
1. prioritás	1. Urbanizált centrumok, társközpontok rendszerének kialakítása és fejlesztése	S15
	2. Fenntartható fejlődés térbeli struktúráinak meghatározása és irányított koordinált fejlesztése	S7, S8, S12
	3. Közlekedési rendszerek és hozzáférés fejlesztése	S11
	4. A környezeti állapot, környezetminőség védelme és fejlesztése	S12, S13, S15
2. prioritás	5. Keresletre reagáló és felkészülő foglalkoztatási és képzési rendszer feltételeinek megteremtése	S1

	6. Szociális és egészségügyi ellátórendszerek területi összehangolása, hozzáférhetőség biztosítása	S3, S5
3. prioritás	7. Turizmusfejlesztés	S2, S12, S15
	8. A gazdasági szektor innovációjának támogatása	S6
	9. Térségmarketing, információszolgáltatás	S2

A Budapesti Agglomeráció Területfejlesztési Konceptiója és Stratégiai Programja céljai teljes mértékben megjelennek jelen ITS specifikus céljai között.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió

Budapest Főváros Önkormányzatának megbízására 2013 februárjában készült el a főváros hosszú távú fejlesztési céljait meghatározó tervdokumentum, amely a 2030-ig terjedő időszakra vonatkozik.

A főváros kiemelt szerepét emeli ki az országon belül, illetve stratégiai helyzetét a geopolitikai térben. A Budapestre váró legfontosabb kihívásokat 4 pontban foglalja össze és az ezekre adandó válaszokat is meghatározza.

1. Új térségi kihívások: a legfontosabb Budapest versenyképességének és szerepkörének erősítése az európai térben
2. Új környezeti kihívások: a klímaváltozás negatív hatással bír a munkaképes lakosság teljesítőképességére, ezért negatív gazdasági vonzattal bír, illetve az életminőség romlását okozza
3. Új gazdasági kihívások: a fejlesztési forráskészlet égető hiánya tartósan veszélyezteti a főváros gazdaságának épségét
4. Új társadalmi kihívások: az alacsony foglalkoztatottság a város működésére nézve is problémákat vet fel

A Konceptió szemléleti alapvetése, hogy a főváros népességmegtartó erejét növelje, ugyanis a népességszám csökkenése a prosperitás ellen dolgozik. Ennek 3 fontos eleme határozható meg. Az első az élıhetőség, amelynek környezeti, gazdasági, illetve társadalmi szempontjai vannak. A második szempont a fenntarthatóság, amelynek legfontosabb eleme a hatékonyabb erőforrás-felhasználás szorgalmazása a pazarlással szemben. A harmadik szempont az esélyegyenlıség, amely a város és környezetének használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségekhez és a humán szolgáltatásokhoz való hozzáférést kívánja elérni, szociális helyzettől függetlenül.

A Konceptió a fenti kihívásokra reagálva, a szemléleti alapvetések mentén 4 átfogó célt határoz meg, ezen túl 17 célt. Az alábbiakban ezeket vetjük össze az ITS célrendszerével.

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió átfogó céljai	ITS Stratégiai célok
Budapest az európai városhálózat erős tagja	S6, S7, S15
Érték- és tudásalapú, fenntartható gazdaság	S1, S6, S7, S10, S8
Harmonikus, sokszínű városi környezet	S3, S9, S12, S13, S12, S15
Javuló életminőség, harmonikus együttélés	S5, S15

Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió céljai	ITS Stratégiai célok
1. Kezdeményező városfejlesztés.	S4
2. Partnerség – a jövő közös tervezése a térségben és országosan	S11
3. Egységes Budapest	–
4. Budapest nemzetközi és európai szerepkörének erősítése	–
5. Egészséges környezeti feltételek megteremtése	S3, S12
6. Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás	S10, S14

7. Egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése	S9, S15
8. A Dunával együtt élő város	–
9. Hatékony és kiegyensúlyozott városszerkezet – kompakt város	S15, S12
10. A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei	S7, S8, S9
11. Intelligens mobilitás	S11
12. Tudás-, készség- és zöldalapú gazdaságfejlesztés	S1, S6, S10
13. Önfenntartó városgazdálkodási rendszer	S8, S14
14. A kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése	S2, S9
15. Humán szolgáltatások optimalizálása	S4, S5
16. Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése	S5, S12
17. Befogadó, támogató és aktív társadalom	S1, S5, S15

A Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció stratégiai céljait, illetve céljait is képviseli, tartalmazza Kőbánya kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiája.

Budapest Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk jelen a Kőbányai ITS illeszkedését Budapest Integrált városfejlesztési stratégiájának célrendszeréhez.

Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia céljai	ITS Stratégiai célok
1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés	H1
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet	S6
3. Intelligens városműködés	S6
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet	S12
5. Nyitott, szolidáris és aktív budapestiek	-
6. Dunával együttélő város	-

4.1.2. A stratégia és a város ágazati dokumentumai közötti összefüggések bemutatása

Budapest Főváros X. kerület Kőbánya Önkormányzatának jelenleg hatályban levő koncepciói, stratégiai, programjai:

- *Kőbánya Budapest X. Kerület Városfejlesztési Koncepciója,*
- *Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat Környezetvédelmi Programja 2015-2019 Évekre,*
- *Esélyegyenlőségi Program 2013-2018,*
- *Gazdasági Program-2011,*
- *Kőbánya Sportfejlesztési Terve és Programja 2011-2014.,*
- *Kőbánya Községi Kooperáción Nyugvó Bűnmegelőzési Koncepciója,*
- *Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat Közoktatási Fejlesztési Terv 2010-2016.,*
- *Budapest Főváros X. Kerület Kőbányai Önkormányzat Intézkedési Terve 2010-2016.*

Alábbi fejezetekben az ágazati stratégiák és koncepciók kerülnek az illeszkedésvizsgálat elemzésébe.

4.1.2. 1. A város társadalmi és szociális ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Esélyegyenlőségi Program 2013-2018

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebeetv), a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, a X. kerület Kőbányai Önkormányzat a Kőbányai Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat törekszik az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség követelményeinek érvényesítésére, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére, a jogvédelem biztosítására a hátrányos megkülönböztetésben szenvedő, emberi méltóságában sértett személyek esetében.

A HEP célja, hogy Kőbánya minden lakója részére elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet minden területén.

A kerületi esélyegyenlőségi programban helyi szinten összefoglalásra került az esélyegyenlőség célcsoportjai, jelenlegi helyzetük, a velük kapcsolatos célok és feladatok, valamint meghatározásra kerültek a HEP megvalósításhoz szükséges felelősök.

Az ITS az S1 és S5 stratégiai célok mentén illeszkedik a Programhoz.

Idősügyi Stratégia

A Kőbányai Önkormányzat feladatának tekinti, hogy segítse az időskorúakat társadalmi státuszuk megtartásában, a társadalmi helyzetükből fakadó hátrányaik csökkentésében. A cél az, hogy az időskorúak minőségileg magas szintű, alanyi jogon járó, egyéni szükségleteket figyelembe vevő ellátást kapjanak, s a társadalom aktív, egyenrangú tagjai maradhassanak.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Idősügyi Stratégiájának vezérfonalát az Idősügyi Nemzeti Stratégia, a kerület polgárainak szükségleteire alapozott szociális gondoskodás teljesítése, valamint a kerület sajátosságainak a figyelembevételére adja.

Az idősügyi stratégia alapján az Önkormányzat céljai és feladatai:

- hatékony, aktív, méltó időspolitika megvalósítása;
- személyre szóló szolgáltatások és - védelmi rendszerek (hozzáférhetőség és megbízhatóság), időskori jövedelembiztonság;
- az időskorúak és időszedők szükségleteinek és véleményének figyelembevételére;
- folyamatos párbeszéd és együttműködés;
- aktív idősor, társadalmi tagság biztosítása;
- társadalmi szemléletformálás, időskorúak erőforrásként történő elismertetése;
- az idősekről alkotott pozitív kép erősítése;
- méltóság, biztonság, önmegvalósítás;
- az esélyegyenlőség megteremtése.

Az ITS az S2 és S5 stratégiai célok mentén illeszkedik a Programhoz.

Kőbánya Sportfejlesztési Terve és Programja 2011-2014.

A koncepció összefoglalja, hogy milyen lépésekre van szükség az elkövetkező években ahhoz, hogy a kőbányai lakosok, ifjak és idősebbek többet mozogjanak, egészségesebben éljenek, mindez a sportágak, résztvevők számának alakulásával és létesítmények helyzetének elemzésével történik.

A legfontosabb cél a fiatalabb korosztályokat a sport szeretetére és az egészséges életmódra szoktatni, de nagyon lényeges, hogy korszerű létesítményekkel és programokkal nyerjük meg a felnőtt és nyugdíjas lakosság nagyobb részét a sport javára. A Sportfejlesztési Tervben és Programban továbbá kiemelt szerepe van az egészséges életmódra történő nevelésnek is.

Az ITS az S3 stratégiai cél mentén illeszkedik a Programhoz.

Kőbánya közösségi kooperáción nyugvó bűnmegelőzési koncepciója

A koncepció részletesen bemutatja a bűnözés társadalmi és gazdasági, környezeti hátterét és befolyásoló tényezőit, a X: kerület fertőzöttségi adatait, valamint részletesen elemzi a vonatkozó bűncselekményekkel kapcsolatos adatokat is. A dokumentum emellett számos ajánlást, javaslatot fogalmaz meg az itt élők számára a bűncselekményekben való áldozattá válás elkerülése céljából. A Kerület vezetésének a dokumentum elkészítésével kapcsolatban a következő célok fogalmazódtak meg:

- a közterületek rendjének növelése
- a gyermek- és fiatalkorú bűnözés időbeni felismerése és helyes reagálása
- a kerület polgárai objektív biztonságérzetének megteremtésével párhuzamosan a közösségi felelősségvállalás és cselekvés megteremtése
- olyan ajánlások, technikák kidolgozása és bevezetése, amely mindezeket eredményességgel segíti
- biztonsági szerződések kötése, amely nyílt és őszinte felelősségvállaláson és teljesítményen alapul

Az ITS az S2 és S7 stratégiai célok mentén illeszkedik a koncepcióhoz.

4.1.2.2. A város gazdasági szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Gazdasági Program 2011

A gazdasági program rögzíti a Kőbányai Önkormányzat gazdálkodásának rövid távú (2012. december 31-ig), középtávú (2013-2015) és hosszú távú (2016-2020) céljait és feladatait, időtávtól függő részletességgel. A dokumentum célként fogalmazza meg a takarékos működést, melyet a Kerület saját szervezetén kezdett meg. Továbbá a program alapján kiemelt figyelmet kell fordítani az Önkormányzatnak a közbiztonság javítására, a zöld területek és a különböző kerületi övezetek újjáalakítására, a hatékony vagyongazdálkodásra, kiemelt projektekkel kapcsolatos döntések és folyamatok felgyorsítására, a befektetés-ösztönzés keretén belül az új Kőbánya-brand megteremtésére és a munkahelyek, valamint a helyi munkavállalók összekapcsolására.

Az ITS az S8 és S9 stratégiai célok mentén illeszkedik a koncepcióhoz.

4.1.2.3. A város épített és természeti környezetére vonatkozó szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Környezetvédelmi Programja a 2015-2019 évekre

A kerületi lakosok életminőségének és jólétének javítása hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a fejlődés a környezetvédelem szempontjainak figyelembevételével valósul meg. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 46. § (1) bekezdés e) pontja szerint a környezet védelme érdekében a települési önkormányzat

(Budapesten a kerületi önkormányzat is) illetékességi területén elemzi, értékeli a környezet állapotát.

Kőbánya környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét a 2003. év óta készülő Kerületi Környezetvédelmi Programok jelentik.

A Kvt.-ben foglaltak alapján a Környezetvédelmi Program az emberi egészség védelme, valamint a természeti erőforrások és értékek megőrzése és fenntartható használata érdekében a környezettel, annak védelmével, illetve a környezetet veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatos átfogó környezetvédelmi terv.

A Program feladata, hogy a kerület adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza a kerület környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges eszközöket.

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) e feladatának teljesítése érdekében készítette el a dokumentumot, amelyben a 2009-2014-es évek vizsgálatával igyekezett a környezeti elemekre vonatkozó, tényeken alapuló adatok összegyűjtésével, hosszabb távon nyomon követhető tendenciák felvázolásával megállapításokat tenni, valamint a 2015-2019-es évekre vonatkozó programpontokat kidolgozni.

A programalkotás figyelembe vette a tervezett IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2015- 2019) című dokumentumban megfogalmazott, a kerület szempontjából fontos célkitűzéseket és intézkedéseket, továbbá a Fővárosi Környezetvédelmi Programban, a Közép-Magyarországi Régió Területi Hulladékgazdálkodási Tervében, és a Fővárosi Hulladékgazdálkodási Programban foglaltakat.

A koncepció és az ITS átfogó szemlélete mellett a program több célkitűzésének megvalósítására tartalmaz konkrét beavatkozásokat: Á3, S11, S12, S15, S17

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósításának kockázatait három nagy csoportba soroltuk: előkészítéshez, végrehajtáshoz, valamint fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.

Előkészítési, tervezési, kockázatok

Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása

Az építési beruházások megvalósításához építési engedély megszerzésére van szükség, amelynek beszerzése jelentős időráfordítást igényel. Az engedélyeztetés elhúzódása jelentősen késleltetheti a nagyobb beruházásokat. Az önkormányzat számos projekt esetében megkezdte a beruházás előkészítését, így a tervdokumentációk összeállítását. Elkészült azon projektelemek listája, amelyek engedélykötelesek. Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül, amelynek alapján a beruházás terv szerinti ütemezése biztosítottnak tekinthető.

Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása

A közbeszerzési eljárások jelentős mértékű elhúzódása különösen az építési beruházásokat érintheti érzékenyen. Az elhúzódó procedúra következtében felborulhat az előre eltervezett ütemezés, a kivitelezés ezáltal átcsúszhat téli időszakokra. A téli munkakezdés műszaki szempontból nagyon kedvezőtlen lehet, a vállalkozói szerződésben rögzített szerződéses árhoz képest jelentős többletköltségeket okozhat (pl. fűtési többletköltség), illetve jelentősen megnövelheti a kivitelezés időtartamát.

A kockázat nagyban csökkenthető azzal, hogy az önkormányzat közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti meghiúsulási valamint késedelmi kötbért. Szintén kockázat csökkentő tényező az ún. „feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása”. A közösségi támogatással megvalósuló beszerzések esetében, ugyanis a törvényi szabályozás lehetővé teszi a feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatását. Ennek lényege, hogy az ajánlatkérő az ajánlati felhívás közzététele időpontjában még nem rendelkezik az eljárás megindításához szükséges anyagi fedezettel, de támogatásra irányuló pályázatot nyújtott be, vagy fog benyújtani.

Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége

A szűkösen rendelkezésre álló uniós pályázati források, rákényszerítik az Önkormányzatokat a minél hatékonyabb pályázásra (a nyerési esélyek maximalizálására). A minőségi pályázatok elkészítése érdekében az Önkormányzat szükség esetén akár külső szakértőt von be a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére. Ezen kívül a folyamatos kapcsolattartás biztosított az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdekkellentétei

Mindegyik akcióterület esetében cél, hogy megvalósuló beruházások minél szélesebb társadalmi rétegek számára eredményezzenek életminőség-javulást. Ennek ellenére is a különböző célcsoportok között érdekkellentétek keletkezhetnek. Megfelelő tájékoztatással, konzultációs lehetőséggel (lakossági fórumok, civil fórumok, vállalkozási fórum stb.) biztosítani lehet, hogy az esetlegesen adódó problémák, érdekkellentétek már a beruházások megkezdése felszínre kerüljenek. Kőbánya Önkormányzata az Integrált településfejlesztési Stratégia készítése során, partnerségi tervében foglaltaknak megfelelően folyamatosan biztosította ezeket a lehetőségeket: a véleménynyilvánításba bevonta a város civil és vállalkozói rétegeit, valamint az egész lakosság számára lehetővé tette, hogy beleszólhassanak a városfejlesztési elképzeléseibe.

Az Önkormányzat a továbbiakban (stratégia végrehajtásának időszaka) is elkötelezett a széles körű partnerség iránt. Az elkészülő tervek és látványtervek minden kőbányai lakos számára hozzáférhetőek lesznek.

Végrehajtáshoz kapcsolódó kockázatok

Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő

A tervezéshez hasonlóan a beruházás során is előfordulhatnak olyan nem várt nehézségek, melyek megnövelik a projektek megvalósítási idejét, illetve költségvetését. A kockázat bekövetkezte alapos tervezéssel jelentősen csökkenthető. Ennek érdekében az Önkormányzat számos projekt esetében már korábban megkezdte a tervdokumentációk kidolgozását. Ugyanakkor mind a költségvetés, mind az ütemezés tervezésénél a legrosszabb verzióval számol, melynek köszönhetően a jelentősebb csúszások elkerülhetők. A kockázat jelentősen csökkenthető a megfelelő kivitelezők kiválasztásával, garanciák beépítésével, kötbérezéssel.

Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt

Az infrastrukturális beavatkozások mindegyike átmenetileg kellemetlenségeket (zaj- és légszennyezettség növekedése, közlekedési fennakadások stb.) okozhat a beruházások közvetlen környezetében lakóknak. Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás segítségével biztosítható, hogy az átmeneti fennakadásokat a helyi lakosok türelemmel viseljék.

Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik

Előfordulhat, hogy az igényelt támogatási részlet nem érkezik meg időben az Önkormányzat számlájára. A probléma kiküszöbölésének három fontos biztosítéka van:

- Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése, településfejlesztésben jártas, jól felkészült szakértői állománnyal;
- A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése;
- Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel.

Fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok

Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek

Az új beruházások által létrehozandó kapacitások sok esetben együtt járnak megnövekedett üzemeltetési, fenntartási költségekkel. Az Önkormányzat már a projekttervezési időszakban hangsúlyt fektet a fenntartáshoz kapcsolódó költségek meghatározására, és szakértői becslésekre támaszkodik. Ezen intézkedések sem lehetnek azonban elegendőek, hogy minden kockázatot kizárjunk. Új jogszabályi kötelezettségek valamint a gazdaság stagnálása vagy esetleges recessziója elindíthat olyan folyamatokat, amelyek megnövelhetik az üzemeltetési költségeket.

Az indikátorok teljesítése nem lehetséges

A 2014-2020-as VEKOP-hoz kapcsolódó indikátorok jelentős része csak súlyos erőfeszítések árán teljesíthető. Az indikátorértékek meghatározásában jelentős szerepe volt az Európai Unió Bizottságának. Várható, hogy az OP indikátorok teljesítése érdekében, már a kedvezményezettekkel szemben is nehezen teljesíthető feltételeket fog támasztani az irányító hatóság. Probléma kezelése:

- az Önkormányzat számára teljesíthetetlen indikátorok vállalását még a forrásokhoz való hozzájutás lehetősége sem legitimálja. A forrásvesztés / forrás visszafizetés elkerülése érdekében kizárólag olyan pályázati forrásokból megvalósuló projektek végrehajtásában vesz részt, ahol az indikátorok reálisak és teljesíthetőek;
- minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása;
- rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.

A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik

Vandalizmus, rongálás következtében előfordulhat, hogy a frissen felújított közterek gyors ütemben romlásnak indulnak. A probléma kiküszöbölése érdekében az önkormányzat a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködésre törekszik. Ezen kívül Kőbánya bizonyos közterein már most térfigyelő kamerák vannak elhelyezve. A térfigyelő kamerahálózat bővítése várható további veszélyeztetett köztereken a jövőben is.

Kihasználatlan kapacitások

A létrehozandó kapacitások (közterületek, parkok, közösségi terek, szolgáltatóházak stb.) esetében kiemelt cél, hogy használatba vegyék azokat, élettel teljenek meg. Minden új beruházás során fennáll a veszélye annak, hogy nem sikerül aktivizálni a helyi lakosságot, civil és kulturális valamint gazdasági szereplőket a létrehozott kapacitások valamint új szolgáltatások igénybevételére. A probléma kezelésére az Önkormányzat az alábbi megelőző lépéseket teszi:

- Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során;
- A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe;
- A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

Kockázatok	Bekövetkezés valószínűsége	Hatás mértéke	Kockázat kezelési stratégia
Előkészítés, tervezés			
Engedélyeztetések, szabályozási terv-módosítás folyamatának csúszása			Valamennyi projekthez engedélyezési és megvalósítási ütemterv készül
Közbeszerzési eljárások sikertelensége, elhúzódása			<ul style="list-style-type: none"> Az Önkormányzat a közbeszerzési eljárásainak bírálati szempontjai közé beépíti a meghírusulási valamint feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatása
Európai uniós forrásokhoz való hozzájutás sikertelensége			Szükség esetén külső szakértő bevonása a pályázat és a kapcsolódó dokumentumok elkészítésére
Lakossági elégedetlenség a tervezett beruházásokkal szemben, különböző célcsoportok érdeklentéi			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Végrehajtás			
Kivitelezések időbeli csúszása, ütemezés elhúzódik, a projekt költségvetése megnő			<ul style="list-style-type: none"> alapos tervezés, a megfelelő kivitelezők kiválasztása, garanciák beépítése, kötbérezés
Lakossági elégedetlenség a kivitelezési munkálatok okozta kellemetlenségek miatt			Megfelelő kommunikáció és folyamatos tájékoztatás
Kifizetéshez kapcsolódó problémák: az igényelt támogatási részletek átutalása időben csúszik			<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő projektmenedzsment struktúra kiépítése; A projekt-előrehaladási jelentések, kifizetési kérelmek szakszerű elkészítése; Folyamatos együttműködés az irányító hatósággal és közreműködő szervezettel
Fenntartás			
Alultervezett fenntartási, üzemeltetési költségek			üzemeltetési költségek előtt szakértői becslése már a projekttervezés időszakában
Az indikátorok teljesítése nem lehetséges			<ul style="list-style-type: none"> Csak olyan pályázatokban való részvétel, amelyek esetében a kiíró teljesíthető indikátorokat vár el; minden projekt esetében teljesíthető indikátorok meghatározása; rendszeres visszacsatolások a monitoring adatok alapján.
A megújított közterek állapota a gyakori rongálások miatt gyors ütemben romlik			a rendvédelmi szervekkel és bűnmegelőzési civil szervezetekkel folyamatos hatékony együttműködés; térfigyelő kamerahálózat bővítése
Kihasználatlan kapacitások			<ul style="list-style-type: none"> Megfelelő kommunikáció a projekt teljes életciklusa során; A helyi lakosság aktivizálása és bevonása a projekt előkészítésébe; A célcsoport igényeinek és elvárásainak pontos felmérése.

Jelmagyarázat:

Kicsi	
Közepes	
Nagy	

17. táblázat: Kockázatok értékelése és kezelése a stratégia megvalósítása során

A fent bemutatott kockázatok projektenként eltérhetnek, valamint azok kezelési módjában is lehet eltérés.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak. Az alábbiakban a lehetséges tevékenységeket promóció, szabályozó, gazdasági partnerség, társadalmi partnerség és hatékonyságnövelés csoportosításban mutatjuk be.

Városmarketing

A város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja. A településfejlesztési koncepcióban és az ITS-ben is célként került megfogalmazásra, hogy a városnak jelentős marketing tevékenységet és PR akciókat kell indítania az új gazdasági irányok, a turisztikai vonzerők, kínálat célzott megismertetésére.

Szabályozó tevékenységek, eszközök

A megalapozó vizsgálatban bemutatásra kerül az önkormányzat gazdálkodása, ezen belül döntési jogkörénél fogva kialakítja:

- az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét és intézményrendszerét;
- gazdaságfejlesztési tevékenységét;
- foglalkoztatáspolitikát;
- lakás- és helyiséggazdálkodást;
- intézményfenntartást;
- energiagazdálkodást.

A helyzetelemzésben leírt tevékenységek, mechanizmusokat az önkormányzat gazdaságfejlesztési kulcsprojektjéhez kapcsolódó koordinációs és marketing tevékenysége egészíti ki, amely a következő évek nem beruházási jellegű, de hangsúlyos területfejlesztési tevékenysége lesz.

Emellett, a településfejlesztési döntések megvalósítását az alábbi intézményrendszerek biztosítják, segítik:

- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- Az önkormányzat állami vagy állami vállalatok tulajdonában nem használt területek ingyenes átvétele a városfejlesztési célok megvalósítására;
- Helyi adó- illetékkedvezmények;
- Helyi vállalkozások támogatása.

Gazdasági partnerség eszközei

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a városfejlesztési akcióterületeken tervezett beruházások végrehajtása a közsféra és a magánsféra együttműködésében. A köz- és a magánsféra együttműködésének formájára nincs kötelező, meghatározott szabály. A projekt nagyságától, komplexitásától és sajátosságaitól függően különböző szintjei valósulhatnak meg:

- informális, szerződéses szabályozás nélküli („kézfogásos”);
- hosszú távú „stratégiai szövetség”, szerződés helyett szándéknyilatkozat;
- településrendezési szerződés – közfeladatok átvállalása a fejlesztésben érdekelt szereplők által a folyamat gyorsítása érdekében;
- projektársaság – a harmonizált, gördülékeny folyamat érdekében;
- közös fejlesztési társaság alapítása, az együttműködés intézményesítése, tulajdoni és gazdasági érdekek egyesítésével.

Az első kettő jogi kötöttséget, kapcsolatot nem jelent, így azokra az ITS nem tér ki.

Településfejlesztési Megállapodás / Településrendezési Szerződés

A településrendezési szerződés lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés kössen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír.

A településrendezési szerződés fogalmát 1997. évi LXXVIII. törvényt (Építési törvény vagy Étv.) módosító 2006. évi I. törvény vezette be. A jogintézmény 2006. május 1-től alkalmazható. Közvetlen előzménye az ún. hatósági szerződés volt. Ezt a hatósági eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól. szóló 2004. évi CXL. törvény vezetett be azzal a jogalkotói szándékkal, hogy megteremtse a hatósági eljárásokban az ügyfél és a hatósági alá-, és fölrendeltségi kapcsolat helyett egy mellérendeltségen alapuló, polgári jogi jogviszonyokhoz hasonló ügyvitel lehetőségét.

A településrendezési szerződés lényege, hogy az önkormányzatok szabályozási tevékenységében a magántőke olyan módon vállal részt, hogy a településrendezés közhatalmi, önkormányzati feladatait részben a beruházni, fejleszteni szándékozó befektetők végzik el az Építési törvényben foglalt feltételek szerint. Ilyen módon az egyébként az önkormányzatokat – és egyébként az önkormányzati költségvetést – terhelő településrendezési feladatok előkészítését nem az önkormányzat, hanem az egyes érdekelt résztvevők végzik el.

A hatósági szerződésektől abban különbözik a településrendezési szerződés, hogy a településrendezési szerződés nem az ügyfelek jogait és kötelezettségeit közvetlenül szabályozó, hanem a hatósági ügy megindulását megelőző helyi jogszabályi környezet megteremtésére irányul. Erre tekintettel a településrendezési szerződés feltételei tágak, a jogszabály a szerződés feltételeit, tartalmát rendkívül megengedően szabályozza.

A szerződés alapját a cél megvalósítója által készített tanulmányterv képezi. Az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a cél megvalósítójának kezdeményezésére az általa készített tanulmányterv alapján a szükséges településrendezési eljárást a szerződésben megállapított határidőn belül megindítja. A szerződésben kikötött, illetőleg vállalt kötelezettségek, és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie.

A településrendezési szerződés megkötésének lehetősége számottevő előnnyel járt mind a közsféra mind a magánsféra számára. Lehetővé válik, hogy az önkormányzatok tőke bevonásával rövidebb időn belül megalkothassák, átalakíthassák a vonatkozó szabályrendszert lehetővé teszi továbbá, hogy a várostervezéshez elengedhetetlenül szükséges és költséges szakértői vizsgálatok közpénzek igénybevétele nélkül elkészülhessenek. Másrészt viszont a településrendezési szerződés intézménye lehetőséget nyújt a beruházni kívánó fejlesztőknek, hogy kezdeményezhessék az ingatlanukra vonatkozó szabályozás megteremtését, illetve szükség esetén annak módosítását fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében.

A településrendezési szerződés jogintézményét a szabályozási tervek előkészítési feladatainak finanszírozására találta ki a jogalkotó, azonban annak keretein belül komplex városfejlesztési elképzelések is megvalósíthatóak.

Megfelelően kidolgozható a jogok és kötelezettségek rendszere beleértve a finanszírozás szabályrendszerét is.

Projektársaság

Egy cél megvalósítására, ahol szoros koordinációra és együttműködésre van szükség, javasolt projektársaságot létrehozni a beruházást megvalósító – praktikusán a településrendezési szerződést megkötő – Felek között.

A projektársaság feladata a fejlesztési programban szereplő infrastrukturális projektek megvalósításának koordinálása, lebonyolítása. Hatáskörébe tartozik az infrastrukturális fejlesztési program kommunikálása, megismertetése az érintettekkel (befektetők, lakosság, közműszolgáltatók stb.), a fejlesztési program monitoringja és rendszeres tájékoztatás a program állásáról, valamint a szükséges településrendezési szerződések előkészítése.

Projektfejlesztő társaság

A projektársaság kibővített változata ennél többet jelent, komplexebb beruházások előrehaladásának és megoldásának lehetőségét kínálja, különösen olyan területen, ahol az önkormányzat tulajdonnal és hiányos forráslehetőségekkel, a magánfejlesztő pedig tőkével (tulajdonnal és tőkével) venne részt egy fejlesztés megvalósításában.

A projektársaság aktív résztvevője a fejlesztési folyamatnak, a program koordinátora, szervezői és lebonyolítói feladatokat is ellát. Végzi az előkészítést, közreműködik a szerződések megkötésében, a kivitelezők közbeszerzés útján történő kiválasztásában, valamint ellenőrzi és elszámoltatja a kivitelezőket, szállítókat. A társaság a terület tulajdonosainak tulajdonközössége, így a közösségi érdekkörbe tartozó infrastrukturális projektek mellett a kapcsolódó üzleti funkciók, azok kutatásfejlesztési irányba való elmozdulása is.

A projektfejlesztő társaság társasági szerződéssel hozható létre, a szerződésben ki kell térni különösen:

- a tulajdonostársak tulajdoni részarányára a pénzben vagy apportként bevitt ingatlanok piaci és jövőbeli piaci értékeinek arányában, számolva a fejlesztés és működés feltételét képező infrastruktúrafejlesztési elemek megvalósításának ill. ezekhez való hozzájárulásának értékével;
- a településrendezési tervek, a telekviszonyok rendezésére vagy megváltoztatására irányuló tervek megvalósításának feltételeire;
- a fejlesztést követő tulajdonjogi rendezés (közlekedésüzemi területek, közutak és közterületek, közintézményi területek, magántulajdonú területek, közművek) részleteire.

A projektfejlesztő társaság társasági szerződésében valamint a társasági szerződésben meghatározott jogokat és kötelezettségeket meghaladó többletvállalásokat tartalmazó kiegészítő megállapodásban valamennyi szükséges kérdés rendezhető.

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A településfejlesztési feladatok a Főépítési Osztályhoz tartoznak, az érintett más szervezeti egységek bevonásával. A településfejlesztési feladatokban a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításig közvetve vagy közvetlenül a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége érintett. A feladatok azonban a megvalósítással nem érnek véget, a fenntartás során is a hivatal különböző szerveinek együttműködése szükséges. A Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek településfejlesztéshez kapcsolódó feladatai:

A Kőbányai Vagyonkezelő Zrt-n belül létrehozott városfejlesztési iroda egyes pályázati projektek lebonyolításáért felelős.

Településfejlesztési feladatok a döntéshozatal során: A legfontosabb településfejlesztési kérdésekben a képviselőtestület hoz döntést. A testületi ülést megelőzően a bizottságokban történik a döntés-előkészítés. A településfejlesztési kérdésekben leginkább releváns Bizottságok: Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet Kőbánya Képviselő-testülete jelenti. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése;
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntéselőkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal végzi, melyet a kerület jegyzője vezet. Fontosabb feladatok:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be;
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése;
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete;
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció előkészítése.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia humánerőforrás elemzése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia végrehajtásának fő felelőse a Hivatalon belül a Főépítési Osztály. A végrehajtásban az adott feladat típusától és a szakterületi kompetenciáktól függően részt vesz a polgármesteri hivatal szinte valamennyi szervezeti egysége. Az ITS végrehajtása csak nevében jelenti konkrét projektek végrehajtását, ennél sokkal tágabb feladatkört jelent: a stratégiaalkotástól kezdve a beruházások előkészítésén keresztül a projektek fizikai megvalósításán át magában foglalja még a létrehozott kapacitások fenntartási és üzemeltetési feladatait is.

Azok a feladatok, amelyekhez kapcsolódóan a hivatal nem rendelkezik megfelelő kapacitással és / vagy kompetenciával, kiszervezésre kerül hivatalon kívüli szereplők, önkormányzati intézmények részére.

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk az ITS-hez kapcsolódó feladatokat, valamint a feladatok végrehajtásában részt vevő szereplőket.

Felelős	ITS-hez kapcsolódó feladatok	Feladat típusa			Összlétszám (fő)	Ebből ITS végrehajtásban részt vevő (fő)
		Előkészítés	Végrehajtás / kivitelezés, projektmenedzsment	Fenntartás / üzemeltetés		
Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek ITS végrehajtási feladatai						
Főépítési Osztály	stratégiaalkotás, településrendezés, koncepciók, városképvédelem, helyi értékvédelem, előzetes, engedélyes- és kiviteli tervek elkészítésében való részvétel	x	x	x	6	3
Jegyzői Főosztály	a településfejlesztéshez kapcsolódó kommunikáció, jogi ügyek, beszerzések, pályázatok, városüzemeltetés, létesítményüzemeltetés	x	x	x	50	17
Hatósági Főosztály	építések, bontások engedélyezése,		x		51	4

	használatbavételi engedélyezési, környezetvédelmi feladatok stb.						
Gazdasági és Pénzügyi Főosztály	az Önkormányzat költségvetésével kapcsolatos döntés előkészítés és végrehajtás, pénzügyi, számviteli feladatok ellátása	x	x	x	45	10	
Kőbányai Közterület-Felügyelet	A projektek megvalósítása után a létrehozott infrastrukturális kapacitások fenntartási feladataiban való részvétel, pl. közreműködés a térfigyelő kamerarendszer működtetésében			x	5	3	
Jogi Osztály	a projektek közbeszerzéséhez kapcsolatos feladatok ellátása, szerződések előkészítése				6	3	
A polgármesteri hivatalon kívül eső ITS végrehajtási feladatok							
Kőbányai Vagyonkezelő Zrt-n / városfejlesztési iroda	Egyes projektek (pl. szociális városrehabilitáció) lebonyolítása, projektmenedzsment feladatainak ellátása. Szociális bérlakások fenntartásával kapcsolatos feladatok.		x	x	51	7	
KŐKERT Kőbányai Kerületgondnoksági és Településüzemeltetési Non-profit Közhasznú Kft.	- Parkok és egyéb zöldfelületek gondozása, - Játsszóterek, sétányok gondozása, - Egyéb területek takarítása, gondozása.			x	40	4	
Bárka Kőbányai Szociális és Gyermekjóléti Központ	ESZA (szoft) típusú projektek lebonyolítása, menedzsmentje	x	x	x	35	5	

22. ábra: Az ITS humánerőforrásai

ITS feladatokhoz kapcsolódó döntéshozatal: A legfontosabb településfejlesztési kérdésekben a képviselőtestület hoz döntést. A testületi ülést megelőzően a bizottságokban történik a döntés-előkészítés. A településfejlesztési kérdésekben leginkább releváns Bizottságok: Gazdasági és Pénzügyi Bizottság, Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság.

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata során fontos szempont a széleskörű partnerség megteremtése, valamennyi a településen érdekelt gazdasági, társadalmi szervezet, közigazgatási, civil szerv, illetve a lakosság irányában.

A partnerségi egyeztetési folyamatok felelőse: Kőbánya Polgármesteri Hivatal Főépítész Osztály

A készülő tervek társadalmasításának legfontosabb kereteit a kőbányai képviselőtestület által megalkotott partnerségi szabályzat és a kapcsolódó jogszabályok adták (314/2012.(XI.8.) Korm. rendelet).

A partnerségi terv intézményi kerete

Döntéshozói szint

- Képviselőtestület
- Városfejlesztési Bizottságok

Operatív szint

- Stratégiai Munkacsoport (SMCS)
- Önkormányzati Hivatalon belüli projekt menedzsment (PM)
- Önkormányzati hivatali egységek delegáltjai (ÖHE)
- Operatív Tervezői Team (OTT)
- Szakértői Team (SZT)

A partnerségi egyeztetés időbeli ütemezése

A tervezési folyamatban a partnerekkel folytatott egyeztetések, fórumok, munkacsoportok megbeszéléseinek időpontját, fontosabb mérföldköveket a partnerségi terv időbeli ütemezését, a Partnerségi Terv 1. sz. melléklete tartalmazta, melynek kisebb korrekciójára a tervezési folyamat közben szükség volt.

Fenntartási időszak

Kitűzött cél, hogy az ITS felülvizsgálata során létrejött partnerségi egyeztetések, élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is. Elsősorban a helyi szereplők folyamatos kommunikációja a cél (SMCS), mely az Önkormányzat számára folyamatos visszacsatolást ad az eredmények nyomán követéséről. Célszerű negyedévente a Polgármesternek partnerségi egyeztetést kezdeményezni az összeszokott SMCS, valamint a Bizottsági tagok bevonásával.

Kőbánya településfejlesztésével és településrendezésével összefüggő egyeztetés folyamata, rendje

A jogszabályi egyeztetés folyamatáról a Kőbánya képviselő-testülete szabályzatot fogadott el, amelynek pontos tartalma a tervezés elején készített Partnerségi Tervben, a város honlapján is megtalálható. Ebben a szabályzatban az önkormányzat meghatározta:

- Az egyeztetésben részt vevők (továbbiakban: partnerek) körét,
- Tájékoztatás módját és eszközeit
- Vélemények kezelésének módját

A tervezés folyamatába bevont célcsoportok

- A város életében jelentős szerepet játszó vállalkozások
- Intézményfenntartók
- Társadalmi szervezetek és egyéb kulturális illetve tudományos szervek
- Lakosság
- Kőbánya társadalmi-gazdasági és civil képviselői
- Érdekképviselők, szakmai szervezetek

A partnerség célcsoportjainak meghatározása során a lehető legszélesebb kör megszólítására törekedtünk, azonban tekintettel kellett lenni a szűk határidő mellett a folyamat hatékonyságának biztosítására és a beérkező vélemények kezelhetőségére.

A bevont célcsoportok ismertetése

1. Stratégiai munkacsoport (SMCS)

A Munkacsoport tagjai a kerületi közélet fontosabb szereplői, véleményformálói. Összehívása során elsősorban olyan helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb intézmények vezetőire számítottunk, akik helyismeretükkel, sajátos nézőpontjukkal segítették a tervezői munkát. A testület nem politikai grémium. Létszámát az operatív működés megtartása érdekében 15-20 főben korlátoztuk.

Az SMCS a tervezés fontosabb fázisainál ülésezett 3 alkalommal, a helyzetértékelés, a célok kialakítása, és stratégia megalkotása során. A meghívottak listájának kialakításakor az alábbi szempontokat érvényesítettük:

- A civil szféra valamely területét tömörítő, több érdekcsoportot átfogó szervezetek kerüljenek bevonásra.
- Évtizedes szakmai tapasztalattal dolgozó civil szervezetek szerepeljenek a listában, tevékenységükkel jelentősen kapcsolódjanak a kerülethez.
- Az EU 2020-as stratégiai célkitűzéseivel illeszkedő tevékenységűek legyenek, vagy, helyi/országos jelentőségű feladatokat lássanak el, melyek a helyi társadalom, gazdaság és környezet fejlesztési szempontjából fontosak.
- Létszámkorlát meghatározása. A fórumok hasznosságát nagyban meghatározta a résztvevők száma. Célravezetőbb és hatékonyabb a 12-15 fős, de maximum 20 fővel lebonyolított szakmai műhelymegbeszélés, mivel az érintettek így több időt kaptak a véleményük kifejtésére.

A munkacsoport tagjainak összeállításánál figyelembe vettük azokat a város jellegét meghatározó főbb tényezőket, melyeket a városkarakter jellemzésére használunk. Fontosnak tartottuk a város üzemeltetésére, valamint a lakosságra vonatkozó képviseletet is. Az együttműködés nagyon hatékony és operatív jellegű volt, cél továbbra is, hogy a jól működő partnerség, az élő kapcsolatok megmaradjanak hosszú távon is.

6.4. Monitoring rendszer kialakítása

6.4.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring rendszer egy folyamatos adatgyűjtésen alapuló ellenőrző tevékenység annak érdekében, hogy az Önkormányzat információkhoz jusson az adott tevékenységek – jelen esetben az integrált településfejlesztési stratégiában foglalt célkitűzések, és projektek megvalósításával – kapcsolatban, és szükség esetén, akár menet közben is befolyásolhassa azok alakulását. A monitoring lényege az információk folyamatos visszacsatolása, és beépítése az éppen aktuális elemek, projektek, programok végrehajtásába.

A monitoring működéséhez először alapadatokat, kiinduló értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. Az ITS egy integrált szemléletmódú dokumentum, amely nem csak a projekteket, hanem az egyes ágazati célokat és azok összefüggéseit is figyelembe veszi. Ezért a monitoring rendszer mérési alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A rendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. A hosszú távú célok – projektekben realizálódó – megvalósulását hatás és eredmény indikátorok, az egyes projektek fizikai megvalósulását output indikátorok megadásával mérjük. A mérés alapja a kiinduló évben meghatározott bázis érték, melyhez a program végére elérendő célértéket kell meghatározni. A bázisérték meghatározására elsősorban szükséges az adatbázis kiépítése, az alapadatok beszerzése majd az évenkénti (indokolt esetben több évi) felülvizsgálatokhoz szükséges adatszolgáltatási rendszer kiépítése. A célértékek és az indikátorok pontosan csak akkor azonosíthatók és számszerűsíthetők, amennyiben az operatív programcsomagok véglegesen elfogadásra kerülnek, illetve a projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut arra a szintre, hogy a hozzájuk kapcsolódó indikátorok mérhetőek legyenek. Amíg e feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és javasolt monitoring mutatók meghatározására kerülhet sor jelen dokumentum készítése során.

6.4.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoring rendszer működtetési mechanizmusa az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a közösségi és a hazai jogszabályoknak megfelelően történik, az érintett Közreműködő Szervezet felelős a megvalósulás és a fenntartás során vállalt célértékek kezeléséért. A projekt szinteken vállalt célértékeket nagyobb célok mentén egyszerűsíteni és összegezni kell, ennek figyelemmel kísérése a helyi városfejlesztési

szereplők feladata. Az ITS megvalósulását a képviselőtestület fogadja el, megvalósulását a szakosztályokon (illetve a városfejlesztési társaságon) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri. Rendszerbe épített módon a stratégia felülvizsgálatára évi gyakorisággal kerülhet sor. Az indikátorok célértékeinek időarányos teljesülését a képviselőtestület folyamatosan értékeli.

Az ITS keretében megfogalmazott és kitűzött célok megvalósulásának nyomon követése, az eredmények visszacsatolása, és az azokból levonható következtetések leszűrése érdekében monitoring rendszer kialakítására van szükség.

A monitoring rendszer működését két feladatra lehet lebontani:

1. Megvalósulást mérő indikátor rendszer kidolgozása és az adatok időközi összegyűjtése
2. ITS időszakos felülvizsgálata, a kitűzött célok megvalósulásának időközi értékelése

A stratégiában megfogalmazott célkitűzések teljesülése a fejlesztésekkel kapcsolatban meghatározott monitoring mutatókkal (indikátor) válik mérhetővé. Az eredményes megvalósítás érdekében szükség van az indikátorok éves vizsgálatára.

A monitoring tevékenység rendszeres elvégzése elsősorban az Önkormányzat hatáskörébe és feladatai közé tartozik. Az ITS-ben szereplő projektek megvalósítója nem kizárólag a kerület, hanem az állami, gazdasági és nonprofit szektor szervezetei is. Az adatszolgáltatás ennek következtében több helyről érkezik a városhoz. A megfelelő szintű adatok hozzáférése fontos a folyamatos kapcsolattartás a fejlesztéseket megvalósító összes szervezettel.

Az ITS felülvizsgálata támaszkodik a monitoring mutatók éves értékelésére, de a fejlesztések teljességét bemutató jelentésekre is. A 3-5 évente történő felülvizsgálat lehetőséget biztosít a kijelölt akcióterületek határainak módosítására, a meghatározott célkitűzések módosítására, a megvalósulást mérő indikátor rendszer bővítésére és esetleges átdolgozására.

A felülvizsgálat elvégzésének felelőse a Kőbányai Önkormányzat.

6.4.3. A hosszú távú célok teljesülését mérő javasolt eredmény és hatásindikátorok

Lásd: „1.5 Középtávú stratégiai célokhoz rendelt indikátorok” c. fejezet

2.6.2 A stratégia output indikátorai

6.4.4. Az ITS akcióterületi projektjeinek megvalósulásának mérésére javasolt output indikátorok

Lásd: „2.6.2 A stratégia output indikátorai” c. fejezet

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart, amelynek keretében többek között jelentést tesznek az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: partnerségi dokumentumok (jelenléti ívek)
2. sz. melléklet: tervezői válaszok a partnerségi egyeztetésen tett észrevételekre
3. sz. melléklet: Belügyminisztérium által javasolt módosítások, és tervezői válaszok

1. melléklet

PRO RÉGIÓ
 INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELKÉSZÍTÉSE
 MUNKAMINDÍTÓ MEGBESZÉLÉS
 2015. JANUÁR 16.
 X. KERÜLET

SZÉCHENYI 2020
 Kormányhivatal
 Budapesti Közföldhasználati és Városrendésési Igazgatóság
 Budapesti Közföldhasználati és Városrendésési Igazgatóság

Helyszín: Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat (1102 Budapest, Szent László tér 29.)
 Időpont: 2015.01.16. 9:00

Képviselet szervezet neve	Képviselet neve	Képviselet aláírása	Képviselet elérhetősége
1. Pro Régió	PASZTOR RUDOLF	<i>[Signature]</i>	rudolf.passtor@pro-regio.hu
2. KÖB BÉCSŐ	GÖRÖCSI TATJANI	<i>[Signature]</i>	gorocs.tatjana@kob-becco.hu
3. BFVT	FÓRÓDI MÁRIANN	<i>[Signature]</i>	forodi.maria@bfvt.hu
4. BFVT egy.	ZALKA MÁRIANN	<i>[Signature]</i>	zalka.maria@bfvt.hu
5. X. KERÜLET	NOVÁK AGNUS	<i>[Signature]</i>	novak.agnus@kohanya.hu
6. X. KERÜLET	FÉREGES VIKTÓRIA	<i>[Signature]</i>	fereges.viktoria@kohanya.hu
7. X. KERÜLET	PIRÉTS MÁTÉ	<i>[Signature]</i>	pirets.mate@kohanya.hu
8. Kőbányai Közföldhasználati és Városrendésési Igazgatóság	Dr. Farkas Krisztina	<i>[Signature]</i>	farkas.krisztina@kohanya.hu
9. Kőbányai Közföldhasználati és Városrendésési Igazgatóság	Dr. Farkas Krisztina	<i>[Signature]</i>	farkas.krisztina@kohanya.hu
10. X. KER. PM. HÍVÓRÁL	Dr. Balogh Csaba	<i>[Signature]</i>	balogh.csaba@kohanya.hu
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

JELLENLÉTI ÍV
X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia
Stratégiai Munkacsoport SWOT workshop

Időpont: 2015. március 12. 13:00

Helyszín: X. kerület Polgármesteri Hivatal (1102 Budapest, Szent István tér 29. T. 115.)

Név	Szervezet	Alíráás
PAJZTOR ENDRÉ	Pro Regio	[Signature]
BONDOS TAMÁS	-	[Signature]
MEKESZ HÉBÉ	X. ker. PMH Ép. és Ké. O.	[Signature]
BEKESZ ZSÓFI	Köznevelési Igazgatóság	[Signature]
SKARVASI ÁRKOS	- - -	[Signature]
HABOSZ SÁNDOR	KÖKERT Kft.	[Signature]
VENTIL ZSÓFI	ÖH - GPF	[Signature]
FRUDAS CSERÉNY MARGIT	Polg. Hiv. GPF	[Signature]
ERENKÉRTÉK KRISZTINA	PH KÜNYÖSI F.	[Signature]
WIKMÁNÉ SÁNDOR ZSÓFI	PH KÜNYÖSI F. KÖZM. O.	[Signature]
MOXOSI ÁRKOS	X. Polg. Hiv.	[Signature]
KERÉNYI ANDRÁS	X. ker. Polg. Hiv. Polg. Oszt.	[Signature]
SÁRKÓCZI ÉSZTER	Városkutatás Kft.	[Signature]
BALLAS MARGIT	BVT Kft.	[Signature]
NEMETZKY ANDRÁS	BVT Kft.	[Signature]
BECHAK FERENC	BVT Kft.	[Signature]

Készült az KMOP-2.2.1/15-13-2014-0002 Közép-Magyarországi Operatív Program
 Fenntartott településfejlesztés és élhetőbbé tétel – integrált településfejlesztési Stratégia kidolgozása
 c. projekt keretében.

JELNYELTÉTT ÉV
 X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia
 Stratégiai Munkacsoport
 Célsziszter workshop

Időpont: 2015. április 09. 08:30-10:30

Helyszín: X. kerület Polgármesteri Hivatal (1102 Budapest, Szent László tér 29. I. 115.)

Név	Szervezet	Alíírás
TEBŐDŐVIERENKA	TEBŐDŐVIERENKA	[Signature]
Dr. Gombai Magdolna	KÖRÉRT KFT	Gombai
LOVÁCZ ÉRZSÉB	ERTELESTŐZŐKÉPZÉS	[Signature]
MEZEI RÓZSÁ	MEZEI RÓZSÁ	[Signature]
MOZSÁCS APOLÓ	MOZSÁCS APOLÓ	[Signature]
SZARVÁSI ÁRKÓ	KÖRÉRT	[Signature]
SEKŐ JUDIT	KÖRÉRT	[Signature]
VÁRHELYI BEÁTA	Polg. Hiv	[Signature]
CALMAY ÉVA	Polg. Hiv	[Signature]
PANONIA CSERNAK	Polg. Hiv	[Signature]
Belovics Péter	BKIK	[Signature]
HERGEM CSILLA	X. ker. Polg. Hiv	[Signature]
Szécs József	X. ker. P.H.	[Signature]
Ulláshegyi Tünde	BÁRVA CSK	[Signature]
BÁRVA CSILLA	BÁRVA CSK	[Signature]
BARÓCS HENRIETTA	BÁRVA CSK	[Signature]
WEEBER TIBOR	P.H.	[Signature]
PÁNYI GÁBOR	P.H.	[Signature]
PÁSZTOR ENDRE	Pro Régió	[Signature]
GORDOS TAMÁS	-	[Signature]
NIEDERBAY ANDEA	BFVT KFT	[Signature]
Becsül Péter	BFVT KFT	[Signature]

Készítette a KMOP-5.2.1/K-15-2014-3332 Kisebbségi Magyarországi Operatív Program
 „Fennmaradó településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
 10. projekt keretében

Európai Unió

JELENLÉTI ÍV
X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia
Főépítési (~funkcionális városréségi) találkozó

Időpont: 2015. május 07. 08:30-10:30
Helyszín: X. kerület Polgármesteri Hivatal (1102 Budapest, Szent László tér 29. II. em. 203.)

Név	Szervezet	Aláírás
PÁSZTOR EUDRE	PRO RÉGIÓ	<i>[Signature]</i>
GÓRÓCS TAMÁS	-	<i>[Signature]</i>
REGEDŰS VIKTÓRIA	X. KER. FÉLÉP. INTÁLY	<i>[Signature]</i>
BÉREN ÖRSÓLYA	XIX. KER. POLG. HIV.	<i>[Signature]</i>
RIEGESZNER KATALIN	-	<i>[Signature]</i>
MOROSI ÁGYÚCS	X. Polg. HIV.	<i>[Signature]</i>
IVANKO MÓNOROSZ	III. ker. Főép. Intézet	<i>[Signature]</i>
BOZSÓ LÁSZLÓ	XVII. ker. Főép.	<i>[Signature]</i>
BÁRKÓ FERENC	XVII. ker. Főép.	<i>[Signature]</i>
HORVÁTH ZSUZSANNA	XIV. KER. VÁROSTERVEZÉS	<i>[Signature]</i>
TAKTSÓFTY MIKLÓS	XVIII. KER. FŐÉPÍTÉS	<i>[Signature]</i>
HAROSINSKY KATALIN	IX. KER. ÖNK. SZ. T. SZ.	<i>[Signature]</i>
JAKI MONIKA	VÖRTEX AGENCY	<i>[Signature]</i>

Készült a KMOP-6-2-1/K-13-2014-0002 Kisebbségi Magyarországi Operatív Program
 „Egyszerűsített településfejlesztés a kis- és közepes városokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
 c. projekt keretében

JELENLÉTI ÍV
X. kerület, Integrált Településfejlesztési Stratégia
Szociális városrehabilitáció

Időpont: 2015. május 08. 08:30-10:30

Helyszín: X. kerület Polgármesteri Hivatal (1102 Budapest, Szent László tér 29. I. 115)

Név	Szervezet	Aláírás
PÁSZTOR ZSÓFIA	PRO RÉGIÓ	Köztör Gyöngyi
SOMOGYI ÉSZTER	Városkutatás Kft	Székelyi
KRISTINA PAPPYI	Köznevelési és Humán Erőforrás Igazgatóság	Kovács János Péter
KÁRPÁTI DEZSŐ	1000 Pápa, PÜ	Kovács
Hauer Sándor	KÖRÉRT left	Hauer
BEKÓ JUDIT	KÖRÉRT	Bekó Judit
LADOS NOÉMI	KÖRÉRT köznevelési igazgatóság	Lados Noémi
BALOG-ARZAVÓUSZKY ZSUZSANNA	KÖRÉRT EGYESÜLET	Balogh Zsuzsanna
NOVÁK ANIKÓ	FORRÁS	Novák Anikó
ISKOLAIKÓRÉRT EGYESÜLET	BARBA	Iskolai Köréért
GÉRGELY VÁROSNÉ	ROMA ÉNK	Gérgely Városné
TÓRÓK TAMIÁS	CIKK Egyesület	Tórók Tamás
EDÉNYI LÁSZLÓ	CIKK Egyesület	Edényi László
HEGEDŰS VIKTORIA	KÖRÉRT HÍV. Földf. oszt.	Hegedűs Viktória
MOLNÁR ANNA	---	Molnár Anna

Készült a KMOP-5.2.1/K-13-2014-0000 (Körép-Magyarországi Operatív Program) „Fennmartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” pályázat keretében.

JELLENLÉTI ÍV
X. kerület Integrált Településfejlesztési Stratégia
Záró Stratégiai Munkacsoport találkozó

Időpont: 2015. május 12. 13:00-15:00
Helyszín: X. kerület Polgármesteri Hivatal (1102 Budapest, Szent László tér 29. 1. em. 115.)

Név	Szervezet	Aláírás
BEKES VIKTORIA	Polg. Hiv. Fővá. Osztály	[Handwritten signature]
PÁSZTOR ENDRE	PRO RÉGIÓ	[Handwritten signature]
GORDOS IMRÉ	-	[Handwritten signature]
ÁRKAIKÓ HENRIETTA	BANKA PHH	[Handwritten signature]
NÓRÁK ANDRÁS	BANKA	[Handwritten signature]
KEKESKÓ LÉONÓR KATA	BANKA	[Handwritten signature]
SZARVASI ÁKOS	KURF.	[Handwritten signature]
BEKES JUDIT	KURF.	[Handwritten signature]
Hancs Szabolcs	ÜZEMELT.	[Handwritten signature]
(SÉBESTEG MIKE	PHH Ép. és Kiv. Osztály	[Handwritten signature]
CHRISTENBERGER KRISTINA	94. KÖZMŰVEL. TO.	[Handwritten signature]
KÁRPÁTI BERTINX	Polg. Hiv.	[Handwritten signature]
Pálóczi Gábor Helyi	Polg. Hiv.	[Handwritten signature]
Mokos Ágnes	- - -	[Handwritten signature]
BELSKÓ PÉTER	BFVT KFT.	[Handwritten signature]
NALLAS MARIANN	BFVT KFT.	[Handwritten signature]
Radványi Gábor	Közügyi Osztály	[Handwritten signature]
Kovács Péter	KÖZ. SZAK.	[Handwritten signature]
BELLOVICSI PÉTER	BKIK	[Handwritten signature]
MEZEI ZSÓFIA	BFVT KFT.	[Handwritten signature]

számtal a KMOP-6.2.1/A-13-2014-0002 Kódú - Magyarország Operatív Program
 „Fenntartható településfejlesztés a köz- és köznevelésben – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”
 6. projekt keretében

Európai Unió